

ARKAN & ERGİN
Audit, Tax, SAS
Turkey

Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı TBMM'ye Sevk Edilmiştir.

Duyuru No: 2016/50
İstanbul, 28.06.2016

Vergi Kanunlarında önemli değişiklikler içeren ve Geçici 2'nci maddesinde Varlık Barışına ilişkin hükümler bulunan Kanun tasarısı TBMM'ye sunulmuştur. Metnin TASARI olduğunu belirtmekle beraber, konuya ilişkin ayrıntılı bilgi notu bilahare paylaşılacaktır.

Bilgilerinize Sunulur.

Arkan & Ergin Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.
Member of JPA International

GENEL GEREKÇE

Onuncu Kalkınma Planı, bu planın uygulanabilirliğini ve etkinliğini artırmak üzere tasarlanan 25 adet öncelikli dönüşüm programı ile bunlara ilişkin hazırlanan eylem planları çerçevesinde;

- Yatırım ortamına ilişkin işlem maliyetlerinin azaltılması,
- Ar-Ge'ye yönelik teşviklerin gözden geçirilerek yasal düzenlemelerden kaynaklı uygulama farklılıklarının giderilmesi,
- Finans kurumları arasında farklı uygulamaların ortadan kaldırılması,
- Faizsiz finans ürünlerinin yaygınlaştırılması,
- Uluslararası yatırımların teşvik edilmesi,
- Tasarrufların vergisel düzenlemelerle üretken alanlara yönlendirilmesi,
- Vergilemede öngörülebilirliğin artırılması ve uyum maliyetlerinin azaltılması,
- Muhtasar beyanname ile sosyal güvenlik kurumu bildirgesinin birleştirilmesi,
- Şirket kuruluş ve şube açılış işlemlerindeki maliyetlerin azaltılması,

hedeflerine ulaşabilmek için vergi kanunları ve ilgili diğer kanunlarda düzenlemeler yapılması gerekmektedir.

Bu çerçevede Tasarıda yer alan düzenlemeler ilgili başlıklar itibarıyla aşağıda açıklanmıştır. Yatırım ortamının iyileştirilmesi ve bu çerçevede işlem maliyetlerinin azaltılması için bazı vergi kanunlarında düzenleme yapılmaktadır.

Yatırımlarda başta damga vergisi ve harçlardan kaynaklanan işlem maliyetlerini azaltmak amacıyla önemli istisna düzenlemeleri öngörülmektedir.

Bu kapsamda, yatırım teşvik belgeli yatırımlarda, teşvik belgesi sahibi yatırımcıların yatırım malı alımı, gayrimaddi hakların kiralanması ve satın alınması, sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşası amacıyla yaptıkları işlemlere ilişkin düzenlenen kâğıtlar, söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, yapılan işlemler harçtan istisna edilmektedir. Deniz araçlarının inşası, yenilenmesi ve dönüşümü ile yüksek ve orta yüksek teknolojili ürünlerin imalatına ilişkin işlemler için de damga vergisi ve harç istisnası öngörülmektedir.

Ayrıca, nispi vergiye tabi kâğıtlardan, sadece bir nüsha için damga vergisi ve noter harcı alınması, azami tutardan vergi alınmış sözleşmelerde sadece bedel artırılması durumunda artan bedel üzerinden damga vergisi alınmaması ve sözleşmede yer alan cezai şartlar için ayrıca damga vergisi alınmaması suretiyle damga vergisi ve harçların yatırım ortamı üzerinde oluşturduğu yükün azaltılması hedeflenmektedir.

İleri teknolojiye sahip şirketlerin satın alınmasını teşvik etmek için bu alanda da istisna düzenlemeleri yapılmakta ve sermaye şirketlerinin pay devirleri damga vergisi ve harçtan istisna edilmektedir.

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamındaki binalara beş yıl süreyle arazilere ise Yatırım Teşvik Belgesi süresince emlak vergisi muafiyeti tanınmakta, inşa edilen binalardan bina inşaat ve imarla ilgili harçların alınmaması öngörülmektedir.

Tahkim yargılamasında nispi harç uygulaması kaldırılarak uyuşmazlıkların sulh yoluyla çözümlenmesi durumunda taraflar üzerinde oluşan harç yükü kaldırılmaktadır.

Vergi Usul Kanununda yer alan ve yatırımların önünde engel olarak görülen, herhangi bir sebeple 359 uncu maddede sayılan fiilleri işledikleri veya bu fiillere iştirak ettikleri vergi incelemesine yetkili olanlarca düzenlenen raporla tespit edilenlerden bu durumları kesinleşenlerin, fiilin işlendiği tarihten itibaren altı yıl süreyle hiçbir surette vergi teşvik ve desteklerinden yararlanılamayacağı yönündeki hüküm madde metninden çıkarılarak güvenli bir yatırım ortamı oluşturulması hedeflenmektedir.

Ar-Ge indirimine ilişkin hükümler ana düzenleme olan 5746 sayılı Kanunda yer almaktadır. Bununla birlikte gelir vergisi ve kurumlar vergisi kanunlarında da konuya ilişkin hükümler bulunmaktadır. Tasarıyla, Ar-Ge'ye yönelik vergisel teşviklere ilişkin hususlar uygulama farklılıkları kaldırılarak 5746 sayılı Kanuna taşınmaktadır.

Finans hizmetlerini sunan kurumların vergi kanunları karşısındaki durumları gözden geçirilmekte ve farklı uygulamaları gidermek üzere muhtelif kanunlarda düzenleme yapılmaktadır. Böylece işletmelerin farklı finans kurumlarından aldıkları finansman hizmetlerine yönelik maliyetleri vergi yükleri açısından eşitlenmektedir.

Faizsiz finans ürünlerinin yaygınlaştırılması amacıyla kira sertifikalarının ihracına yönelik sistem gözden geçirilmiş ve mevcut istisnalar her türlü kira sertifikası ihracını kavrayacak şekilde yeniden düzenlenmiştir.

Ülke ekonomisinin uluslararası rekabetçiliğinin ve istihdam imkânlarının artırılması, yeni ihracat alanlarının oluşturulması ve nitelikli işgücünün Türkiye'de istihdamının artırılarak sürdürülmesinin desteklenmesi kapsamında; bölgesel yönetim merkezlerinin kurumlar vergisi muafiyetine ilişkin durumu netleştirilmekte ve bu merkezlerde çalışanlara ücret istisnası sağlanmaktadır. Aynı kapsamda, bölgesel hizmet merkezlerine tanınan kazanç istisnası kapsamındaki hizmet türleri genişletilmekte ve bu merkezlerde çalışanların ücretlerinde de istisna uygulaması getirilmektedir.

Birikimli hayat sigortalarından veya bireysel emeklilik sisteminden ayrılanların, defaten toplu para yerine, düzenli maaş ödemeleri öngören yıllık gelir sigortasına geçmelerinin teşvik edilmesi, ticari işletmelere dahil binalar için yapılan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaların doğrudan gider yazılabilmesi ve sermaye piyasası araçlarının vergilendirilmesinde stopaj oranının elde tutma süresine göre farklılaştırılmasına imkan sağlanması suretiyle tasarrufların üretken alanlara yönlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Mükellefler tarafından vergi dairelerine verilen muhtasar beyanname ile Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen bildirelerin tek bir platform üzerinden birleştirilmesini sağlayacak yasal değişiklikler yapılmaktadır. Bu sayede beyanname sayısı azaltılmakta ve birden fazla kuruma aynı bilgilerin verilmesi engellenmektedir.

Şirketlerin kuruluş ve tasfiye süreçlerinin kolaylaştırılması yapılacak reformlar arasında yer almaktadır. Ayrıca, Onuncu Kalkınma Planı çerçevesinde hazırlanan Öncelikli Dönüşüm Programları arasında yer alan "İş ve Yatırım Ortamının Geliştirilmesi Programının "Bürokratik Süreçlerin İyileştirilmesi Bileşeninde bulunan "Şirketlerin kuruluş ve şube açılış işlemlerinde maliyetler azaltılacaktır." eylemi de aynı amaca yöneliktir.

Yerli ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin ülkemizde ticaret yapmaları teşvik edilerek ülke ekonomisinin gelişmesine katkı sağlanması ve aynı zamanda ilgili eylemlerin tamamlanması açısından anılan süreçlerin kolaylaştırılması önem taşımaktadır.

Tasarıyla, şirket kuruluş işlemlerinde ortaya çıkan bürokratik işlemler ve şirket kuruluş maliyetleri azaltılarak şirket kuruluşunun daha kısa sürede ve daha az maliyetle tamamlanması sağlanacaktır. Ayrıca sermaye şirketlerinin tasfiye süreçlerinin kısaltılması ve yine ticareti terk eden tacir bakımından zorunlu olan ancak sermaye şirketleri bakımından uygulanması tartışmalı olan mal beyanında bulunma yükümlülüğünün sermaye şirketleri hakkında uygulanmaması sağlanmaktadır.

Ayrıca iflasın ertelenmesi kurumu, hukukumuzda kavram olarak daha önce de mevcut olmakla birlikte, 2003 yılında İcra ve İflas Kanununda 4949 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle ağırlıklı olarak uygulanmaya başlanmıştır. 4949 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten sonra konkordato kurumu işlevsiz kalmış ve iflasın ertelenmesi kurumu birden bire yoğun bir ilginin konusu olmuştur. O kadar ki, son birkaç yıldır kurumun asıl amacından saptırıldığı ve mecrandan tamamen çıkarak hiçbir şekilde amaca hizmet etmediği şeklinde eleştiriler dile getirilir olmuştur.

İflasın ertelenmesi kurumu borçlu ile alacaklıların menfaatleri ve hatta milli ve bölgesel menfaatler arasında hassas bir dengeye dayanmaktadır. Ancak, bu kurum son yıllarda tamamen borçlunun menfaatlerini gözetemeyen ve alacaklıların menfaatlerini dikkate almayan bir görünüme büründüğünden, dengenin tekrar kurulması bir zorunluluk olarak ortaya çıkmıştır.

Tasarıyla iflas erteleme uygulamalarında kendini gösteren ve hem bu talebin taraflarınca dile getirilen hem de uygulayıcılar ve akademisyenler tarafından ortaya konan sorun ve sakıncaların giderilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer taraftan, ticaret hayatının gerektirdiği sürat ve güvenlik ihtiyacı, çekle yapılan ödemelerin yaygınlaşması ve karşılıksız çekte artış olması nedeniyle çek hamillerinin korunmasının temini için özel olarak yeni hükümlerin düzenlenmesi ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ticari hayatın önemli ödeme vasıtalarından birini oluşturan çeken güvenin daha da artırılması ile karşılıksız çeken engellenmesi amacıyla 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile 5941 sayılı Çek Kanununda önemli değişiklikler yapılmakta ve çeken karşılığının bulundurulmaması halinde adli para cezası yaptırımının uygulanması öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Sermaye şirketleri ile kooperatiflerin iflasına dair hükümler İcra ve İflas Kanununda, borçlunun başvurusu üzerine ve doğrudan (önceden takip yapılmasına gerek olmaksızın) iflasa ilişkin kısımda düzenlenmiş ve 17/7/2003 tarihli ve 4949 sayılı Kanun değişikliği ile bugünkü halini almıştır.

Maddenin iflasa ilişkin birinci fıkrasındaki ilke ile başvuruyu yapacak organ ve kişilere ilişkin belirleme korunmuş, ancak mevcut düzenlemedeki "borçların aktiften fazla olması" kuralı gerek 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 376 ncı maddesinin üçüncü fıkrasıyla paralellik ve gerek işletme biliminin ilkelerine uygunluk sağlanması bakımından "borca batıklık" şeklinde yeniden kaleme alınmaktadır.

Türk Ticaret Kanununun 26/6/2012 tarihli ve 6335 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile değişik 376 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında hem işletmenin devamlılığı esasına göre hem de muhtemel satış fiyatları üzerinden bir ara bilanço çıkartılması öngörülmüş ve bu bilançodan varlıkların ve alacakların, şirket alacaklılarının alacaklarını karşılamaya yetmediğinin anlaşılması hâlinde yönetim kurulunca şirketin iflasının isteneceği düzenlenmiştir. Her ne kadar metinde tek bilançodan söz edilmiş ise de, esasen farklı kriterlere göre iki ayrı bilanço çıkartılması gerektiği görülmektedir. İki bilanço düzenlenmesine ve borca batıklığın buna göre belirlenmesine ilişkin bu kuralın, işletme ve hukuk alanlarında farklı yorumlara tâbi tutulduğu; (farklı sonuçlar vereceği mutlak olan) bu iki bilançodan hangisine göre borca batıklığın tespit edileceği konusunda tereddütlerin olduğu gözetilerek madde metninde bilançoların işlevlerinin ayrı ayrı belirtilmesinin uygun olacağı kabul edilmektedir. Buna göre borca batıklığın ve dolayısıyla doğrudan iflas halinin belirlenmesinde esas alınacak bilanço "aktiflerin muhtemel satış fiyatları" üzerinden düzenlenen ara bilanço olacaktır. Zira borca batık durumda olan her borçlunun iflas istemesi zorunlu ise de iflasın ertelenmesini istemesi ekonomik ve kanuni bir zorunluluk değildir.

Muhasebe tekniğine göre varlıklarla birlikte alacaklar da aktif kalemler arasında yer alsa da 179 uncu madde kapsamında düzenlenecek borca batıklık bilançolarında bütün alacakların muhtemel satış değerlerinin tespitine gerek bulunmamaktadır. Borca batıklık zaten borçların neredeyse tamamının muaccel olduğunu göstermekte ve bunların vadeye dayalı bir iskontoya tabi tutulmasını gereksiz kılmaktadır. Öte yandan şüpheli ve değersiz alacaklar bakımında tahsilat imkanları da göz önünde tutulmak suretiyle gerçekçi tahminlere dayalı bir değerlendirme yapılması şarttır. Özellikle bir kısım borçların uzun vadeli olması, zaten nakit akışı ve ödemeler dengesi bakımından çoğu zaman olumlu karşılanmakta ve iyileştirme projesinde yer almaktadır.

Mevcut metindeki "borçların aktiften fazla olması" kavramı da özellikle amortismanlar gibi aslında parasal bir değer ifade etmeyen ve hatta negatif karakterli olduğu halde bilançoda "aktif olarak gösterilen hesap kalemlerinin, iflasın ertelenmesi başvurularında ve mahkeme aşamasındaki incelemelerde yarattığı sorunlar ve ortaya çıkan farklı uygulamalar dikkate alınarak terk edilmekte; bunun yerine hukuki ve işletmesel bir kavram olarak "borca batıklık" kavramı tercih edilmektedir.

İflas erteleme başvurusu ve ertelemenin şartlarına ilişkin hükümler gerek bu kurumun zaman içinde gösterdiği gelişme gerekse ekonominin gerekleri ve işletme dinamikleri düşünülerek detaylı olarak yeniden düzenlenmektedir.

Buna göre iyileştirme projesinin, özellikle Türk Ticaret Kanununun 377 nci maddesinin birinci fıkrasında açıkça düzenlenen ve Yargıtay uygulaması ile istikrar kazanan "yeni nakit kaynak konulması dâhil nesnel ve gerçek kaynakları ve önlemleri" göstermesi hususu, ikinci fıkradaki düzenlemeyle yasal bir zorunluluk haline getirilmektedir.

Mevcut 179/a maddesinin birinci fıkrasında, başvuru üzerine hâkimin başkaca bir araştırma yapmaksızın, istem sahibi şirket ya da kooperatif lehine bir takım tedbirler

alabilmesi kabul edilmiştir. Uygulamada borca batık ve iyileşme ümidi zayıf olan şirketlerin iflasın ertelenmesi başvurusunda buldukları ve hak etmedikleri halde erteleme tedbirlerinden bir süre yararlandıkları, bunun da alacaklılara zaman kaybettiği yönündeki yakınmalar dikkate alınarak iyileşme projesinde erteleme sürecinde işletme giderlerinin ve çalışma sermayesinin nasıl karşılanacağına gösterilmesi şartı getirilmektedir. Yine uygulamada iflasın ertelenmesini talep eden bazı şirket ve kooperatiflerin genel işletme ve temel üretim giderlerini dahi karşılayamadıkları; bu bağlamda kira, elektrik, su ve doğalgaz gibi borç ve girdi kalemlerini ödemesiz bıraktıkları ve hatta aldıkları ihtiyati tedbirlerle bu kaynakların kesilmesini engelledikleri görüldüğünden, işletme giderlerinin karşılanması iyileştirme projesi bakımından olmazsa olmaz unsur olarak kabul edilmektedir.

Borca batıklığı gösteren bilançodan farklı olarak iyileştirme projesi, maddenin üçüncü fıkrasındaki düzenlemeyle, "işletmenin devamlılığı" esasına göre düzenlenmiş bilanço (TTK.m.376) ile ilişkilendirilmektedir. İşletme uygulamalarında çok defa işletmenin devamlılığı esaslı bilançolarda varlıkların muhtemel satış değerlerinin üzerinde bir faydalanma değeri olduğu, işletmenin sona ermesinin aksine, devamlılığı değerlendirildiğinde mal varlığının artı bir değer ifade ettiği kabul edilmektedir. Diğer taraftan işletmenin devamlılığı esasına göre düzenlenmiş bilanço, muhtemel satış değerlerine göre düzenlenmiş ara bilanço bakımından bir denetleme, değerlendirme ve teminat fonksiyonu taşımaktadır.

Yapılan düzenleme, iyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcı olduğunu gösteren belgelerin sunulması gerekliliğini düzenlemekte ve özellikle mevcut borçların tutarları ile ödeme sürelerini gösteren listenin, alacaklıların adreslerini gösteren listenin, faaliyet gösterilen sektörün özelliklerine göre ham madde, yarı mamul ve mamul madde stoklarının miktar, tutar ve bekleme sürelerine ilişkin listenin, vergi dairesine sunulmuş en son bilanço ve gelir tablosunun ve şirket veya kooperatifin ticaret sicili tasdiknamesinin mahkemeye sunulmasını zorunlu tutmaktadır.

İflasın ertelenmesi kurumu borçlu sermaye şirketi veya kooperatifin mali darboğazı aşması ve ekonomi içindeki üretken konumunu koruması amacına yönelikse de, tartışmasız en büyük etkisini alacaklıların haklarına yönelik alanda göstermektedir. Bu nedenle erteleme isteyen borçlunun mevcut borçlarının tutarlarını ve bunların ödeme takvimini, erteleme talebi ile birlikte sunması istenmektedir. Esasen alacaklıların adreslerini gösteren listenin sunulması Kanununun 178 inci maddesinin de amir hükmü olup, erteleme talebi bakımından bu gereklilik tekrar vurgulanmaktadır. İşletme uygulamasında özellikle gerçeği yansıtmayan fakat mali mevzuata da aykırılığın söz edilemeyen bir kısım bilanço kalemlerinin, borca batıklığın tespitinde etkili olduğu ve art niyetli bazı şirket yönetimlerinin bu yolla gerçek olmayan borca batıklık oranları oluşturarak tedbirler aldığı iflasın ertelenmesi konusundaki deneyimlerle tespit edildiğinden, özellikle sektörel bazda stokların ve bunların bekleme süreleri ile tutarlarının da belirtilmesi bir zorunluluk olarak getirilmektedir. Elbette fıkra da sayılan bu liste ve belgeler, taleple birlikte sunulması zorunlu liste ve belgeler olup iyileştirme projesinin ciddiliğini ve inandırıcılığını gösteren diğer belgelerin de proje ekinde sunulması gerekecektir. Dördüncü fıkra da yapılan düzenlemeyle iyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcı olduğuna dair zorunlu belgelerin ispat vasıtası olması yanında, mahkemeye sunulma zamanı belirlenmekte ve bu belge ve listelerin erteleme talebi ile birlikte sunulmaması, talebin ispatlanamamış sayılması sonucunu doğurmaktadır. Belirtilen liste ve belgelerin borçlu şirket tarafından iflas erteleme talebiyle birlikte sunulmaması halinde şirket veya kooperatifin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla, mahkemece ilgiliye iki haftalık kesin süre verileceği ve bu süre içinde eksikliklerin tamamlanabileceği hükme bağlanmaktadır. Değişiklikle uygulamada, bu liste ve belgelerin geç, hatta çoğu zaman bilirkişi incelemesinden sonra sunulmak suretiyle yeniden bilirkişi incelemesi istenmesi ve böylece yargılama sürecinin ve bu bağlamda tedbir uygulamasının uzatılmasının, bir başka ifadeyle usul muamelelerinin art niyetli olarak kullanılmasının önüne geçilmek istenmektedir. Dördüncü fıkra uyarınca iflas

erteleme talebinin ispatlanamamış sayıldığı hallerde derhal iflas kararı verilemeyeceği, iflas kararı verilebilmesi için, şirket veya kooperatifinin borca batık olduğunun tespit edilmesi gerektiği ifade edilmektedir.

4949 sayılı Kanunla yapılan değişiklik sırasında iflasın ertelenmesi ile fevkalade hallerde mühlet kurumları arasında, Kanunun 329/a maddesi ile bir bağlantı sağlanmış ve bu iki müesseseden birinden yararlanan borçlu için, diğerine başvuru bakımından bir yıllık engel getirilmiş idi. 179 uncu maddenin ikinci fıkrası ile bu bağlantı, birden çok iflasın ertelenmesi talebi ile de sağlanmakta ve böylelikle borçlunun, aslında bir lütuf (atıfet) olan bu kurumu istismar etmesinin önüne geçilmek istenmektedir.

MADDE 2- 179/a maddesinin 14/1/2011 tarihli ve 6103 sayılı Kanununun 41 inci maddesi ile değişik birinci fıkrası ilke olarak korunmakla birlikte, özellikle kayyımın taşınması gereken nitelikler ve kayyım yüklenen görevler ile sorumluluklar açıklanmakta, böylece uygulamada ortaya çıkan belirsizliğin giderilmesi amaçlanmaktadır. Düzenlemeye göre kayyım gerek yönetim gerek denetim amacıyla atansın, envanter işlemlerini başlatacak ve kontrolü altında yürütecektir. İşletme doktrinindeki terminolojiye uygun olarak kayyım, envanter işlemlerinin aralıklarla denetimi ile değil, sürekli biçimde kontrolü ile görevlendirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasındaki ilan, kapsamı genişletilmek suretiyle korunmaktadır. İlanla Kanununun 173 üncü maddesinin ikinci fıkrasında "müdahale veya itiraz" olarak düzenlenen yargılamaya iştirak yolu, kıyasen, iflas erteleme talepleri için de kabul edilmektedir. 4949 sayılı Kanunla yapılan değişiklikten sonra da alacaklıların yargılamaya katılmaları ve bu bağlamda delil sunmaları, itiraz ve beyanda bulunmaları ve hatta verilen kararı temyiz etmeleri imkânları benimsenerek bunun yasal dayanağa kavuşturulması yanında, art niyetli ve yargılamayı sürüncemede bırakacak şekilde uygulanmasının da önüne geçilmek istenmekte ve bu nedenle itiraz, süreye tâbi tutulmaktadır. İletişim kanallarının gelişmiş, yaygın ve hızlı olduğu günümüzde alacaklıların, iflas erteleme başvurusundan kolaylıkla haberdar olduğu ve yasal yollara başvurduğu bilinmektedir. İtiraz sadece "iflas erteleme şartlarının bulunmadığı" ve "talebin reddinin istenebileceği" hallerle sınırlı tutulmaktadır. Ertelemeyi destekleyen alacaklıların borçlu ile her zaman borç yapılandırması veya sırada sona geçme anlaşması (TTK.m.376/son), gibi yollara gidebileceği; hatta şirket ya da kooperatife aynı ya da nakdi destek olabileceği, borçlarını teminatlandırabileceği düşünüldüğünde, bunları her zaman şirket ya da kooperatif yönetimi ve özellikle kayyım kanalıyla projeye ve mahkemeye yansıtabileceği kabul edilmektedir.

İkinci fıkrada yapılan düzenlemeyle iflas erteleme talebi, kayyımın atanmasına ilişkin karar, kayyımın görevleri ve temsil yetkisi ile bunların sınırlarının tescil edilmek üzere ticaret sicil müdürlüğüne bildirileceği ve Kanununun 166 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerindeki usule göre ilan edileceği hükme bağlanmaktadır.

179/a maddesinin üçüncü fıkrası, daha önce Kanunda normatif düzenlemesi bulunmayan fakat mahkemelerce uygulanan ve sonrasında 6103 sayılı Kanununun 41 inci maddesi ile norma dönüştürülen tedbir kurumuna açıklık getirme amacım taşımaktadır. Maddeyle getirilen üç önemli değişiklik bulunmaktadır. Bunlardan ilki yargılama aşamasında verilecek tedbirlerin neler olduğunun açıklanmasıdır. Uygulamada çoğu kez farklı tedbirlerin verildiği, alacaklılar ile borçlular arasında farklılık yaratıldığı ve nihai hükümle verileden daha fazlasının yargılama aşamasında tedbirle verildiği tecrübe edildiğinden, tedbirlerin netleştirilmesinde fayda görülmektedir. İkinci önemli değişiklik yargılama aşamasında verilen tedbirlerin toplam erteleme süresinden sayılmasına ilişkin düzenlemedir. Yargıtay'ın bu konudaki kararları bir istikrar kazanmamıştır. Yargılama sürecindeki gereksiz uzamalar ve birçok somut olayda özellikle erteleme kararlarının bozulması sonrasında erteleme süresinin yasal beş yıllık süreyi aştığı, sekiz-on yıl gibi sürelerle ulaştığı yönündeki yakınmalar sıklıkla dile getirilir olmuştur. Düzenlemeyle bir yandan borçluya erteleme projesinin başarılı

olabilmesi için net bir süre verilmekte, öte yandan da alacaklının katlanması gereken süre belirginleştirilmektedir. Üçüncü yemlik ihtiyati tedbir kararları ile ihtiyati haciz kararlarının uygulanmayacağına hükme bağlanmasıdır. Özellikle ihtiyati haciz uygulamalarının da tıpkı kesin hacizler gibi durdurulmasının sağlanması önemli görülmektedir. Yargıtay uygulaması ile bir kısım öğretinin benimsediği "ihtiyati haczin bir takip muamelesi olmadığı" düşüncesinden hareketle, hakkında iflas ertelemesi tedbirleri verilmiş borçlular aleyhine ihtiyati haciz uygulanarak erteleme amacına aykırı davranılması suretiyle borçlunun durumunun kötüleştirildiği ve ıslahın zorlaştırıldığı görüldüğünden, bu yönde bir düzenleme yapılması gerekli görülmektedir.

Dördüncü fıkrayla iflas erteleme yargılaması sırasında tedbir talebinin reddi veya bu talebin kabulü halinde aynı mahkemeye yapılacak itiraz üzerine verilecek kararlara karşı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 341 inci ve devamı maddeleri uyarınca istinaf yoluna başvurulabileceği hükme bağlanmaktadır.

Beşinci fıkra uyarınca kayyım, mahkemece uygun görülecek sürelerde şirket veya kooperatifin faaliyetleri hakkında rapor düzenlemek konusunda da görevlendirilmektedir. Raporda bulunması gereken hususların kanunda tek tek yazılması mümkün olmamakla beraber, sermaye artırımını ödemelerinin gerçekliği ve bunların kullanım yerlerinin raporda yer alması gerektiği özellikle vurgulanmaktadır. Uygulamada küçük tutarların sermaye ödemesi adı altında bankaya yatırıldığı, aynı paranın kısa bir süre sonra çekilerek tekrar aynı ad altında yatırılmak suretiyle art niyetli davranışlara tevessül edildiği gözlemlendiğinden artırıldığı belirtilen sermayenin kullanım yerinin de raporda yer alması gerektiğine dikkat çekilmektedir. Talepte bulunan şirket ya da kooperatifin faaliyet gösterdiği sektörün Özellikleri de dikkate alınarak dönemler itibarıyla üretim miktarı, ham madde dengesi, üretim için kullanılan enerji miktarı gibi önemli verilerin kayyımın raporunda karşılaştırmalı olarak gösterilmesi de gerekmektedir.

Altıncı fıkrada mahkemenin gerektiğinde kayyımın görevine son verebileceği ve görevine son verilen ya da istifa eden kayyımın yerine yenisini seçebileceğine ilişkin düzenleme yer almaktadır. Mahkemece atanan kayyımların mahkemenin bağlı bulunduğu adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlığına bildirilmesi ve bir kişinin aynı anda en fazla üç dosyada kayyım olarak atanabilmesi Öngörülmektedir. Böylece bir yandan kayyımların görevlerini yeterli zaman ayırmak suretiyle sağlıklı bir şekilde yürütebilmeleri amaçlanırken diğer yandan uygulamada bir kayyımın aynı anda yürüttüğü iş sayısı sebebiyle meydana gelen duraksama ve şikayetlerin önlenmesi hedeflenmektedir. Adalet komisyonları nezdinde, mahkemelerce görevlendirilen kayyımlara ilişkin özel bir sicil tutulacaktır. Kayyımın aldığı dosya sayısının denetimi, adalet komisyonlarından sorulmak suretiyle gerçekleştirilebilecektir. Kayyımın sorumluluğu hakkında ise Kanunun 227 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarına atıf yapılmaktadır. Buna göre kayyım kusurundan ileri gelen zarardan sorumlu tutulacaktır ve Türk Ceza Kanununun uygulanmasında kamu görevlisi sayılacaktır.

Yedinci fıkrada mahkemenin yargılama sırasında dinleyebileceği kişiler belirlenmektedir. Şirket veya kooperatifin mali durumu, projenin açıklanması ve uygulanmasına ilişkin gelişmeler ile ertelemeye layık olma unsuru bakımından beyanları alınmak üzere yetkililerin dinlenmesi konusunda hakime kanuni bir dayanak oluşturulmaktadır.

179/a maddesinin sekizinci fıkrası erteleme yargılaması sırasında en çok bir kere revize iyileştirme projesi verilebileceği hususunu düzenlemektedir. Uygulamada anlamlı sayılmayacak nitelikte değişiklikler içeren yeni (gözden geçirilmiş=iyileştirilmiş=revize) projelerin sunulduğu; mahkemenin her seferinde bunların değerlendirilmesi için bilirkişi görüşüne başvurduğu ve bu suretle yargılama sürecinin uzatıldığı gözlemlendiğinden, bu yolun kısıtlanması amaçlanmaktadır. Düzenlemeyle özellikle bilirkişi raporunda gösterilen olumsuzlukların bir sefere mahsus olarak verilecek revize iyileştirme projesiyle giderilmesi

imkanı, borçludan esirgenmemiştir. Esasen ilave sermaye artırımını, sırada sona geçme ve borç yapılandırma sözleşmeleri, alacaklıların alacaklarından feragatleri gibi önemli iyileşme unsurları, her aşamada kayyım tarafından mahkemeye yansıtılabilecektir. Bu nedenle getirilen düzenlemenin borçlu aleyhine olmadığı, bilakis yargılamayı hızlandırma amacına hizmet ettiği kabul edilmektedir.

Dokuzuncu fıkrayla iflasın ertelenmesi taleplerinin öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılacağı hükme bağlanmaktadır. Bu fıkra, hem ilk derece mahkemeleri, hem de bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda bu tür davaların görülmesine ilişkin ilkeyi ortaya koymaktadır.

Maddenin son fıkrasında iflas erteleme yargılaması sonucunda mahkeme tarafından verilebilecek kararlar düzenlenmektedir. Buna göre mahkemenin, projeyi ciddi ve inandırıcı bulması ve şirket veya kooperatifi iflas ertelemeye layık görmesi halinde iflâsın ertelenmesine; şirket veya kooperatifin borca batık olmadığını tespit etmesi durumunda iflas erteleme talebi ile iflas davasının reddine; aksi takdirde şirketin veya kooperatifin iflasına karar vereceği hükme bağlanmaktadır.

Bu düzenlemeyle, iflasın ertelenmesinin borca batıklık ve iyileştirme projesinin ciddi ve inandırıcı olması yönündeki iki temel unsuruna, üçüncü bir temel unsur olarak "borçlunun iflas ertelemeye layık olması" unsuru ilave edilmektedir. Borçlunun iflas ertelemeye layık olması 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 2 nci maddesindeki dürüstlük kuralının özel bir uygulama şekli olup, bu unsura öğretide ve az sayıdaki Yargıtay kararında değinilmiştir. Bu ilkenin art niyetli erteleme taleplerinin önüne geçmekte ciddi bir fayda sağlayacağı ve bilimsel ve yargısal içtihatlarla yönlendirileceği ve kapsamının belirlenebileceği düşünülmektedir. İflas ertelemenin borçlu için bir hak olmayıp bir lütuf (atıfet) düzenlemesi olduğu yönündeki ilke dikkate alındığında, borçlunun mali anlamda iyi bir proje sunması yanında objektif ve subjektif iyiniyetini de ortaya koyması beklenmektedir. Örnek olarak sahte ya da çifte ticari kayıtlar tutan, mal kaçıran, borçlarını saklayan, çok sık adres değiştirerek alacaklılarından kaçan ve mahkemenin yetkisine etki etmeye çalışan, ard arda birden çok kez iflasın ertelenmesi ve konkordato yoluna giden borçluların ertelemeye layık olmadıkları kabul edilebilecektir.

Yine uygulamada sıkça karşılaşılan, art arda merkez değişikliği yapmak suretiyle yetkili mahkemenin talep sahibi şirket veya kooperatif tarafından belirlenmesi noktasında özellikle alacaklılar bakımından ortaya çıkan sorunun giderilmesi hususu yargısal içtihatlarla bırakılmakta ve bu hususta iflas ertelemeye layık olma unsuru mahkemeler tarafından başvurulabilecek önemli bir kıstas olarak görülmektedir. Bu nedenle 2004 sayılı Kanunun 154 üncü maddedeki ilke korunmaktadır.

MADDE 3- 179/b maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında öngörülen düzenlemeler korunmakla birlikte erteleme tedbirlerinin ihtiyati tedbir kararları ile ihtiyati haciz kararlarının infazını da kapsadığı, bir diğer deyişle erteleme halinde ihtiyati tedbir kararları ile ihtiyati haciz kararlarının da uygulanmayacağı tasrih edilmektedir.

Dördüncü fıkrada erteleme süresinin bir yıl olduğuna ilişkin ilke korunmakta; bu sürenin mahkemece uygun görülmesi halinde bir yıl daha uzatılabileceği hükme bağlanmaktadır. Mevcut düzenlemeye göre dört yıl olarak uygulanması gereken fakat yargı sürecindeki sorunlar nedeniyle çoğu kez daha uzun sürelere yayılan uzatma dönemi bir yıl ile sınırlandırılmaktadır. İstatistiki verilerden, erteleme süresinin uzun tutulduğu durumlarda şirket ve kooperatiflerin büyük çoğunlukla iflas halinden kurtulamadığının ve bu dönemde borçların artıp mal varlığının azaldığının görüldüğü; iflas kararı sonrasında masa mevcudunun erteleme yargılaması başındaki duruma göre eridiğinin ve alacaklıların daha kötü duruma düşüklerinin gözlemlendiği dikkate alınarak uzatma sürelerinin kısaltılması yoluna gidilmektedir. Yargıtay uygulaması istikrar kazanmış olmakla birlikte erteleme ve uzatma kararları kesinleşmeden, yeniden uzatma istendiği ve karara bağlandığı önceki kararın

Yargıtayca bozulması üzerine borçlu ve alacaklıların hukuki durumlarının ve özellikle tedbirlerin hukuki durumlarının belirsiz bir hal aldığı görüldüğünden, bu sorunun giderilmesi için bekletici sorun kurumu Kanuna alınmaktadır. 179/a maddesindeki gerekçelerle uzatma yargılaması sırasında da en çok bir kez revize proje sunulabilmesi yönünde düzenleme yapılmaktadır.

Beşinci fıkra yargılama aşamasındaki kayyımın görevine devam edebileceği ya da erteleme kararından sonraki dönem için mahkemece yeni kayyım atanabileceği hususunu düzenlemektedir. Mali uygulama ve işletme gerekleri çerçevesinde üçer aylık rapor düzenlenmesi gerekli olup bu raporda özellikle şirket veya kooperatifin proje kapsamında iyileşme gösterip göstermediği belirtilmelidir. Eğer erteleme kararının verildiği ve kayyımın atandığı tarih üçer aylık dönem dışındaysa, işletme gerekleri çerçevesinde kayyımın kist dönem için rapor hazırlaması gerekir. Olağanüstü gelişmelerin rapor edilmesi de kayyımın görev olarak verilmektedir. Bu gelişmeler projenin gerçekleşmesini sağlayacak ciddi sermaye artışı ve sair yeni kaynak sağlanması gibi olumlu gelişmeler olabileceği gibi borçlunun iflas ertelemeye layık olması şartını zedeleyecek olumsuz gelişmeler de olabilir.

Maddenin altıncı ve yedinci fıkralarıyla, erteleme süresi dolmadan ve erteleme süresi sonunda mahkeme tarafından verilebilecek karar türleri düzenlenmektedir. Buna göre erteleme süresi sonunda, kayyımın verdiği raporlardan veya gerek gördüğünde alacağı bilirkişi raporundan, borca batıklığın devam ettiğini tespit eden mahkeme, şirketin veya kooperatifin iflasına karar verecektir. Erteleme süresi dolmamakla birlikte, mahkeme kayyımın verdiği raporlardan veya gerek gördüğünde alacağı bilirkişi raporundan, şirketin veya kooperatifin malî durumunun iyileştirilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varırsa, erteleme kararını kaldırarak şirketin veya kooperatifin iflâsına; şirket veya kooperatifin bu aşamada borca batıklığının ortadan kalktığı sonucuna varırsa, erteleme talebi ile iflas davasının reddine karar verecektir.

Maddenin son fıkrasıyla, iflas erteleme talebi üzerine mahkemece verilen nihai kararların hüküm fıkralarının tescil edilmek üzere ticaret sicili müdürlüğüne bildirileceği ve 166 ncı maddenin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinde öngörülen usulle ilan ettirileceği hükme bağlanmaktadır. Bildirim ve ilana ilişkin bu son fıkra hükmü, hem 179/a maddesinin onuncu fıkrası uyarınca verilen hem de 179/b maddesinin altı ve yedinci fıkraları uyarınca verilen nihai kararlar hakkında uygulanacaktır. Kanun, 179/b maddesinin dördüncü fıkrasında, iflas erteleme ve uzatma süresini "erteleme süresi" olarak nitelediğinden hem ilk iflas erteleme talebi üzerine verilecek kararların hem de uzatma talebi sonucunda verilecek kararın aynı bildirim ve ilan usulüne tabi tutulmaları doğaldır.

MADDE 4- Maddeyle, iflas erteleme talebi üzerine mahkemece verilecek nihai kararlara karşı gidilebilecek kanun yolları düzenlenmektedir.

179/a maddesinin son fıkrasında iflas erteleme talebi üzerine verilecek nihai kararlar; 179/b maddesinin altıncı ve yedinci fıkralarında ise erteleme süresi dolmadan veya erteleme süresi sonunda verilecek nihai kararlar açıkça düzenlenmiştir. Bu kararlarla ilgili ilan usulü de 179/b maddesinin son fıkrasında hüküm altına alınmıştır.

Birinci fıkrayla iflas erteleme talebi üzerine mahkemece verilen nihai kararlara karşı borçlu şirket veya kooperatif ya da erteleme talep eden alacaklının kararın tebliğinden itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurabileceği hükme bağlanmaktadır. Diğer ilgililerin ise kararın ilanından itibaren on gün içinde istinaf kanun yoluna başvurması imkanı olduğu vurgulanmaktadır. Aynı fıkrada bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlara karşı da aynı esaslar uyarınca, yani borçlu şirket veya kooperatif ya da erteleme talep eden alacaklı yönünden kararın tebliğinden diğer ilgililer yönünden ise kararın ilanından itibaren on gün içinde temyiz yoluna başvurulmasının mümkün olduğuna ilişkin hüküm sevkedilmektedir.

İkinci fıkrayla ise, bölge adliye mahkemesince iflâsın ertelenmesi kararının kaldırılması veya bölge adliye mahkemesi tarafından verilen iflasın ertelenmesi kararının

Yargıtay tarafından bozulması halinde, borçlunun malvarlığı üzerindeki tedbirlerin 179/a maddesinin üçüncü fıkrasındaki kısıtlama saklı kalmak kaydıyla devam edeceği hükme bağlanmaktadır. Daha sonra iflas erteleme talebini inceleyen mahkemenin davanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkili olduğu vurgulanmaktadır.

MADDE 5- Bugün konkordato kurumunun işlememesinin nedenlerinden birinin ve en önemlisinin asliye ticaret mahkemesi nezdindeki tasdik aşamasının 3+2 aylık mühletten sonraya sarkması olduğu ifade edilmektedir. Bu bağlamda, 3+2 aylık konkordato mühletinin bitmesiyle birlikte, İcra ve İflas Kanununun 287 nci maddesinin son fıkrası nedeniyle borçlu hakkında İcra ve iflas takiplerinin durdurulması ve yeni takip başlatılamaması halinin sona erdiği ve belli bir zamanı gerektiren tasdik yargılaması sırasında borçlunun tamamen korumasız kaldığı, dolayısıyla konkordato kurumunun borçlular için bütün cazibesini yitirdiği dile getirilmektedir.

Aslında Kanunun 287 inci maddesinin son fıkrasındaki yasak, Kanunumuza daha önce, 1988 yılında 3494 sayılı Kanunla girmiş ve buna gerekçe olarak da uygulamada (o zaman 2+2 ay olan) konkordato mühleti geçtiği halde, tasdik aşamasında, genel hükümlerden hareketle, ihtiyati tedbir yoluyla borçluya karşı yapılmış olan takiplerin durdurulması ve böylece duran bu takiplerin bazen yıllarca başlatılamaması gibi sonuçların ortaya çıkması gösterilmiştir.

4949 sayılı Kanuna ilişkin tasarının çalışmaları sırasında kurgulanan konkordato mühletinin 1 yıl + 6 ay olduğu dikkate alınarak, bu süre zarfında tasdik işlemi de dahil bütün işlemlerin sona ereceği, daha doğrusu sona ermesi gerektiği, 18 aylık bütün bu süre zarfında borçlunun icra ve iflas takiplerine karşı koruma altında olduğu, asliye ticaret mahkemesindeki tasdik aşamasının 18 aylık bu konkordato mühletinin ötesine sarkması durumunda tedbir yoluyla takiplerin devam etmesinin ve yeni takip başlatılmasının yasaklanamaması gerektiği, alacaklıların 18 aydan daha uzun bir süre icra takibi yapmadan bekletilmesinin doğru olmadığı, bu sürenin tasdik aşamasının da tamamlanması için fazlasıyla yeterli olduğu düşünülerek, 18 aylık konkordato mühletinin bitiminden sonraki dönem için tedbir yoluyla takiplerin durdurulmasına veya yeni takip yapılamamasına karar verilememesine ilişkin kuralın muhafaza edilmesinin asıl şimdi gerekli olduğu sonucuna varılarak Kanunun 287 nci maddesinin son fıkrasının yürürlükte kalması kararlaştırılmıştır.

Fakat Tasarının Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan görüşmeler sırasında konkordato mühleti (tasarıda kurgulanan 1 yıl + 6 aydan) 3+2 aya indirilmiş, ancak bu değişiklik yapılırken 287 nci maddenin son fıkrasının madde metninden çıkarılması ve tasdik makamına tedbir yoluyla icra takiplerini durdurma ve yeni takip yapılmasına engel olabilme imkanı tanınmamıştır. Böylece 3+2 aylık konkordato mühleti içinde tasdik de dahil bütün prosedürün tamamlanması uygulamada asla mümkün olmadığından, borçlunun asliye ticaret mahkemesindeki tasdik aşamasında tamamen korumasız kalmasının yolu açılmıştır ki bu da konkordato kurumunun bütün cazibesini yitirmesine ve borçluların konkordato yolunu hiç düşünmeyerek iflasın ertelenmesi kurumuna yığılmasına neden olmuştur.

Öte yandan Kanunun 179 ve devamı maddelerinde yapılması öngörülen değişikliklerle iflasın ertelenmesi kurumunun sıkı şekilde disiplin altına alınması nedeniyle, borçluların, bir alternatif olarak, konkordato kurumundan yararlanmalarının teşvik edilmesinin uygun olacağı düşünülerek 287 nci maddenin son fıkrası değiştirilmek suretiyle tasdik makamına, mühletten sonra, tedbir yoluyla icra ve iflas takiplerini durdurma ve yeni takip yapılmasını yasaklama yetkisi verilmektedir. Buna göre düzenlemeyle, uygulamada mutlaka 3+2 aylık konkordato mühletinden sonraya sarkan tasdik aşamasında, tasdik mahkemesinin, takip yasağı getirmek suretiyle, borçluyu bu aşamada dahi koruma altına alabilmesi ve böylece konkordato kurumunun cazip hale getirilmesi amaçlanmaktadır. Aksi takdirde konkordato yine işlemez ve misyonunu yerine getiremez halde kalmaya mahkum olacaktır.

MADDE 6- icra ve iflas Kanununa eklenen geçici maddeyle, 2004 sayılı Kanunun bu Kanunla değişik hükümlerinin, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan iflas erteleme talepleri hakkında uygulanması hükme bağlanmaktadır. Bu kapsamda iflas ertelenmesine ilişkin 179, 179/a ve 179/b maddeleri ile konkordatoya ilişkin 287 inci maddenin bu Kanunla değiştirilen hükümleri ile Kanuna eklenen 179/c maddesi hükmü, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan iflas erteleme talepleri hakkında uygulanacaktır.

Öte yandan, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilmiş iflasın ertelenmesi kararlarına dayanılarak yapılan uzatma talepleri hakkında verilecek kararlar da, iflasın ertelenmesi talebi hakkında verilmiş karara ilişkin kanun yoluna tabi olacaktır.

Yine kayımların görevlendirileceği dosya sayısının üçle sınırlandırılmış olması karşısında uygulamanın ne şekilde yürütüleceğine ilişkin geçici madde hükmü sevk edilmektedir.

MADDE 7- 5682 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile yıllık ortalama ihracat değerlerine göre yapılan sınıflandırmada; son üç yılda yıllık ortalama ihracat tutarı Bakanlar Kurulunun belirleyeceği değerin üzerinde olan firma yetkililerine, Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslara göre iki yıl süreyle hususi damgalı pasaport verilebilmesi öngörülmektedir.

MADDE 8- 6183 sayılı Kanunun 22/A maddesinde yer alan hüküm ile kamu alacağının süresinde ödenmesi bilinci oluşturulmasına katkıda bulunmuş ve kamu alacağının korunması temin edilmiştir.

Yapılan bu düzenleme ile 5018 sayılı Kanuna tabi kamu idareleri ve bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemelerden önce de "vadesi geçtiği halde ödenmemiş borcu bulunmadığına dair belge" aranılmak suretiyle amme alacağının daha etkin bir şekilde güvence altına alınması amaçlanmaktadır.

MADDE 9- Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (t) bendinde yapılan düzenlemede, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının para ve sermaye piyasasında yaptıkları işlemler dolayısıyla lehe aldıkları paraların banka ve sigorta muameleleri vergisinden istisna tutulması sağlanmaktadır. Düzenlemeyle, girişim sermayesi yatırım fon ve ortaklıklarının gelişme potansiyeli taşıyan ve kaynak ihtiyacı olan şirketlere yönelik girişim sermayesi yatırımlarının teşvik edilmesi ve bu suretle büyümeye ve istihdama katkı sağlanması amaçlanmaktadır. Ayrıca mevcut bentte sayılan fon ve ortaklıkların para piyasalarında yaptıkları işlemlere de istisna sağlanmaktadır.

MADDE 10- Bankalar ve finansman şirketleri, tüketicilere kullandığı kredilere ilişkin ücret, komisyon ve benzeri adlarla tahsil ettikleri tutarlar dolayısıyla banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) hesaplayıp ilgili vergi dairesine ödemektedirler.

Söz konusu tutarların tamamının veya bir kısmının, sözleşmede hüküm bulunmamasına rağmen veya sözleşmeyle belirlenenden daha fazla tutarda ya da dayanaksız olarak ve benzeri gerekçelerle tahsil edildiği iddiasıyla tüketiciler yasal yollara (Tüketici Hakem Heyetleri veya Tüketici Mahkemeleri) başvurabilmekte ve banka ve finansman şirketlerinin haksız bulunması halinde 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereğince söz konusu tutarların tüketicilere iade edilmesine karar verilmektedir. Bu durumda kredinin kullanımı aşamasında tüketicilere yansıtılmış bulunan BSMV de bankalar ve finansman şirketlerince tüketicilere iade edilmektedir. Bu nedenle tüketiciden tahsil edilerek Hazineye intikal ettirilen BSMV, dayanaksız kalan işlem dolayısıyla mükelleflerin üzerinde yük olarak kalmaktadır.

6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin değişikliğe konu beşinci fıkrasının mevcut haline göre sigorta şirketleri, iptal ettikleri sigorta muamelelerine ilişkin vergileri (yalnızca

iptal tarihinden sonraki döneme ait olan kısmı), iptalin gerçekleştiği dönemde hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisinden indirebilmekte, bu dönemde indirilemeyen vergileri ise sonraki dönem beyannamelerinde indirim konusu yapılabilmektedirler. Yapılan düzenlemeyle, sigorta şirketleri için var olan düzenlemeye benzer bir şekilde, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ve ilgili mevzuatı uyarınca iade edildiğinden banka ve finansman şirketleri lehine kalmayan paralar nedeniyle banka ve finansman şirketlerinin üzerinde yük olarak kalan BSMV'nin de tüketicilere iade edilmesi halinde, hesaplanan vergiden indirilmesine olanak sağlanmaktadır.

MADDE 11- Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle, tek primli yıllık gelir sigortalarında sigorta süresinden bağımsız olarak tanınmış olan istisna, sigorta süresi en az on yıl veya ömür boyu olanlar için uygulanacak şekilde değiştirilmekte, sigorta süresi on yıl ve üzeri olan tek primli yıllık gelir sigortalarından vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılmalara hariç, erken ayrılma durumunda erken ayrılma tarihinde ödenen iratlar üzerinden tevkifat yapılmasına imkan sağlanmaktadır.

Ayrıca, birikim priminin alındığı hayat sigortalarından on yıl süreyle prim ödeyerek ayrılanlar, bireysel emeklilik sisteminden emeklilik hakkı kazananlar ile vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenlerle ayrılanlara yapılan ödemelerin, defaten toplu para alınması yerine sigorta süresi on yıl ve üzeri veya ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarına yatırılması durumunda, yatırılan kısma tekabül eden Ödemelerin içerdiği irat tutarları gelir vergisinden istisna edilmektedir.

Böylece, hayat sigortaları ve bireysel emeklilik sisteminde biriken tasarrufların defaten ödeme almak yerine sigorta süresi on yıl ve üzeri veya ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarına yatırılması sağlanarak, yurtiçi tasarrufların teşviki kapsamında önemli bir adım atılmış olmaktadır.

MADDE 12- Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinin parantez içi hükmünde yer alan "Ödenen en yüksek ödeme tutarından" ibaresi "çalışılan süreye bağlı olarak ödenen tutardan" şeklinde değiştirilmektedir. Böylece, fiilen çalışılan süre esas alınarak en yüksek devlet memuruna yapılabilecek ödeme tutarı kadarlık kısım için istisna uygulanması öngörülmekte olup aşan tutar vergiye tabi tutulacaktır.

Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendi yeniden düzenlenmektedir.

Buna göre, (a) alt bendinde yapılan düzenlemeyle, mevcut istisna uygulaması devam ettirilmekte; (b) alt bendinde yapılan düzenlemeyle de Türkiye dışında elde edilen kazançlar üzerinden döviz olarak ödenmesi kaydıyla kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerce bölgesel yönetim merkezlerinde münhasıran merkezin faaliyet izni kapsamında istihdam edilen hizmet erbabına ödenen ücretler istisna kapsamına alınmaktadır.

Ayrıca, Anayasa Mahkemesince verilen 25/12/2014 tarihli ve Esas No: 2013/111, Karar No:2014/195 sayılı karar uyarınca emeklilik ikramiyesi hesabında 30 yıllık üst sınır kaldırıldığından, aynı Kanunun 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinin parantez içi hükmünde yer alan "ödenen en yüksek ödeme tutarından" ibaresi "çalışılan süreye bağlı olarak ödenen tutardan" şeklinde değiştirilmektedir. Böylece, fiilen çalışılan süre esas alınarak en yüksek devlet memuruna yapılabilecek ödeme tutarı kadarlık kısım için istisna uygulanması öngörülmekte olup, aşan tutar vergiye tabi tutulacaktır.

MADDE 13- Yapılan düzenlemeyle, Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan indirim kapsamındaki faaliyet alanlarında yurtdışı yerleşiklere yüksek katma değerli hizmet veren işverenlerin

istihdam ettiği hizmet erbabının ücretleri üzerinden hesaplanan vergiden kısmi indirim uygulaması getirilmektedir.

Böylece, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, iş yeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunanlara, Türkiye'de verilen ve münhasıran yurtdışında yararlanılan bazı hizmetler yoluyla ülke ekonomisinin uluslararası rekabet gücünün artırılması, yeni ihracat alanlarının oluşturulması, Türkiye'de nitelikli işgücünün desteklenmesi sağlanmaktadır.

Bu kapsamda, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişiler ile işyeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunanlara Türkiye'den verilen ve münhasıran yurtdışında yararlanılan; mimarlık, mühendislik, tasarım, yazılım, tıbbi raporlama, muhasebe kaydı tutma, çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim alanlarında faaliyette bulunan hizmet işletmelerinin, münhasıran bu faaliyetleri kapsamında fiilen istihdam ettikleri destek hizmetlerinde görevli olanlar hariç olmak üzere, hizmet erbabına ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan vergiden, her bir çalışan için faaliyetin yapıldığı yılın Ocak aya ait asgari ücretin safi tutarının, Kanununun 103 üncü maddesindeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir diliminde yer alan oranla çarpılması suretiyle bulunan tutarın, mahsup edilmesi esası getirilmektedir.

Ayrıca, ilgili bakanlığın izni ve denetimine tabi olarak eğitim ve sağlık alanında faaliyet gösteren ve Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilere hizmet veren işletmelerin, bu faaliyetleri kapsamında istihdam ettikleri hizmet erbabına ödedikleri ücretleri de indirim kapsamında değerlendirilecektir. Bu hizmetlerin, fiziki olarak Türkiye'de verilmekle birlikte, yararlanıcısının yurtdışı yerleşikler olması gerekmektedir. İndirim kapsamında olan faaliyetler ile indirim kapsamı dışındaki faaliyetlerde istihdam edilen hizmet erbabına ve ücretlerine ilişkin kayıtların, ayrı ayrı izlenmelerini sağlayacak şekilde tutulması zorunludur.

İndirimden yararlanabilmek için işverenlerin bu faaliyetlerinden sağladığı hasılatın %85'inin yurtdışından elde edilmiş olması ve fatura veya benzeri belgenin yurtdışındaki müşteri adına düzenlenmiş olması gerekmektedir.

Yıl içinde indirim hükümlerinden yararlanılması mümkün olmadığından, öngörülen düzenlemeyle yılsonunda indirim şartlarını yerine getiren mükelleflerin, indirim kapsamındaki ücretleri üzerinden hesaplanan vergilerin, asgari ücret üzerinden hesaplanan kısmı yıl içinde ödenmek kaydıyla, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamelerinin verilmesini müteakip muhtasar beyannamede ücretler üzerinden tahakkuk eden vergiden mahsup edilmesi suretiyle indirim hükümleri uygulanacaktır.

Hasıllata ilişkin %85 oranını, hizmet alanları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte %50'ye kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Bakanlar Kuruluna, usul ve esasları belirlemeye de Maliye Bakanlığına yetki verilmektedir.

MADDE 14- Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinde yapılan düzenlemeyle, işletmeye dahil olan gayrimenkullerin iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamaların yapıldığı yılda doğrudan gider yazılmasına imkan sağlanarak, enerji politikaları ile uyumlu olarak, binalarda enerji verimliliğinin artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Ar-Ge indirimi müessesesi, Ar-Ge ile ilgili teşvik ve diğer düzenlemelerin yer aldığı 5746 sayılı Kanunda düzenlenmek üzere, 193 sayılı Kanundan çıkarılmaktadır.

Ayrıca, bulunduğu coğrafi konumu itibarıyla ülkemizin, bölgesel hizmetlerin merkezi olmasına yönelik hedefi çerçevesinde, ürün testi, sertifikasyon, veri işleme, veri analizi ve mesleki eğitim hizmeti verenler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurtdışında

yararlanılan bu hizmetler dolayısıyla oluşan kazançların yarısının, gelir vergisi beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılması öngörülmektedir.

Öte yandan, maddede yer alan indirim oranını, kazanç tutarları itibarıyla da farklılaştırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 16- 193 sayılı Kanuna eklenen 98/A maddesiyle "Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" tanımlanmaktadır.

Muhtasar beyanname ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda; kapsama alınacak veya kapsam dışında bırakılacak mükelleflerin tespiti ve buna ilişkin usul ve esasların belirlenmesi, beyannamenin şekil, içerik ve ekleri ile verilen beyannamenin dönemini aylık olarak belirleme hususunda Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığına yetki verilmektedir.

Maddede, söz konusu birleşik beyannamenin, muhtasar beyanname ile aynı sürede verileceği düzenlenmekte ve Maliye Bakanlığına, bölge, il, ilçe, mahal ve sektörler göre yetkili vergi dairesini ve beyannamenin verilme zamanını belirleme konusundayetki verilmektedir.

Ayrıca, Gelir Vergisi Kanununda ve diğer kanunlarda, muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesine yapılmış olan atıfların, bu İki belgenin tek bir beyanname olarak birleştirildiği durumlarda, muhtasar ve prim hizmet beyannamesine yapılmış sayılacağı belirtilmektedir.

MADDE 17- Yapılan düzenlemeyle, yurtiçi tasarrufların artırılması kapsamında sermaye piyasası araçlarının vergilendirilmesinde stopaj oranının elde tutma süresine göre farklılaştırılabilmesine yönelik olarak Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 18- 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 28 inci maddesinde, muhtasar beyanname ile Sosyal Güvenlik Kurumu aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda, ortak beyannamenin Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası mevzuatı kapsamında oluşturulan kısmına ilişkin olarak düzenlenen tahakkuk fişinin, mükellefe veya elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verilmiş diğer kişilere Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından gönderilmesine imkân sağlanmak üzere düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 19- 213 sayılı Kanunun 153 üncü maddesinde yapılan değişiklikle, ticaret sicil memurluklarınca tescil işlemleri yapıldığında başvuru evraklarının vergi dairesine elektronik ortamda da gönderilmesine imkân sağlanmakta ve böylece işe başlama işlemlerinin hızlı bir şekilde sonuçlandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 20-213 sayılı Kanunun 153/A maddesinde yer alan ve mükelleflerin vergi teşvik ve desteklerinden geriye dönük olarak yararlandırılmamasına ilişkin düzenleme içeren hükümler yürürlükten kaldırılarak güvenli bir yatırım ortamı oluşturulması hedeflenmektedir.

MADDE 21- Muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesine imkân sağlamak üzere Gelir Vergisi Kanununa eklenen 98/A maddesi ile verilen yetki uyarınca getirilen zorunluluklara uyulmaması halinde uygulanacak ceza belirlenmektedir.

Ayrıca, yapılan değişiklik ile elektronik ortamda süresinde verilmeyen bildirim ve formların süresinden sonraki ilk üç gün içinde verilmesi halinde, 1/10 oranında özel usulsüzlük cezası uygulanması öngörülmektedir.

MADDE 22- Maddeyle 213 sayılı Kanunun mülga 370 nci maddesi, izaha davet başlığı altında yeniden düzenlenmektedir.

Vergi usul hukukumuzda yer alan pişmanlık müessesesi vergi ziyasına sebebiyet verilen fiillerin kendiliğinden idareye bildirilerek zamanında beyan ve ödenememiş verginin hesaplanacak zammıyla birlikte ödenmesi halinde vergi ziyayı cezası kesilmeyeceğini ve 359 uncu madde hükümlerinin uygulanmayacağını düzenlemekte olup müessese, herhangi bir surette idarenin itilana giren olaylar hakkında uygulanmamaktadır.

Öte yandan, İdarenin verginin ziyaa uğramış olabileceğini harici karinelerle tespit ettiği hallerde vergi incelemesi veya takdir işlemlerine başlanılmadan önce mükelleflerin konuya ilişkin görüşlerini alabilmesi için yeni bir düzenlemeye ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu kapsamda, vergiye gönüllü uyumun artırılması amacıyla, haklarında henüz vergi incelemesine başlanılmamış veya takdir komisyonuna sevk edilmemiş mükellefler için izaha davet müessesesi getirilmektedir.

İdarenin harici araştırmalarıyla vergiyi ziyaa uğratmış olabileceği yönünde ön tespitleri olan mükellefler izaha davet edilecek, yapılan izahın yeterli görülmesi halinde inceleme ve takdir işlemleri yapılmayacak ve maddede belirtilen şartların gerçekleşmesi durumunda vergi ziyayı cezası %20 oranında kesilecektir.

Maddede, indirimli ceza uygulamasından yararlanılabilmesi için beyan edilen tutarın gecikme zammı oranında hesaplanacak bir zamlarla birlikte ödenmesi şartı bulunduğundan, öngörülen sürede bu şartı yerine getirmeyen mükellefler adına indirimli olarak kesilen vergi ziyayı cezası, kanuni süresinden sonra kendiliğinden verilen beyannamelere uygulanan ceza esas alınarak, ikmal edilecektir.

Bu madde hükmü Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesi kapsamına giren fiillere uygulanmayacaktır. Ancak, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair yapılan ön tespitlerde, kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarının, her bir belge itibarıyla 50 bin Türk Lirasını geçmemesi ve mükellefin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmaması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilecektir.

Maddede ayrıca, Maliye Bakanlığına, ön tespit niteliğini, izaha davetin şeklini ve kapsamını, daveti yapacak mercii, tespitte yer alan tutarlar dikkate alınarak davet yapılacakları belirleme yetkisi verilmektedir.

MADDE 23- 488 sayılı Damga Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle nispi damga vergisine tabi kâğıtlarda her bir nüshanın ayrı ayrı vergilendirilmesi uygulamasına son verilmekte, bir nüsha üzerinden vergi alınarak vergi yükünün hafifletilmesi amaçlanmaktadır. Maktu damga vergisine tabi kâğıtlarda ise her bir nüshadan ayrı ayrı vergi alınması uygulamasına devam edilmektedir.

MADDE 24- Halihazırda bir kâğıt üzerine konulan adi kefalet ve garanti taahhüdü şerhleri üçüncü bir kişinin akdi veya işlemi olarak ayrıca damga vergisine tabi olup, aynı kâğıda taraf adi kefil ve garanti taahhüdünde bulunanların (garantörlerin) birden fazla kişi olması durumunda her bir kişi için ayrı ayrı damga vergisi alınmaktadır. Yapılan düzenleme ile aynı kâğıtta birden fazla adi kefil ve garantör bulunması durumunda, yalnız bir kefalet ve bir garanti taahhüdü için damga vergisi alınması sağlanarak, işlem maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

Ayrıca, mevcut uygulamada birbirine bağlı ve bir asıldan doğma akit ve işlemlerin bir kâğıtta toplanması halinde, bunlardan en yüksek vergi alınmasını gerektiren işlem üzerinden damga vergisi alınmaktadır. Yapılan düzenlemeyle, pey akçesi (bağlanma parası), cayma tazminatı (zamanı rücu, cayma parası), ücret tevkifi, cezai şart gibi bir sözleşmenin yaptırımı olarak belirlenen taahhütlerden, bunlar başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça Harçlar Kanununda olduğu gibi damga vergisi alınmaması sağlanmaktadır.

MADDE 25- Yapılan düzenlemeyle, azami tutardan vergi alınan sözleşmelerde, sözleşmenin diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelin artırılmasına ilişkin değişiklik yapılması halinde, artan bedele ilişkin olarak damga vergisi alınmaması sağlanmaktadır. Öte yandan, sözleşmelerin bedel dışında ilave iş, taraf ve miktar gibi unsurlarının da değiştirilmesi halinde, artan tutardan ayrıca vergi alınması uygulaması devam edecektir.

MADDE 26- Yapılan değişiklikle, halihazırda sermaye piyasası mevzuatına göre düzenlenen kağıtlara sıfır nispetinde damga vergisi uygulanmasına ilişkin Bakanlar Kuruluna tanınan yetki, sermaye piyasası mevzuatındaki değişikliklere paralel olarak bankacılık mevzuatına ilişkin düzenlenen kağıtlara da uygulanacak şekilde genişletilmektedir.

Ayrıca, nispi vergilerde oran indirmeye ilişkin olarak Bakanlar Kuruluna verilen yetki genişletilerek farklı kâğıt türleri için farklı oranlar belirlenmesine imkân verilmekte ve ekonomik gelişmeler paralelinde damga vergisi uygulamasına esneklik kazandırılmaktadır.

MADDE 27- Halihazırda Damga Vergisi Kanununun ek 2 nci maddesinin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan genel tebliğler çerçevesinde döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin damga vergisi istisnası uygulanmakta olup, yargıya intikal eden hususlarda yargı mercileri tarafından, döviz kazandırıcı faaliyetlerin tebliğle sınırlandırılmayacağı ve istisna uygulanması için "Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi" şartının getirilemeyeceği gerekçeleriyle Kanun hükmünün uygulama usul ve esaslarına ilişkin genel tebliğlerdeki düzenlemelerin aksine karar verilmeye başlanmış ve bazı davalarda verilen karârlar müstekar hale gelmiş bulunmaktadır. Bu durum, söz konusu istisna hükmünün kanun koyucunun amacına uygun uygulanamaması sonucunu doğurmaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, ihtilafların önlenmesini teminen ihracat ve diğer döviz kazandırıcı faaliyetler ile istisna uygulamasının usul ve esasları Kanun hükmünde belirtilerek, Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına tanınan yetki yeniden düzenlenmekte, ayrıca Kamu İhale Kanunu ve diğer mevzuatta yapılmış bir "uluslararası ihale" tanımının bulunmadığı gözönünde bulundurulurken, döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin damga vergisi istisnası uygulamasında uluslararası ihale kavramına açıklık kazandırılmaktadır.

MADDE 28- Yapılan düzenlemeyle;

- Damga vergisine tabi kâğıtlar arasında yer alan farklı sözleşme türleri, Damga Vergisi Kanununa ekli (1) sayılı tablonun "I. Akitlerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar" alt bölümünde sayılmak suretiyle, bu kâğıtlar için oran farklılaştırılmasına imkân verilmesi sağlanmaktadır. Bu şekilde, Damga Vergisi Kanununun mükerrer 30 uncu maddesiyle Bakanlar Kuruluna verilen yetki çerçevesinde bu sözleşme çeşitleri için vergi oranım sifıra kadar indirmek dahil farklı oranlar tespit edilebilecektir.

- Kamu İhale Kanununa tabi ihalelerde şikâyet ve itirazın şikâyet üzerine ilgili kurum ve kuruluşlar ile Kamu İhale Kurumu kararı ve yargı kararlarına istinaden ihalenin iptal edilmesi halinde, ihale kararma ilişkin damga vergisinin iade edilmesine imkân tanınmaktadır. Ayrıca, söz konusu ihale konusu işlerde düzenlenen sözleşmelere ait damga vergisinin iade edilmeyeceği hususuna açıklık getirilmektedir.

- Mükelleflerin vergiye gönüllü uyumunu teşvik etmek üzere vergi beyannamelerine ilişkin kanuni süresinde düzeltme amacıyla verilen vergi beyannameleri damga vergisinin konusu dışına çıkarılmaktadır.

- Muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi sonucu yeni bir beyanname oluşturulduğundan, düzenlemeye uyum sağlanmış, elektronik ortamda verilmeyen söz konusu beyannameler de kapsama alınmıştır.

MADDE 29- Yapılan düzenlemeyle;

- Okul idareleri ile veliler veya öğrencilerin karşılıklı hak ve menfaatlerini düzenleyen kâğıtların damga vergisinden istisna edilmesi sağlanmaktadır.
- Resmi dairelerce yurtdışına gönderilen kişiler adına yurtdışında bulunan eğitim ve öğretim kurumları ile sağlık kurumlarına veya bu kurumlara ödenmek üzere ilgili kişilere yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.
- Halihazırda sigorta sözleşmeleri (reasürans ve koasürans sözleşmeleri dahil) ve sigorta ücretinin ödenmesine ilişkin kâğıtlar damga vergisinden istisna olup yapılan düzenleme ile aynı kâğıtta yer alan sigorta yaptırma taahhütlerinin de istisna kapsamına alınması suretiyle damga vergisinin asıl akit bedeli üzerinden alınması sağlanmaktadır. Ayrıca, bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmelerine de damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Halihazırda anonim, limited ve eshamlı komandit şirketlerin kuruluş ve sermaye artırımları damga vergisinden istisna olup, yapılan düzenleme ile söz konusu şirketlerin pay devirleri de istisna kapsamına alınarak şirketlerin ortaklık yapılarındaki değişiklikler nedeniyle oluşacak işlem maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.
- 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında tezgah üstü piyasalarda müşterileri ile karşılıklı türev araç düzenleme ve işlem yapma yetkisi, bankaların yanı sıra aracı kurumlara da verildiğinden aracı kurumların da istisna kapsamına alınması sağlanmaktadır.
- Gayrimenkul yatırım ortaklıklarında olduğu gibi gayrimenkul yatırım fonlarının münhasıran gayrimenkul portföylerine ilişkin alım satım sözleşmeleri ile gayrimenkul satış vaadi sözleşmelerine damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Bankalar, yurtdışı kredi kuruluşları ve uluslararası kurumların fatura temliki, kredinin devri işlemlerine ilişkin düzenlenen kâğıtların damga vergisinden istisna edilmesi sağlanmaktadır.
- Finansman şirketlerinin düzenlemiş olduğu kredi sözleşmelerinin devrine ilişkin kâğıtların da istisna kapsamına alınması sağlanmaktadır.
- Damga vergisinden istisna olan kira sözleşmelerinde yer alan kefalet şerhleri ve teminatlar da istisna kapsamına alınarak kefil imzası ve teminat içeren söz konusu kira sözleşmelerindeki damga vergisi yükü kaldırılmaktadır.
- Kira sertifikası işlemlerine konu varlıkları menkul ve gayrimenkul mallar ile maddi olmayan varlıklar olarak sınırlı bir şekilde belirten mevcut istisna hükmünde yapılan değişiklikle, farklı kira sertifikası türlerine göre düzenlenen kâğıtlar ve kira sertifikaları ödemeleri ile bunların teminatlarına ilişkin olarak düzenlenen her türlü kâğıtların damga vergisinden istisna edilmesi sağlanmaktadır.
- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlara; münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırımlarla ilgili bir malın üretiminde ya da bir hizmetin sağlanmasında kullanılan patent, know-how gibi gayrimaddi hakların kiralanması ve satın alınmasında düzenlenen kâğıtlara; belge kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik olarak teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu işi yapanlar arasında düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlara; söz konusu yatırımlara yönelik teşvik belgesi sahibi yatırımcılara verilecek danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi ürünlerinin imalatında maliyetleri düşürmek ve uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla söz konusu ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılarla tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.

- Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve aynı Kanunun ikincil mevzuatı gereğince düzenlenmesi ve verilmesi gereken taahhünelere damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- 6493 sayılı Kanun kapsamında, ödeme hizmeti sağlayıcısı olarak tanımlanan 5411 sayılı Kanun kapsamındaki bankalar, elektronik para kuruluşları ve ödeme kuruluşları ile ödeme hizmeti kullanıcıları arasında bir defaya mahsus ödeme işlemi için düzenlenen tek seferlik ödeme sözleşmelerine damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar ile imalat sanayinde faaliyet gösteren sanayi sicil belgesini haiz firmaların, kapasitelerinin ve verimliliklerinin artırılmasına, aynı zamanda enerji tasarrufu sağlanmasına yönelik olarak imalat faaliyetlerinde kullanılmak üzere yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizat alımlarına yönelik düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden istisna edilmektedir.
- İhracatı teşvik etmek, ülkemizde üretilen ürünlerin yurtdışı pazarlara açılmasını sağlamak amacıyla, bedelsiz ihracata ve yurtdışı fuarlara katılıma ilişkin kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Sağladığı istihdam potansiyeli ve döviz kazandırıcı özelliği dikkate alınmak suretiyle, ülkemiz tersaneleri tarafından gemi, yat ve gemi dışında suda yüzebilen ve tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılan, her türlü araç ve yapının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Özkaynak kullanımının teşvik edilmesi amacıyla, KOBİ'lere ve teknoloji geliştirme kapasitesine sahip girişim şirketlerine sermaye piyasası vasıtasıyla finansman sağlayan girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım fonlarınca münhasıran girişim sermayesi yatırımları ile ilgili düzenlenen sözleşmelere ve bu sözleşmelere ilişkin düzenlenen diğer kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemleri ile ilgili olarak aracı kurumlar ile yatırımcılar arasında düzenlenecek sözleşmelere damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.
- Ülkemizin uluslararası rekabet gücünü artırabilmek için, Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu kararları çerçevesinde teşvik edilen, ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası sağlanmaktadır.

MADDE 30- 492 sayılı Harçlar Kanununda yapılan düzenlemeyle, birden fazla nüsha olarak düzenlenen belli bir bedeli ihtiva eden kâğıtlara ilişkin nispi harca tabi işlemlerden, sadece bir nüsha için noter harcı alınması sağlanmaktadır.

MADDE 31- Yapılan düzenlemeyle, belli tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtların değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kâğıtlarda gösterilen değer in tamamı üzerinden değil, artan tutar üzerinden harç alınmasına imkân sağlanmaktadır.

MADDE 32- Mevcut uygulamada, finansal kiralama yoluyla konut edinimi ile sınırlı olarak harç istisnası uygulanmaktadır. Yapılan düzenleme ile finansal kiralama yöntemi ile finansman temin edilerek konut dahil taşınmaz alınması durumunda, finansal kiralama süresi sonunda söz konusu taşınmazın kiracıya devrinde tapu harcı istisnası sağlanmaktadır.

MADDE 33- 492 sayılı Harçlar Kanununun 123 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yapılan düzenlemelerle;

- Halihazırda anonim, limited ve eshamlı komandit şirketlerin kuruluş ve sermaye artırımları harçtan istisna iken, yapılan düzenleme ile söz konusu şirketlerin pay devirleri de istisna kapsamına alınarak şirketlerin ortaklık yapılarındaki değişiklikler nedeniyle oluşacak işlem maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır.

- Kredi Garanti Fonunun, banka dışı kuruluşlardan (TÜBİTAK, KOSGEB, TTGV, kalkınma ajansları ve benzeri) temin edilecek kamusal destekler ve mali yardımlar için vereceği kefaletler nedeniyle yapılacak işlemlerin harçlardan istisna edilmesi amaçlanmaktadır.

- Finansman şirketlerince kullanılan kredilere ilişkin işlemler istisna kapsamına alınmaktadır.

492 sayılı Kanunun 123 üncü maddenin dördüncü fıkrasında yapılan değişikliklerle, sermaye piyasası mevzuatında kira sertifikası ihracına ilişkin olarak yapılan değişiklikler dikkate alınarak istisnanın kapsamı genişletilmektedir.

Ayrıca maddeye eklenen fıkralarla;

- Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar; münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırımlarla ilgili bir malın üretiminde ya da bir hizmetin sağlanmasında kullanılan patent, know-how gibi gayrimaddi hakların kiralanması ve satın alınmasında düzenlenen kâğıtlar; belge kapsamındaki sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik olarak teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu işi yapanlar arasında düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar; söz konusu yatırımlara yönelik teşvik belgesi sahibi yatırımcılara verilecek danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlere,

- Ülkemizin uluslararası rekabet gücünü artırabilmek için, Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu kararları çerçevesinde teşvik edilen, ileri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmet alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlere,

- Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknolojili sanayi ürünlerinin imalatında maliyetleri düşürmek ve uluslararası rekabet gücünü artırmak amacıyla söz konusu ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılarla tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlere,

- Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile imalat sanayinde faaliyet gösteren sanayi sicil belgesini haiz firmaların, kapasitelerinin ve verimliliklerinin artırılmasına, aynı zamanda enerji tasarrufu sağlanmasına yönelik olarak imalat faaliyetlerinde kullanılmak üzere yeni (kullanılmamış) makine ve teçhizat alımlarına ilişkin işlemlere,

- İhracatı teşvik etmek, ülkemizde üretilen ürünlerin yurtdışı pazarlara açılmasını sağlamak amacıyla, bedelsiz ihracata ve yurtdışı fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemlere,

- Sağladığı istihdam potansiyeli ve döviz kazandırıcı özelliği dikkate alınmak suretiyle, ülkemiz tersaneleri tarafından gemi, yat ve gemi dışında suda yüzebilen ve tahsis edildiği gayeye uygun olarak kullanılan, her türlü araç ve yapının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemlere,

- Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için ilgili kurumlarla düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemlere

harç istisnası sağlanmaktadır.

MADDE 34- Yapılan düzenleme ile ticaret sicili harçlarının, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları tarafından, oda bulunmayan veya sicil işlemlerinin yürütülebilmesi için yeterli teşkilatı bulunmayan yerlerde Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilmesine imkân sağlanmakta, beyan ve sorumluluğa ilişkin hususlar düzenlenmektedir.

MADDE 35- Halihazırda Harçlar Kanununun ek 1 inci maddesinin verdiği yetkiye istinaden yayımlanan genel tebliğler çerçevesinde döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin harç istisnası uygulanmakta olup, yargıya intikal eden hususlarda yargı mercileri tarafından, döviz kazandırıcı faaliyetlerin tebliğle sınırlandırılmayacağı ve istisna uygulanması için "Vergi Resim Harç İstisnası Belgesi" şartının getirilemeyeceği gerekçeleriyle Kanun hükmünün uygulama usul ve esaslarına ilişkin genel tebliğlerdeki düzenlemelerin aksine karar verilmeye başlanmış ve bazı davalarda verilen kararlar müstakar hale gelmiş bulunmaktadır. Bu durum, söz konusu istisna hükmünün kanun koyucunun amacına uygun uygulanmaması sonucunu doğurmaktadır.

Yapılan düzenlemeyle, ihtilafların önlenmesini teminen ihracat ve diğer döviz kazandırıcı faaliyetler ile istisna uygulamasının usul ve esasları Kanun hükmünde belirtilerek, Ekonomi Bakanlığı ve Maliye Bakanlığına tanınan yetki yeniden düzenlenmekte, ayrıca Kamu İhale Kanunu ve diğer mevzuatta yapılmış bir "uluslararası ihale" tanımının bulunmadığı gözönünde bulundurularak döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin harç istisnası uygulamasında uluslararası ihale kavramına açıklık kazandırılmaktadır.

MADDE 36- Yapılan düzenlemeyle, tahkim müessesesinin etkinleştirilmesi ve mahkemelerin yükünün azaltılması amacıyla, tahkim davalarında nispi karar ve ilam harcının alınmaması öngörülmektedir.

MADDE 37- Yapılan düzenlemeyle, genel ve Özel vekaletname ayrımı kaldırılarak vekaletnamelerin tamamından aynı tutarda harç alınması sağlanmakta, ticari işletmelerin kuruluş aşamasındaki defter tasdiki işlemleri noter harçlarının konusu dışına çıkarılarak ticari işletmelerin kuruluş maliyetleri azaltılmaktadır.

MADDE 38- Yapılan düzenlemeyle, münhasıran tacirler arasında tesis edilen ipotek işlemlerinde, hesaplanan tapu harcının %50' sinin alınmaması sağlanmaktadır.

MADDE 39- 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununda yapılan düzenlemeyle, yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binaların, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile emlak vergisinden muaf tutulması sağlanmaktadır.

MADDE 40- 1319 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeyle, yatırım teşvik belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya bu yatırımlar için tahsis edilen arazilerin yatırım teşvik belgesi süresince emlak vergisinden muaf tutulması öngörülmektedir.

MADDE 41- 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununda yapılan düzenlemeyle, yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen binalardan bina inşaat harcı alınmaması sağlanmaktadır.

MADDE 42- 2464 sayılı Kanunda yapılan düzenlemeyle, yatırım teşvik belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesislerden imar mevzuatı gereğince belediyelerce alınması gereken harçların alınmaması sağlanmaktadır.

MADDE 43- Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (g) bendinde yapılan değişiklikle, elde edilen faiz gelirleriyle sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetinin istisna kapsamında olduğu hususu açıklığa kavuşturulmaktadır.

Sat-kirala-geri al işlemleri ile Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kira sertifikası ihracına konu olan taşınmaz/iştirak hisselerinin kiracı ya da kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişilere satışında, Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (r) bendinde hüküm altına alınan istisna için belirlenen iki yıllık sürenin hesabında; bu taşınmazların/iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu sürenin de dikkate alınması amaçlanmaktadır.

Maddeyle, her türlü varlık ve haklar, Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (u) bendinde yer alan istisnanın kapsamına alınmak suretiyle, istisna hükmüne konu kıymetler genişletilmektedir. Ayrıca, her türlü varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerine devirlerinde, devir tarihine kadar indirilen katma değer vergisi indirimlerinin geriye dönük düzeltilmemesi, bu tarihe kadar indirilemeyen katma değer vergisinin ise doğrudan gider yazılabilmesi amaçlanmaktadır.

6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 2nci maddesinin ikinci fıkrasına göre katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları da finansal kiralama işlemleri yapabilmekte olup, maddeyle Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının (y) bendinde hüküm altına alınan sat-kirala-geri al işlemlerine yönelik istisnadan söz konusu kurumların da faydalanması sağlanmaktadır.

Ayrıca, yapılan değişiklikle taşınır ve taşınmazların da sat-kirala-geri al işlemleri kapsamında istisna kapsamına dahil edilmesi sağlanmaktadır.

Diğer taraftan taşınır ve taşınmazların finansal kiralama şirketleri ile katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankalarına devrinde, devir tarihine kadar indirilen katma değer vergisinin indirimlerinin geriye dönük düzeltilmemesi, bu tarihe kadar indirilemeyen katma değer vergisinin ise doğrudan gider yazılabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 44- Katma Değer Vergisi Kanununun 30 uncu maddesinin (d) bendinin sonuna eklenen parantez içi hüküm ile 5520 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlara ilişkin aynı Kanunun 11 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca kanunen kabul edilmeyen giderlere ve Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin olup, mükelleflerce ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenmiş olan katma değer vergisinin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilmesi sağlanarak, uygulamada yaşanan ihtilafların önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 45- 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununda güvenli elektronik imza kullanılarak atılan imzaların elle atılan imzalarla aynı hukuki sonucu doğurduğu belirtilmiş, kanunların resmi şekle veya özel bir merasime tabi tuttuğu hukuki işlemler ile teminat sözleşmelerinin, güvenli elektronik imza ile gerçekleştirilemeyeceği hükme bağlanmıştır. Yapılan düzenleme ile kâğıt ortamında düzenlenen teminat mektuplarının elektronik ortamda düzenlenmesine imkan sağlanmaktadır.

MADDE 46- Muhtasar beyanname ile 5510 sayılı Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek alınması için 3568 sayılı Kanunla yetki almış meslek mensuplarına şifre verilmesi gerekeceğinden, meslek mensuplarının Kuruma karşı yükümlülüklerden tıpkı işveren ve işveren vekili gibi sorumlu olmaları amacıyla değişiklik yapılmaktadır.

MADDE 47- Aylık prim ve hizmet belgeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu yerine Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verileceğinden ve adı muhtasar ve prim hizmet beyannamesi olarak değiştirileceğinden dolayı 81 inci maddenin birinci fıkrasının (ı) bendinin ikinci cümlesine "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini Maliye Bakanlığına", (i) bendinin ikinci cümlesine "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Maliye Bakanlığına" ibaresi eklenmekte ve cümle düşüklüğünün önlenmesi amacıyla ilgili fıkra da yer alan "belgelerinin" ibaresi "belgelerini" şeklinde değiştirilmektedir.

MADDE 48- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan sigortalılara ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesinin Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verilecek olması, yine Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında çalıştırılan sigortalılara ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesi alınması uygulamasına devam edileceğinden, gerekli düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 49- Maddeyle, 5510 sayılı Kanunda afet ve diğer mücbir sebep hallerinde belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi hususu düzenlenmekte olup, bu çerçevede, Kuruma verilecek her türlü bilgi ve belge ile yapılacak başvuruların 5510 sayılı Kanunda öngörülen sürelerinin; yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetler ile ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi haller nedeniyle meydana gelen mücbir sebepler dikkate alınarak, yeniden belirlenmesi, prim ödeme yükümlülüklerinin ertelenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 50- 5510 sayılı Kanun gereğince Kuruma verilecek belge ve bildirimlerin 3568 sayılı Kanuna göre yetki almış meslek mensupları tarafından verilebilmesi amacıyla düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 51- Aylık prim ve hizmet belgeleri, Sosyal Güvenlik Kurumu yerine Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verileceğinden, prim tahakkukunun geç yapılması veya yapılmaması ve sigortalıların hizmetlerinin bildirilmemesi veya geç bildirilmesi durumlarında işverenlere uygulanacak cezalar belirlenmektedir. Ayrıca idare veya mahkemelerce yapılan tespitler uyarınca işverene cezai işlem yapılması halinde, mali büyüklüklerine göre kademeli bir ceza sistemi getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında çalıştırılan sigortalılara ilişkin olarak aylık prim ve hizmet belgesinin Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verilecek olması nedeniyle gerekli düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 53- 5510 sayılı Kanuna eklenen madde ile muhtasar ve prim hizmet beyannamesi uygulanmasına başlanılmadan önceki belgelerin Kuruma verilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 54- Aylık prim ve hizmet belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumu yerine Maliye Bakanlığına muhtasar beyanname ile birleştirilerek verileceğinden, 5510 sayılı Kanunun geçici 68 inci maddesinde gerekli değişiklikler yapılmaktadır.

MADDE 55- Ülkemizin, bulunduğu coğrafi konumu itibarıyla bölgesel yönetim merkezlerinin yer aldığı bir ülke olmasına yönelik hedefi çerçevesinde, bölgesel yönetim merkezlerinin; tüm giderlerinin Türkiye'de bulunmayan kurumlar tarafından karşılanması ve söz konusu giderlerin Türkiye'de tam veya dar mükellefiyete tabi herhangi bir kurumun

hesaplarına intikal ettirilmemesi veya karından ayrılmaması kaydıyla, kurumlar vergisinden muaf tutulması öngörülmektedir.

MADDE 56- 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yapılan düzenleme ile anılan bendin parantez içi hükmü yürürlükten kaldırılmakta ve kurumların kira sertifikası ihracına veya sat-kirala-geri al işlemlerine konu edilen taşınmazlarının satışından doğan kazançlarına ilişkin istisna hükmü, uygulamada karşılaşılan sorunlar da dikkate alınarak, yeniden düzenlenmekte ve düzenleme aynı maddenin birinci fıkrasına (j) ve (k) bentleri olarak eklenmektedir.

MADDE 57- Yapılan düzenlemeyle, 5520 sayılı Kanunda düzenlenmiş olan sınai mülkiyet haklarında kazanç istisnası uygulamasında yaşanan sorunları gidermek, gerek mükellefler gerekse vergi idaresi açısından kolay ve uygulanabilir bir sistem oluşturmak ve böylece istisna uygulamasından beklenen hedeflere ulaşılmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

MADDE 58- Ar-Ge indirimi müessesesi, Ar-Ge ile ilgili teşvik ve diğer düzenlemelerin yer aldığı 5746 sayılı Kanunda düzenlenmek üzere, 5520 sayılı Kanundan çıkarılmaktadır. Ayrıca, bulunduğu coğrafi konumu itibarıyla ülkemizin, bölgesel hizmetlerin merkezi olmasına yönelik hedefi çerçevesinde, ürün testi, sertifikasyon, veri işleme, veri analizi ve mesleki eğitim hizmeti verenler tarafından, Türkiye'de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurtdışında bulunanlara Türkiye'de verilen ve münhasıran yurtdışında yararlanılan bu hizmetler dolayısıyla oluşan kazançların yarısının, kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde indirim konusu yapılması öngörülmektedir. Öte yandan, maddede yer alan indirim oranını, kazanç tutarları itibarıyla da farklılaştırma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.

MADDE 59- 5520 sayılı Kanunun transfer Ayarlandırmasına ilişkin düzenlemeler getiren 13 üncü maddesinde yapılan değişikliklerle mevcut hükümlerin uygulanmasında karşılaşılan sorunların giderilmesi ve genel olarak transfer fiyatlandırmasına ilişkin uluslararası düzenlemeler ve uygulamalar ile uyum sağlanması amaçlanmaktadır. Yapılan değişikliklerle, ilişkili kişinin kapsamı yeniden belirlenmektedir. Böylelikle, ilişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla olduğu durumlarda, örtülü kazanç dağıtımı kapsamında değerlendirme yapılabilmesi için, en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranacaktır. İlişkili kişiler açısından bu oranların topluca dikkate alınması gerekmektedir. Ayrıca ortaklık ilişkisi olmaksızın doğrudan veya dolaylı olarak oy veya kâr payı hakkının bu oranın üzerinde olması halinde de tarafların ilişkili kişi sayılacağı hususuna açıklık getirilmektedir. Diğer taraftan, ortaklık ilişkisi olup olmadığına veya ortaklık oranına bakılmaksızın, kurumların idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu kişiler, ilişkili kişi sayılmaya ve bu kişilerle yapılan mal veya hizmet alımı ya da satımı, transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü kazanç dağıtımı kapsamında değerlendirilmeye devam edilecektir. Ayrıca maddeyle, transfer fiyatlandırmasında kullanılacak yöntemlere ilişkin güncelleme yapılmaktadır. Kanunun 1/1/2007 tarihinde yürürlüğe giren transfer fiyatlandırmasına ilişkin madde hükmünde yer alan emsallere uygunluk ilkesinin tespitinde önerilen yöntemler, OECD'nin "Uluslararası Şirketler ve Vergi İdareleri İçin Transfer Fiyatlandırması Rehberi" esas alınarak belirlenmişti. OECD tarafından 2010 yılında revize edilen söz konusu Rehberde, işlemsel kâr yöntemleri ile geleneksel yöntemler arasındaki hiyerarşinin kaldırılması nedeniyle maddenin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Öte yandan, maddenin beşinci fıkrasının sonuna eklenen cümleler ile transfer fiyatlandırmasında uygulanacak yöntem konusunda mükellef ile Maliye Bakanlığı arasında anlaşma sağlanması halinde, anlaşma ile tespit edilen yöntemin zamanaşımına uğramamış vergilendirme dönemlerine de uygulanabilmesine imkân sağlanmakta ve bu takdirde izlenecek usule açıklık getirilmektedir. Yeni eklenen hükümler ile mükellef ve Bakanlık, belirlenen yöntemin zamanaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de tatbik edilmesini; Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanmasının mümkün olması ile anlaşma koşullarının bu dönemlerde de geçerli olması koşuluyla, anlaşma kapsamına almak suretiyle sağlayabilecektir. Bu durumda, imzalanan anlaşma, söz konusu hükümlerde yer alan haber verme dilekçesi yerine geçecek, beyan ve ödeme işlemleri ise buna göre tekemmül ettirilecektir. Anlaşmanın geçmiş vergilendirme dönemlerine uygulanması sebebiyle daha önceden ödenen vergiler ret ve iade edilmeyecektir. Böylece, mükellefe anlaşma kapsamında Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerinden faydalanma imkânı verilerek, anlaşma hükümlerinin vergi ziyayı cezası ödenmeden zamanaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de uygulanması ve anlaşmanın getirdiği hukuki belirliliğin geçmişe de tatbik edilmesi sağlanacaktır.

Diğer taraftan, maddeye yeni sekizinci fıkra eklenmek suretiyle, transfer fiyatlandırmasında ilişkin belgelendirme yükümlülüğünü tam ve zamanında yerine getiren mükelleflere uygulanmak üzere, örtülü kazanç dağıtımını nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergilere ilişkin uygulanacak vergi ziyayı cezasında %50 oranında indirim imkanı sağlanmaktadır.

Maddenin son fıkrasında yapılan değişiklik ile Bakanlar Kuruluna, transfer fiyatlandırmasında ilişkin usulleri belirleme yetkisine ilave olarak esasları belirleme; maddenin ikinci fıkrasında yer alan oranları gerçek kişiler, kurumlar, doğrudan veya dolaylı ortaklar itibarıyla ya da ortaklık payının edinim şekline göre topluca veya ayrı ayrı %1'e kadar indirim, %25'e kadar çıkarma, oran şartını kaldırma; peşin fiyatlandırma anlaşma sürelerini beş yıla kadar artırma, belgelendirme yükümlülükleri ve bu yükümlülükler kapsamına, uluslararası anlaşmalar doğrultusunda, yurtdışında yer alan ilişkili kişilerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin dâhil edilmesi zorunluluğu getirme; bu bilgilerin uluslararası anlaşmalar çerçevesinde diğer ülkelerle karşılıklı olarak paylaşılmasına ilişkin usulleri belirleme yetkisi verilmiştir.

MADDE 60- Yapılan düzenlemeyle, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri araştırma ve geliştirme faaliyetlerine ilişkin harcamalarının %100 ünün kazancın tespitinde indirim konusu yapılmasına ilişkin olarak, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununda yer alan düzenlemeler, mevzuatta sadeliğin sağlanması ve bu indirim uygulamasındaki farklılıkların giderilmesi amacıyla, 5746 sayılı Kanun kapsamına alınmaktadır.

MADDE 61- 5941 sayılı Çek Kanununun 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında bankalar tarafından çek hesabı açtırmak isteyenlerden alınacak belgeler belirlenmiştir. Tasarıyla karşılıksız çek keşide etmek fiili, adli para cezası verilmesini gerektiren bir suç olarak düzenlendiğinden, istenecek bu belgeler arasında adli sicil kayıtları da eklenmektedir.

Maddenin üçüncü fıkrası uyarınca, çek hesabı açılmasını veya mevcut çek hesabından çek defteri verilmesini isteyen kişi, her defasında tacir veya esnaf ve sanatkâr olup olmadığı ve kendisi hakkında çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı bulunup bulunmadığı hususunda bankaya yazılı beyanda bulunmaktadır ve bankaların alınan beyanın gerçek duruma uygunluğu hususunda araştırma yükümlülüğü bulunmamaktadır. Söz konusu fıkraya ilave edilen yeni düzenleme uyarınca; bankalara, gerçek veya tüzel kişi adına açılması talep olunan çek hesaplarında çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişinin, sermaye şirketlerinde ayrıca yönetim organında görev yapanlar ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkililerinin

çek hesabı açma yasağının bulunmadığı hususunu kontrol yükümlülüğü getirilmektedir. Böylelikle hakkında çek hesabı açma yasağı bulunan bir kişi gerçeğe aykırı beyanı ile başvuruda bulursa bile banka tarafından yapılan kontrolün ardından bu kişi adına çek hesabı açılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır. Diğer taraftan, çek hesabı açılmasının ardından adına çek hesabı açılan tüzel kişinin yetkililerinin bankalar tarafından sisteme kaydedilmesi öngörülmektedir.

Tüzel kişinin temsilcisi veya imza yetkilisi tescil edilmediği veya vekalet ilişkisi ile işlem yaptığı takdirde tüzel kişi yetkililerinin kim olduğunun bankalarca tespit edilmesi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle dördüncü fıkrada değişiklik yapmak suretiyle ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında verilmiş bir çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı bulunması halinde, bunların yetkilisi olduğu tüzel kişilere çek defteri verilmemesi öngörülmektedir.

Maddenin yedinci fıkrasına eklenmesi öngörülen bentlerle çek hesabı sahibinin gerçek kişi olması durumunda Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarasının, tüzel kişi ise varsa MERSİS numarasının çek üzerine yazılması öngörülmektedir. Çek hesabı sahibi ile düzenleyenin farklı kişiler olması halinde, ayrıca düzenleyenin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numarasının da yazılması gerekmektedir. Böylelikle çek hesabı sahibinin benzer isimli veya unvanlı kişilerden ayırt edilebilmesi sağlanarak, düzenleyenin net bir şekilde tespit edilebilmesi ve çekin karşılıksız çıkması durumunda çek hesabı sahibine karşı yapılacak başvurularda doğru kişiye ulaşılması hedeflenmektedir. Ayrıca, MERNİS ve MERSİS kayıtlarından çek hesabı sahibinin adres ve iletişim bilgilerine de kolayca ulaşılabilecektir.

MADDE 62- 5941 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine eklenen onuncu fıkra ile lehine karekodlu çek düzenlenen lehdarın, teslim aldığı çeki karekod okutma ve bilgi paylaşımı sistemine kaydetmesi öngörülmektedir. Bankalar tarafından çek hesabı sahibi veya çek hesabı sahibi tüzel kişi ise yetkili temsilcisine verilen çek yapraklarının hangilerinin düzenlenerek tedavüle sürüldüğü, hangilerinin halen çek hesabı sahibi veya temsilcisinin elinde bulunduğu tespit edilememektedir. Çeke ilişkin veriler ancak düzenlenen çeklerin bankalara ibrazı sonucunda oluşturulabilmektedir.

Lehdar tarafından kendisine verilen çekin sisteme kaydedilmesi öngörülerek, bu anlamda oluşan kayıt dışılığın önlenmesi hedeflenmektedir. Diğer taraftan, karekodla çek hesabı sahibine ait ve henüz bankalara ibraz edilmemiş çek adedi ve tutarının da üçüncü kişilerin erişimine açılması öngörülmektedir. Böylelikle lehdar tarafından gerekli bildirim yapılması üzerine, alacaklı karekod aracılığıyla o çek hesabı sahibine ait piyasada bulunan çek adedi ve bunların tutarları hakkında bilgi sahibi olacak ve böylece çeki kabul edip etmemek hususunda kanaat oluşması sağlanacaktır.

Çekin lehdar tarafından sisteme kaydedilmemesinin yaptırımını da yine aynı fıkrada düzenlenmektedir. Sisteme girilmeyen çekler geçersiz olmayacak, ancak muhatap bankanın Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu ortadan kalkacaktır.

Diğer taraftan, Ülkemizde çekler ileri tarihli düzenlenebilmektedir. İleri tarihli düzenlenen çekler bakımından, ibraz süresi geldiğinde çekin düzenlendiği tarihte şirket adına çek keşide etme yetkisi bulunan yönetici ve/veya temsilcinin yetki süresinin sona ermesi halinde, şirket tarafından düzenlenen çekin yetkisiz kişilerce düzenlendiği Öne sürülerek banka veya şirket tarafından karşılığın ödenememesi gündeme gelebilecek ve çek alacaklısı zarara uğrayabilecektir. Bu itibarla, karekodlu çekin sisteme kaydedildiği tarihten sonra çek düzenleyen kişinin temsilcilerinde meydana gelen değişikliklerin, çek hesabı sahibi tüzel kişinin sorumluluğunu kaldırmayacağı düzenlenmektedir.

Karşılıksız çek keşide etme fiili için adli para cezası yaptırımını uygulanacağı için birinci fıkrada yer alan talep ibaresi şikayet şeklinde değiştirilmektedir.

MADDE 63- 5941 sayılı Kanunun 5 inci maddesinde çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı düzenlenmektedir. Birinci fıkrada yapılan değişiklikle, üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanunî ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezası verilmesi ve adli para cezasının çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olmayacağı öngörülmektedir. Bu suçlara ilişkin yargılamaların icra mahkemeleri tarafından 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 347, 349, 350, 351,352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen usule göre yapılması öngörülmektedir. İcra ve İflas Kanununun mevcut düzenlemesinde de suçlara yer verilmiş olup, bu suçlar bakımından da belirtilen hükümler uygulanmaktadır.

Mahkeme, ayrıca gerek koruma tedbiri olarak yargılama aşamasında gerekse hükümlerle birlikte çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verebilecektir.

Dokuzuncu fıkrada yapılan düzenlemeyle mahkemelerce mahkumiyet dışında bir karar verilmesi halinde bu kararlar birlikte çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına da karar verilecek ve bu kararlar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine bildirilecektir. Birinci fıkra uyarınca koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararına itiraz edilmesi halinde bu yasağın kaldırılması durumunda da aynı bildirim yapılacaktır.

MADDE 64- Karşılıksız kalan çekin ödenmesi halinde uygulanacak hükümler düzenlenmektedir. Maddedeki düzenlemeye göre bu ödemenin yargılamanın herhangi bir aşamasında yapılması ile karar kesinleştikten sonra yapılması arasında herhangi bir fark bulunmamaktadır. Ceza normuyla amaçlanan, karşılıksız keşide edilen çeklerin ticari hayat ve ekonomik düzen üzerindeki olumsuz etkilerini engellemek olduğundan etkin pişmanlığıyla bu etkileri gideren faile hükmün kesinleşmesinden sonra bile bir cezasızlık imkanı öngörülmektedir.

MADDE 65- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına ilişkin kayıtların, bu Kanun gereğince silinmesini gerektiren şartlar oluşuncaya kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulmaya devam edileceği düzenlenmektedir.

MADDE 66- 6102 sayılı Kanunda yapılan düzenleme ile tacir tarafından kullanılacak olan ticaret unvanı ile bunun altına atılacak imzanın ticaret sicili müdürü yahut müdür yardımcısı tarafından da onaylanabilmesi sağlanmaktadır. Böylece hem imza beyanı için notere başvurma yükümlülüğü kaldırılmakta hem de verilecek ücretler dolayısıyla şirket kuruluş maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir.

MADDE 67- 6102 sayılı Kanunun 212, 215, 335, 339, 345, 566, 575, 585,587 nci maddelerine eklenen ibareler ile Maddenin (d) bendi hariç diğer bentleri ile şahıs ve sermaye şirketlerinin kuruluşunda, kurucuların şirket sözleşmesini ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalamalarına imkan verilmektedir. Ayrıca noter tarafından kurucular için imza tasdiki yapılması zorunluluğu ortadan kaldırılmaktadır. Böylece hem imza beyanı için notere başvurma yükümlülüğü kaldırılmakta hem de verilecek ücretlerin dolayısıyla şirket kuruluş maliyetlerinin azaltılması hedeflenmektedir.

Anonim şirketlerin kuruluşunda şirket sözleşmesinin imzalanmasına ilişkin yukarıda getirilen değişiklik sonucunda Kanunun 345 inci maddesinin ikinci fıkrasında da değişiklik yapılması zorunluluğu ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda, maddenin (d) bendi ile anonim şirket kuruluşunda, kurucuların şirket sözleşmesini ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalamalarını müteakip üç ay içinde tüzel kişilik kazanamaması halinde, bu

hususunu doğrulayan bir sicil müdürlüğü yazısının sunulması üzerine bedellerin banka tarafından sahiplerine geri verilebilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 68- 6102 sayılı Kanununun 189 uncu maddesine göre tür değiştirme kararı anonim şirketlerde üçte iki, limited şirketlerde dörtte üç çoğunlukla alınmaktadır. Kanununun 184 üncü maddesinde tür değiştirmede kuruluş ve ara bilançooya ilişkin esaslar düzenlenmektedir. Maddeye göre yeni türe ilişkin şirket sözleşmesini bütün ortakların imzalamaları gerekmektedir. Uygulamada kendilerine ulaşılamayan veya tür değiştirme kararma karşı olan ortakların varlığı durumunda, yeni türe ilişkin sözleşmenin imzalanamaması ihtimali ortaya çıkmaktadır. Bu durum ise tür değiştirmenin gerçekleşmesini imkânsız hale getirmektedir. Yapılan değişiklik ile şirket sözleşmesini imzalaması, yeni türün kuruluşuna ilişkin uygulanacak hükümler arasından çıkarılmaktadır.

Diğer taraftan, Kanununun 189 uncu maddesinin birinci fıkrasında yapılan değişiklikle tür değiştirmede yönetim organınca hazırlanan tür değiştirme planı dışında yeni türün şirket sözleşmesinin genel kurulun onayına sunulması öngörülmektedir.

Ayrıca, madde ile sermaye şirketlerinde tasfiye süreci kolaylaştırılmaktadır. Tasfiye halindeki şirket, kalan malvarlığını dağıtabilmek için alacaklılara yönelik yapılacak üçüncü ilandan itibaren bir yıl beklemesi gerekirken, yapılan düzenleme ile bu süre 6 aya düşürülmektedir.

MADDE 69- 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu 44 üncü maddesinde; ticareti terk eden bir tacirin onbeş gün içinde keyfiyeti kayıtlı bulunduğu ticaret siciline bildirmeye ve bütün aktif ve pasifi ile alacaklılarının isim ve adreslerini gösteren bir mal beyanında bulunmaya mecbur olduğu, bu durumun ticaret sicili memurluğunca ticaret sicili ilânlarının yayınlandığı gazetede ve alacaklıların bulunduğu yerlerde ilân olunacağı kuralına yer verilmiştir. İcra ve İflas Kanununun 44 üncü maddesinde belirtilen ticareti terk eden tacirin bütün aktif ve pasifi ile alacaklılarının isim ve adreslerini gösterecek nitelikteki mal beyannamesi ticaret sicili müdürlüklerince yalnızca ticareti terk eden hakiki şahıslardan alınmakta olup, sermaye şirketleri ile diğer tüzel kişi tacirlerden böyle bir beyanname alınmamaktadır. Nitekim Türk Ticaret Kanununun 540 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca tasfiye memurları şirketin tasfiyenin başlangıcındaki durumunu incelemekte, gerekirse şirket mallarına değer biçmek adına uzmanlara başvurarak şirket malvarlığına ilişkin durumu gösteren bir envanter ile bilanço düzenlemekte ve genel kurulun onayına sunmakta, yine 541 inci madde uyarınca alacaklılara gerekli çağrılarda bulunmaktadır.

Diğer taraftan, sermaye şirketleri bakımından ticaretin terk edilmesinden ne anlaşılması gerektiği de açık değildir. Yerleşik Yargıtay kararları uyarınca ticareti terk, sermaye şirketinin ticaret unvanının ticaret sicili kayıtlarından silinmesidir. Ticaret unvanı ticaret sicilinden silinen bir sermaye şirketi, 6102 sayılı Kanun uyarınca tasfiye sürecini tamamladığından, artık bundan sonra aktif ve pasifini gösteren bir mal beyanının verilmesi fiilen mümkün değildir. Nitekim tasfiye sürecinde şirketin aktifleri ile pasifleri tasfiye edilmekte, şirket alacakları tahsil edilmekte ve borçları ödenmektedir. Ayrıca, ticaret sicili kaydı silinen bir şirketin varlığından artık bahsedilemeyeceğinden ve buna bağlı olarak şirketin işlem tesis etme ehliyeti kalmayacağından, silinme sonrasında mal beyanında bulunması da fiilen mümkün değildir. Ticareti terk ile kastedilenin silinme tarihinden daha önce gerçekleşen bir durum olduğunu kabul ettiğimiz takdirde de; tasfiye memurlarınca tasfiye başlangıcında ilk envanter ve bilanço çıkarılacağından, bir kez de mal beyanında bulunulması, aynı işlemin birden çok yapılması anlamına gelecektir. Bu zaman ve emek kaybını doğuracaktır. Nitekim tasfiye memurlarının yapılan işlemler bakımından hukuki ve cezai sorumlulukları da bulunmaktadır. Uygulamada kişiler tasfiye yoluyla ticari şirketlerim sonlandırmak istediklerinde Türk Ticaret Kanununa ve Ticaret Sicili Yönetmeliğine uygun olarak hareket ettiklerini ve

dolayısıyla da tüm mevzuata uygun işlem yaptıklarını düşünerek ve mal beyanında bulunmadan ve ilanını yaptırmadan ticareti terk etmektedirler. Ancak bu kişilere daha sonra ticareti usulüne uygun terk etmediklerinden bahisle haklarında dava açılarak, İcra ve İflas Kanununun 337/a maddesine göre ceza verilmekte olup, bu da ilgili şahısları mağdur etmektedir.

Son dönemde mal beyanında bulunma yükümlülüğünün gerçek kişi tacirlere yönelik olduğu yönünde verilen Yargıtay kararları da bulunmaktadır. Açıklanan gerekçeler ile İcra ve İflas Kanununun 44 üncü maddesine tasfiyesine başlanan sermaye şirketleri bakımından bir istisna getirilerek yukarıda belirtilen mağduriyetlerin giderilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 70- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin birinci fıkrasında çekin şekli unsurları düzenlenmektedir. Fıkraya yeni bentler eklemek suretiyle, muhatap banka tarafından verilen seri numarası ile karekod çekin şekli unsurları arasına alınarak, ihtiyari olan karekodlu çek kullanımı zorunlu hale getirilmektedir. Yapılan değişikliklerle piyasada çeke duyulan güvenin artırılması ve karşılıksız çekin engellenmesi amaçlanmaktadır.

Maddeye eklenen ikinci fıkrayla karekodda olması gereken unsurlar belirlenmektedir.

Maddeye eklenen üçüncü fıkrayla karekod okutma ve bilgi paylaşım sisteminin Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezinde veya Risk Merkezi tarafından bilgi paylaşılan şirketler nezdinde kurulabileceği öngörülmektedir.

MADDE 71- Maddeyle 6102 sayılı Kanunun 781 inci maddesine eklenen dördüncü fıkra ile uygulaması ülkeden ülkeye farklılık gösteren seri numarası ve karekod uygulamasına, yabancı bankalar tarafından basılan çekler bakımından istisna tanınarak, belirtilen unsurlar olmaksızın muhatap bankaya ibraz edilen yabancı banka çeklerinin geçerli kabul edileceğine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 72- 6102 sayılı Kanuna iki geçici madde eklenmektedir. Eklenen ilk geçici maddede, maddenin yayımı tarihinden önce Gümrük ve Ticaret Bakanlığının talebi üzerine feshine ve tasfiyesine karar verilen, ancak hangi aşamada olursa olsun herhangi bir nedenle tasfiyesi tamamlanarak ticaret sicilden silinmemiş olan şirketlerin tasfiye giderlerinden kamunun kurtulması amacıyla yapılan çağrının ardından bu şirketlerin ticaret sicilinden doğrudan silinmesi sağlanmaktadır.

Maddeyle 6102 sayılı Kanuna eklenen geçici maddeyle bankalara ellerinde bulunan çek defterlerini tüketmeleri ve karekodlu çek basımına imkan sağlayacak sistemi oluşturmaları için 31/12/2016 tarihine kadar süre tanınmaktadır.

MADDE 73- 6102 sayılı Kanunun 336 ncı maddesinde, anonim şirketlerde kuruluş belgeleri ve saklama süreleri düzenlenmiştir. Kurucular beyanı da bu belgeler arasında sayılmıştır. Şirket kurucuları esas sözleşme ile sermayenin tamamını kayıtsız şartsız ödemeyi taahhüt etmektedir. Mevcut uygulamada kurucular beyanından beklenen fayda kurucular tarafından esas sözleşmenin imzalanması ile de karşılanmaktadır. Bu itibarla, anonim şirket kuruluş işlemlerini yavaşlatan ve şirketler bakımından ilave maliyet doğuran "kurucular beyanı" ibaresi 336 ncı maddesinin madde metninden çıkarılmaktadır.

Kanunun 349 uncu maddesinde kurucular beyanı esasları düzenlenmiştir. 336 ncı maddedeki kurucular beyanı maddeden çıkarıldığı için, 349 uncu madde de yürürlükten kaldırılmaktadır.

6102 sayılı Kanunun 457 nci maddesinde sermaye artırımında yönetim kurulunun beyanı düzenlenmiş ve 349 uncu maddede yer alan hususlara ilişkin açıklama yapılacağı belirtilmiştir. 336 ncı maddede yapılan değişiklik ve 349 uncu maddenin yürürlükten kaldırılmasına paralel olarak maddede yer alan "ve 349 uncu maddede yer alan hususların

somut olayda mevcut bulunması hâlinde bunlara ilişkin açıklamalar;" ibaresi yürürlükten kaldırılmaktadır.

MADDE 74- Finansal kiralama konusu malların tedarikine ilişkin olarak 6361 sayılı Kanunda tanımlanan kiralaayanlar ile tedarikçileri arasında imzalanan sözleşmeler ve bunların teminatına ilişkin kâğıtların damga vergisinden, yapılacak işlemlerin, finansal kiralama konusu taşınmazların kiralaayanlar tarafından devralınmasına ilişkin tapu işlemlerinden alınan harçlar hariç olmak üzere, harçlardan istisna edilmesi sağlanmaktadır.

MADDE 75- Yapılan düzenleme ile muhasebe birimlerinin kayıtlardaki düzenleme tarihi itibarıyla on yılını dolduran ve belli bir tutardaki teminat mektuplarının her yıl için belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak kayıtlardan çıkarılması suretiyle, teminat mektubunun takibi ve muhafazası açısından idarelerin, muhasebe birimlerinin, yüklenicilerin ve bankaların karşılaştıkları sorunların çözümülenmesi amaçlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Maddenin birinci fıkrasıyla yapılan düzenlemeyle, 4697 sayılı Kanunun geçici birinci maddesinde yer alan ve halen yürürlükte olan "Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü, 25 inci, 63 üncü, 75 inci, 89 uncu ve 94 üncü maddelerinin bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümleri uygulanır." hükmü uyarınca 7/10/2001 tarihinden önce düzenlenen poliçeler nedeniyle yapılacak ödemelere uygulanacak istisna tutarına açıklık getirilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla yapılan düzenlemeyle, Kanunun yürürlük tarihinden önce akdedilmiş tek primli yıllık gelir sigortası sözleşmelerine ilişkin olarak yapılan ödemeler bakımından, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinde değişiklik yapılmadan önceki hükümlerin uygulanması sağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla yapılan düzenlemeyle, 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinde değişiklik öncesinde, istisnadan faydalanmak amacıyla değerlendirme raporunun düzenlenmesi için Maliye Bakanlığına başvuran mükelleflerin de başvuruya konu patent veya faydalı model belgelerinden 1/1/2015 tarihinden itibaren elde ettikleri kazançları için, anılan maddede yapılan değişiklik sonrası istisna hükümlerinden, değerlendirme raporu düzenlenmeksizin faydalanabilmelerinin sağlanması amaçlanmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 2- Madde ile gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan para, döviz, altın, hisse senedi, tahvil ve diğer menkul kıymetlerin banka ve aracı kurumlara bildirilmesi, alacak ve taşınmazların vergi dairelerine beyan edilmesi suretiyle milli ekonomiye kazandırılması, yapılan bu bildirim ve beyanlardan hareketle vergi incelemesi, vergi tarhiyatı, soruşturma ve kovuşturma yapılmaması öngörülmektedir.

Yurtdışından getirilen bu varlıklar, işletmelerin kanuni defterlerine kaydedilebilecektir. Kayıt işlemlerinde sınırlayıcı bir düzenleme Öngörülmemekte olup işletmelere sermayeye ilave etme, özel fon hesabında tutma veya işletme borçlarının ödenmesinde kullanma konusunda ihtiyarilik sağlanmaktadır. Bu kapsamda benzer düzenlemeler ihtiva eden 5811, 6111 ve 6486 sayılı Kanunların uygulama sonuçları da dikkate alınarak, basit, sade ve kolay uygulanabilecek bir düzenleme ile yurt dışında bulunan varlıkların Türkiye'ye getirilmesi ve milli ekonomiye kazandırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 76- Yürürlük maddesidir.

MADDE 77- Yürütme maddesidir.

YATIRIM ORTAMININ İYİLEŞTİRİLMESİ AMACIYLA BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 179 uncu maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Sermaye şirketleri ile kooperatiflerin iflası ve iflasın ertelenmesi:

MADDE 179- Sermaye şirketleri ile kooperatiflerin, aktiflerin muhtemel satış fiyatları üzerinden düzenlenen ara bilançoya göre borca batık olduğu idare ve temsil ile vazifelendirilmiş kimseler veya şirket ya da kooperatif tasfiye hâlinde ise tasfiye memurları veya bir alacaklı tarafından beyan ve mahkemece tespit edilirse, önceden takibe hacet kalmaksızın bunların iflâsına karar verilir. Şu kadar ki, idare ve temsil ile vazifelendirilmiş kimseler ya da alacaklılardan biri, şirket veya kooperatifin malî durumunun iyileştirilmesinin mümkün olduğuna dair bir iyileştirme projesini mahkemeye sunarak iflasın ertelenmesini isteyebilir.

İyileştirme projesinde, yeni nakit kaynak konulması dahil nesnel ve gerçek kaynaklar ve Önlemler ile erteleme süresince tüm işletme giderlerinin ve çalışma sermayesinin nasıl karşılanacağı gösterilir.

Mevcut borçların ödeme süre ve tutarlarını, alacaklıların adreslerini, faaliyet gösterilen sektörün özelliklerine göre stoklar ile bunların bekleme sürelerini ve tutarlarını gösteren listeler, vergi dairesine sunulmuş en son bilanço ve gelir tablosu, şirket veya kooperatifin ticaret sicili tasdiknamesi ile iyileştirme projesinin ciddî ve inandırıcı olduğunu gösteren diğer bilgi ve belgelerin, işletmenin devamlılığı esasına göre düzenlenmiş ara bilançoyla birlikte mahkemeye sunulması zorunludur.

Üçüncü fıkrada belirtilen liste ve belgelerin iflas erteleme talebiyle birlikte sunulmaması veya mahkemece verilecek iki haftalık kesin süre içinde tamamlanmaması halinde iflas erteleme talebi ispatlanamamış sayılır ve borca batık olduğunun anlaşılması halinde talep sahibi şirketin veya kooperatifin iflasına karar verilir.

Daha önce iflas erteleden yararlanmış bir sermaye şirketi veya kooperatif, duruma göre uzatma dahil erteleme süresinin bitiminden itibaren bir yıl geçmedikçe iflas erteleme talebinde bulunamaz."

MADDE 2- 2004 sayılı Kanunun 179/a maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Erteleme yargılaması:

MADDE 179/a- Mahkeme, iflasın ertelenmesi talebinde bulunulması üzerine, yönetim organının yerine geçmesi ya da yönetim organı kararlarını veya işlemlerinin bir kısmını veya tamamını onaylaması ve ayrıca envanter işlemlerini başlatarak kontrolü altında yürütmesi için, derhal, görevinin gerektirdiği mesleki ve teknik yeterliliğe sahip, yeterli sayıda kayyım atar.

İflas erteleme talebi, kayyımın atanmasına ilişkin karar, kayyımın mahkemece belirlenmiş görevleri ve temsil yetkisi ile bunların sınırları tescil edilmek üzere ticaret sicili müdürlüğüne bildirilir ve 166 ncı maddenin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinde öngörülen usulle ilan ettirilir. Bu ilanda alacaklıların iflas erteleme talebinin ilanından itibaren iki haftalık kesin süre içinde itiraz ederek iflas erteleme şartlarının bulunmadığını ileri sürebilecekleri ve mahkemeden talebin reddini isteyebilecekleri belirtilir.

Mahkeme ayrıca şirketin veya kooperatifin malvarlığının korunması ve faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli olan tedbirleri alır; 179/b maddesinin ikinci ve üçüncü fıkra hükümleri saklı kalmak ve toplam iflas erteleme süresinden sayılmak kaydıyla, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre yapılan takipler de dâhil olmak üzere şirket veya kooperatif aleyhine takip yapılmasını yasaklayabilir veya evvelce başlatılmış takipleri durdurabilir. Bu süre içinde ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz

kararları uygulanmaz; bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

İflas erteleme yargılaması sırasında tedbir talebinin reddi veya bu talebin kabulü halinde aynı mahkemeye yapılacak itiraz üzerine verilecek kararlara karşı 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 341 inci ve devamı maddeleri uyarınca istinaf yoluna başvurulabilir.

Kayım mahkemece uygun görülecek sürelerde, sermaye artırımını ödemelerinin gerçekliği ve bunların kullanım yerlerini de gösterecek şekilde şirket veya kooperatifin faaliyetleri hakkında rapor verir.

Mahkeme gerektiğinde kayyımın görevine son verebilir ve görevine son verilen ya da istifa eden kayyımın yerine yenisini seçer. Mahkemece atanan kayyımlar, özel sicilinde kaydedilmek üzere mahkemenin bağlı bulunduğu adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlığına bildirilir. Bir kişi aynı anda en fazla üç dosyada kayyım olarak atanabilir. Kayyımın sorumlulukları hakkında 227 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Mahkeme, gerekli görürse idare ve temsille vazifelendirilmiş kimseleri ve alacaklıları dinleyebilir.

Şirket veya kooperatif, erteleme yargılaması sırasında ancak bir defaya mahsus olmak üzere revize iyileştirme projesi verebilir.

İflâsın ertelenmesi talepleri öncelikle ve ivedilikle sonuçlandırılır.

Mahkeme, projeyi ciddi ve inandırıcı bulur ve şirket veya kooperatifi iflas ertelemeye layık görürse iflâsın ertelenmesine, şirket veya kooperatifin borca batık olmadığını tespit ederse erteleme talebi ile iflas davasının reddine, aksi takdirde şirketin veya kooperatifin iflasına karar verir."

MADDE 3- 2004 sayılı Kanunun 179/b maddesi, başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Erteleme kararı ve sonuçları:

MADDE 179/b- Erteleme kararı üzerine borçlu aleyhine 6183 sayılı Kanuna göre yapılan takipler de dahil olmak üzere hiçbir takip yapılamaz ve evvelce başlamış takipler durur, ihtiyati tedbir ile ihtiyati haciz kararları uygulanmaz; bir takip muamelesi ile kesilebilen zamanaşımı ve hak düşüren müddetler işlemez.

Erteleme sırasında taşınır, taşınmaz veya ticarî işletme rehniyle temin edilmiş alacaklar nedeniyle rehnin paraya çevrilmesi yoluyla takip başlatılabilir veya başlamış olan takiplere devam edilebilir; ancak bu takip nedeniyle muhafaza tedbirleri alınamaz ve rehinli malın satışı gerçekleştirilemez. Bu durumda erteleme süresince işleyecek olup mevcut rehinle karşılanamayacak faizler teminatlandırılmak zorundadır.

206 ncı maddenin birinci sırasında yazılı alacaklar için haciz yoluyla takip yapılabilir.

Erteleme süresi azami bir yıldır. Bu süre mahkemece uygun görülmesi halinde bir yıl daha uzatılabilir.

Uzatma talebi hakkında karar verilebilmesi için erteleme kararının kesinleşmesi bekletici sorun yapılır. Uzatma yargılaması sırasında ancak bir defa revize iyileştirme projesi verilebilir.

İflâsın ertelenmesine karar veren mahkeme 179/a maddesi uyarınca atanan kayyımın görevine devam etmesine karar verebileceği gibi aynı niteliklere sahip yeni kayyım da atayabilir. Kayyım, takvim yılının her üç aylık dönem sonu itibarıyla şirketin projeye uygun olarak iyileşme gösterip göstermediğini mahkemeye rapor eder. Kayyım ayrıca şirketteki olağanüstü gelişmeleri mahkemeye derhal rapor etmekle yükümlüdür.

Erteleme süresi sonunda, kayyımın verdiği raporlardan veya gerek gördüğünde alacağı bilirkişi raporundan, borca batıklığın devam ettiğini tespit eden mahkeme, şirketin veya kooperatifin iflâsına karar verir.

Erteleme süresi dolmamakla birlikte, mahkeme kayyımın verdiği raporlardan veya gerek gördüğünde alacağı bilirkişi raporundan, şirketin veya kooperatifin malî durumunun iyileştirilmesinin mümkün olmadığı kanaatine varırsa, erteleme kararını kaldırarak şirketin veya kooperatifin iflâsına; şirket veya kooperatifin bu aşamada borca batıklığının ortadan kalktığı sonucuna varırsa, erteleme talebi ile iflas davasının reddine karar verir.

İflas erteleme talebi üzerine mahkemece verilen nihai kararların hüküm fıkraları tescil edilmek üzere ticaret sicili müdürlüğüne bildirilir ve 166 ncı maddenin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlelerinde öngörülen usulle ilan ettirilir."

MADDE 4- 2004 sayılı Kanuna 179/b maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 179/c maddesi eklenmiştir.

"Kanun yolları:

MADDE 179/c- İflas erteleme talebi üzerine mahkemece verilen nihai kararlara karşı borçlu şirket veya kooperatif ya da erteleme talep eden alacaklı tarafından kararın tebliğinden; diğer ilgililer tarafından ise kararın ilanından itibaren on gün içinde istinaf yoluna başvurulabilir. Bölge adliye mahkemesi tarafından verilen kararlara karşı da aynı esaslar dahilinde on gün içinde temyiz yoluna başvurulabilir.

Bölge adliye mahkemesince iflâsın ertelenmesi kararının kaldırılması veya bölge adliye mahkemesi tarafından verilen iflasın ertelenmesi kararının Yargıtay tarafından bozulması halinde, borçlunun malvarlığı üzerindeki tedbirler devam eder. Mahkeme davanın seyrine göre bu tedbirleri değiştirmeye veya kaldırmaya yetkilidir."

MADDE 5- 2004 sayılı Kanununun 287 nci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Konkordatonun tasdiki yargılaması mühlet içinde bitirilememişse asliye ticaret mahkemesi, komiserin gerekçeli raporunu da dikkate alarak, mühletin bitiminden sonraki dönem için geçerli olmak üzere borçluya karşı evvelce başlatılmış olan takiplerin durdurulmasına veya borçluya karşı yeni takip yapılmamasına karar verebilir."

MADDE 6- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 12- Bu Kanunla değiştirilen hükümler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan iflas erteleme talepleri hakkında uygulanır.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce verilmiş iflasın ertelenmesi kararına dayanılarak yapılan uzatma talebi hakkında verilecek karar da iflas erteleme talebi hakkında verilmiş karara ilişkin kanun yoluna tabidir.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte derdest olan dosyalarda kayyım olarak atanan kişiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde, adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlıklarına bildirilir. Üçten fazla dosyada görevi devam eden kayyımlara yeni görev verilmez."

MADDE 7- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Yıllık ortalama ihracat değerlerine göre yapılan sınıflandırmada; son üç yılda yıllık ortalama ihracat tutarı Bakanlar Kurulunun belirleyeceği değer üzerinde olan firma yetkililerine, Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile; Devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkum olmamaları kaydıyla, Bakanlar Kurulunca belirlenen esaslara göre iki yıl süreyle hususi damgalı pasaport verilebilir."

MADDE 8- 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 22/A maddesinin birinci fıkrasına "4/1/2002 tarihli" ibaresinden önce gelmek üzere "10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin yapacağı her türlü ödemeler ile bunların dışında kalan ve" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (t) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir,

"t) Emeklilik yatırım fonlarının, menkul kıymet yatırım fonlarının, menkul kıymet yatırım ortaklıklarının, girişim sermayesi yatırım fonlarının ve girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının para ve sermaye piyasalarında yaptıkları işlemler nedeniyle elde ettikleri paralar,"

MADDE 10- 6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesinin beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Sigorta şirketleri, iptal ettikleri sigorta muamelelerine ilişkin vergileri (yalnızca iptal tarihinden sonraki döneme ait olan kısmı), iptalin gerçekleştiği dönemde; bankalar ve finansman şirketleri, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun gereğince tüketicilere iade ettikleri ücret, komisyon ve benzeri adlarla tahsil ettikleri tutarlara ilişkin vergileri, iadenin gerçekleştiği dönemde hesaplanan banka ve sigorta muameleleri vergisinden indirebilirler. Bu dönemde indirilemeyen vergiler, sonraki dönem beyannamelerinde indirim konusu yapılabilir."

MADDE 11- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 22 nci maddesinin (1) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye aşağıdaki (2) numaralı fıkra eklenmiş ve mevcut (2) numaralı fıkra (3) numaralı fıkra olarak teselsül ettirilmiştir.

"1. Sigorta süresi en az on yıl veya Ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarından yapılan ödemelerin tamamı gelir vergisinden müstesnadır. Şu kadar ki; bu istisnadan yararlananların (bu maddenin (2) numaralı fıkrası kapsamında sigorta yaptırılanlar dahil) vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenler hariç olmak üzere, on yıl tamamlanmadan tek primli yıllık gelir sigortalarından ayrılmaları halinde, ayrılma tarihinde yapılan ödemelerin içerdiği irat tutarı üzerinden, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendine göre tevkifat yapılır. İrat tutarlarının tespitinde 75 inci maddede yer alan hükümlere uyulur.

2. 75 İnci maddenin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (b) alt bendi ile aynı fıkranın (16) numaralı bendinin (c) alt bendi kapsamında yapılan Ödemeleri, sigorta süresi on yıl ve üzeri veya ömür boyu olan tek primli yıllık gelir sigortalarına yatıranların, bu sigorta için yatırdıkları kısma tekabül eden ödemelerin içerdiği irat tutarları (4632 sayılı Kanun kapsamında bireysel emeklilik hesabına yapılan Devlet katkılarının ödemeye konu olan kısımlarına isabet eden irat tutarı dahil) gelir vergisinden müstesnadır. İstisna edilen tutarlar üzerinden 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) ve (16) numaralı bentlerine göre tevkifat yapılmaz. Şu kadar ki; bu istisnadan yararlananların vefat, maluliyet veya tasfiye gibi zorunlu nedenler hariç olmak üzere, ödeme olarak on yıl tamamlanmadan tek primli yıllık gelir sigortalarından ayrılmaları halinde, bu fıkraya göre istisna edilen tutarlar üzerinden, ödemenin kaynağına göre 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (15) numaralı bendinin (a) alt bendi veya aynı fıkranın (16) numaralı bendinin (b) alt bendi için belirlenen oranlar dikkate alınarak tevkifat yapılır. İrat tutarlarının tespitinde 75 inci maddede yer alan hükümlere uyulur."

MADDE 12- 193 sayılı Kanunun;

a) 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının;

1) (11) numaralı bendinde yer alan "ödenen en yüksek ödeme tutarından" ibaresi "çalışılan süreye bağlı olarak ödenen tutardan" şeklinde değiştirilmiştir.

2) (14) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"14. a) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin yanında çalışan hizmet erbabına, işverenin Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler;

b) Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan dar mükellefiyete tabi işverenlerin, Ekonomi Bakanlığından alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezlerinde münhasıran merkezin faaliyet izni kapsamında istihdam ettikleri hizmet erbabına Türkiye dışında elde ettiği kazançları üzerinden döviz olarak ödediği ücretler;"

b) 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde yer alan "ödenen en yüksek ödeme tutarından" ibaresi "çalışılan süreye bağlı olarak ödenen tutardan" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 193 sayılı Kanunun mülga 33 üncü maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Yurtdışına hizmet veren işletmelerde indirim:

MADDE 33- Bu Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde yer alan indirim kapsamındaki faaliyet alanlarında hizmet veren işverenlerin, destek personeli hariç olmak üzere, münhasıran bu faaliyetler için istihdam ettikleri ve fiilen bu işleri ifa eden hizmet erbabına ödedikleri ücretler üzerinden asgari geçim indirimi uygulandıktan sonra hesaplanan vergiden, işverenin bu faaliyetlerinden sağladığı hasılatın %85'inin yurtdışından elde edilmiş olması ve fatura veya benzeri belgenin yurtdışındaki müşteri adına düzenlenmesi şartıyla, her bir çalışan için faaliyetin yapıldığı yılın Ocak ayına ait asgari ücretin safi tutarının bu Kanunun 103 üncü maddesindeki gelir vergisi tarifesinin birinci gelir diliminde yer alan oranla çarpılmasıyla bulunan indirim tutarı mahsup edilir.

Bu indirim, yıl içinde vergilendirme dönemleri itibarıyla tahsil edilen vergilerin, bu maddede yer alan şartların gerçekleşmesi halinde, takvim yılına ilişkin yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihten sonraki vergilendirme dönemlerine ilişkin muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergilerden mahsup edilmek suretiyle uygulanır.

Bu maddede yer alan %85 oranını, hizmet alanları itibarıyla veya kazanç tutarına bağlı olarak ayrı ayrı veya birlikte %50'ye kadar indirmeye veya %100'e kadar artırmaya Bakanlar Kurulu, bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 14- 193 sayılı Kanunun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (7) numaralı bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(İşletmeye dahil olan gayrimenkulun iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.)"

MADDE 15- 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (9) numaralı bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) (13) numaralı bendinin;

1) Birinci cümlesinde yer alan "çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti" ibaresi "çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların

görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim" şeklinde değiştirilmiştir.

2) Üçüncü cümlesine "hizmet alanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kazanç tutarları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 16- 193 sayılı Kanunun 98 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi:

MADDE 98/A- Muhtasar ve prim hizmet beyannamesi, vergi kanunlarına göre verilmesi gereken muhtasar beyanname ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek, kesilen vergilerin matrahlarıyla birlikte sigortalının sigorta primleri ve kazançları toplamı ile prim ödeme gün sayılarının bildirilmesine mahsustur.

Muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi hususunda zorunluluk getirmeye veya kaldırmaya, kapsama girecekleri gruplar, sektörler, gayrisafi iş hasılatları, istihdam edilen işçi sayıları, gelir unsurları, il ve ilçe sınırları itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte tespit etmeye, muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin şekil, içerik ve ekleri ile ilgili olduğu dönemi ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı müştereken yetkilidir.

Muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesinde bu Kanunun 98 inci maddesinde belirtilen yer ve süreler dikkate alınır. Maliye Bakanlığı bölge, il, ilçe, mahal ve sektörlerle göre yetkili vergi dairesini ve beyannamenin verilme zamanını belirlemeye yetkilidir.

Bu Kanunda ve diğer kanunlarda, muhtasar beyanname ile aylık prim ve hizmet belgesine yapılmış olan atıflar, bu İki belgenin tek bir beyanname olarak birleştirildiği durumlarda, muhtasar ve prim hizmet beyannamesine yapılmış sayılır."

MADDE 17- 193 sayılı Kanunun geçici 61 nci maddesinin (17) numaralı fıkrasına "bunların vadesi" ibaresinden sonra gelmek üzere ", elde tutulma süresi" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 18- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi kapsamında getirilen zorunluluk üzerine verilen beyannameye istinaden, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca düzenlenen tahakkuk fişi, mükellefe veya elektronik ortamda beyanname gönderme yetkisi verilmiş gerçek veya tüzel kişiye elektronik ortamda iletilir."

MADDE 19- 213 sayılı Kanunun 153 üncü maddesinin ikinci fıkrasının;

a) Birinci cümlesinde yer alan "30 uncu" ibaresi "27 nci" şeklinde değiştirilmiş, aynı cümleye "vergi dairesine" ibaresinden sonra gelmek üzere "yazılı veya elektronik ortamda" ibaresi eklenmiştir.

b) Sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Başvuru evraklarının elektronik ortamda intikaline ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca müştereken belirlenir."

MADDE 20- 213 sayılı Kanunun 153/A maddesinin onuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 21- 213 sayılı Kanunun mükerrer 355 inci maddesinin;

a) Başlığı "Bilgi vermekten çekinenler ile 256, 257, mükerrer 257 nci madde ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi hükmüne uymayanlar için ceza:" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Birinci fıkrasında yer alan "mükerrer 257 nci madde uyarınca getirilen zorunluluklara" ibaresi "mükerrer 257 nci maddesi ve Gelir Vergisi Kanununun 98/A maddesi uyarınca getirilen zorunluluklara" şeklinde değiştirilmiştir.

c) Altıncı fıkrasının başına gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Elektronik ortamda bildirim veya form verilmesi mecburiyetine uyulmaması halinde kesilmesi gereken özel usulsüzlük cezası, bildirim veya formların belirlenen sürelerin sonundan başlayarak elektronik ortamda 3 gün içinde verilmesi halinde 1/10 oranında uygulanır."

MADDE 22- 213 sayılı Kanunun mülga 370 inci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"İzaha davet:

MADDE 370- Vergi incelemesine başlanılmadan veya takdir komisyonuna sevk edilmeden önce verginin ziyaa uğramış olabileceğine dair ilgili makamlar tarafından yapılmış ön tespitlerle ilgili olarak, tespit tarihine kadar ihbarda bulunulmamış olması kaydıyla, mükellefler izaha davet edilebilir. İzaha davet yazısı tebliğ edilen mükellefler, davet konusu tespitle sınırlı olarak, bu Kanunun 371 inci maddesinde yer alan pişmanlık hükümlerinden yararlanamaz.

İzaha davet yazısının tebliğ tarihinden itibaren 15 günlük süre içerisinde izahta bulunulması durumunda;

1. Mükelleflerce yapılan izah sonucu vergi ziyama sebebiyet verilmediğinin idarece anlaşılması halinde mükellefler söz konusu tespitle ilgili olarak vergi incelemesine tabi tutulmaz veya takdir komisyonuna sevk edilmez.

2. Mükelleflerce izahta bulunulan tarihten itibaren 15 gün içerisinde; hiç verilmemiş olan vergi beyannamelerinin verilmesi, eksik veya yanlış yapılan vergi beyanının tamamlanması veya düzeltilmesi ve Ödeme süresi geçmiş bulunan vergilerin, ödemenin geciktiği her ay ve kesri için, 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinde belirtilen nispette uygulanacak gecikme zammı oranında bir zamla aynı sürede Ödenmesi şartıyla vergi ziyası cezası ziyaa uğratılan vergi üzerinden %20 oranında kesilir. Bu durum vergi incelemesi yapılmasına ve gerekirse tarhiyatın ikmaline engel teşkil etmez.

Birinci fıkrada kapsamındaki yapılmış ön tespitlerin, verginin bu Kanunun 359 uncu maddesinde yer alan fiillerle ziyaa uğratılmış olabileceğine ilişkin olması halinde bu madde hükümleri uygulanmaz. Şu kadar ki, sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge kullanma fiilinin işlenmiş olabileceğine dair yapılan ön tespitlerde, kullanılan sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge tutarının; her bir belge itibarıyla 50 bin Türk Lirasını geçmemesi ve mükellefin ilgili yıldaki toplam mal ve hizmet alışlarının %5'ini aşmaması kaydıyla mükellefler izaha davet edilebilir. Bu fıkrada yer alan tutar, her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak bu Kanun uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılmak suretiyle uygulanır.

Maliye Bakanlığı ön tespitinin niteliğini, izaha davetin şeklini ve kapsamını, daveti yapacak mercii, davet yapılacakları ve uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 23- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "Bir nüshadan fazla olarak düzenlenen kâğıtlardan, maktu vergiye tabi olanların her bir nüshası ayrı ayrı aynı miktarda; nispi vergiye tabi olanların ise sadece bir nüshası damga vergisine tabidir."

MADDE 24- 488 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Şu kadar ki; bir kâğıt üzerinde birden fazla adi kefalet ve garanti taahhüdü bulunması halinde, ayrı ayrı olmak üzere bunlardan yalnızca birinden damga vergisi alınır."

b) Sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Pey akçesi, cayma tazminatı, ücret tevki, cezai şart gibi bir sözleşmenin müeyyidesi mahiyetinde olan taahhütlerden, başlı başına bir sözleşmeye konu olmadıkça damga vergisi alınmaz."

MADDE 25- 488 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birinci fıkraya göre azami tutardan vergi alınan mukavelenamelerin, diğer hükümlerinde değişiklik olmaksızın sadece bedelinin artması durumunda, artan bedele ilişkin bu hüküm uygulanmaz."

MADDE 26- 488 sayılı Kanunun mükerrer 30 uncu maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasında yer alan "Sermaye Piyasası Kanununun uygulanmasıyla ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulunca" ibaresi "Sermaye Piyasası Kanunu ve Bankacılık Kanununun uygulanmasıyla ilgili olarak Sermaye Piyasası Kurulu ile Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunca" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Dördüncü fıkrasında yer alan "nispi vergileri ise bu fıkra ile artırılmadan önceki seviyelerine indirmeye" ibaresi "nispi vergileri ise kâğıt türleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte sifira kadar indirmeye" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 27- 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"EK MADDE 2- 1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler nedeniyle düzenlenen kağıtlar (gümrük idarelerine verilen beyannameler dahil) damga vergisinden müstesnadır.

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (ihracatın finansmanında kullanıldığı tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temüknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil).

b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.

d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.

f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.

g) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurtiçi alımlar.

ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye

çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç);

i) Tam mükellef olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,

ii) Dar mükellef olması halinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (iş taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,

iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı halinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik ve benzeri hizmet satışları.

b) i) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların ülkenin savunma, güvenlik veya istihbaratı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,

iii) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen firmalara, tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

iv) Bu bendin (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmanın dar mükellef firma olması halinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

c) Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

ç) Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmemiş haldeki aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

d) Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

e) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurtiçi veya yurtdışı münhasıran yük taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetleri.

f) Uluslararası yük taşımacılığında döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri.

g) Yurtdışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri.

ğ) Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurtdışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri.

h) Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurtiçindeki ve yurtdışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları.

1) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurtdışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya Uurların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.

i) Tam mükellef firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurtdışında mağaza açılması veya işletilmesi.

j) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rüdvans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri.

k) Yurtdışında yerleşik haber ajanslarınca, yurtdışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.

1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen yatırım malları, sınai mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

m) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip buldukları sınai mamulleri teslim eden tam mükellef imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen tam mükellef müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri.

n) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye'de gerçekleştirilen projeleri üstlenen kurum, kuruluş veya şirketler (bunlar tarafından yurt içinde projenin yürütülmesi amacıyla kurulan veya ortaklık gerçekleştirilen şirketler dahil) tarafından proje kapsamında verilen yapım ve teslim işlerini yüklenen firmaların (alt yükleniciler hariç);

i) Tam mükellef olması halinde, bunların yapacakları teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri,

ii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, tam mükellef firmanın ortaklığı oranında gerçekleştireceği teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri.

o) Kamu özel işbirliği kapsamında tesis yapımı ve yenilenmesi işlerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

3. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler ile bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e), (g), (j)> (0^{ve} °) bentlerinde sayılan işlem ve faaliyetlere ilişkin sözleşme safhasından Önceki teminatlar ve ihale kararlarına belge aranmaksızın re'sen damga vergisi istisnası uygulanır.

Belge sahibi firmaların belge konusu işe ilişkin mal, malzeme veya hizmet temin ettiği kişi ve kurumlarla yapacağı işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlara damga vergisi istisnası uygulanması için, her iki işlem tarafının da o işle ilgili olarak düzenlenmiş belgeye sahip olması şarttır.

4. Bu maddenin uygulamasında;

Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaleyi,

Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla damga vergisi istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, vergiye tabi kâğıdın düzenlendiği tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi, ifade eder.

Bu maddede geçen tam ve dar mükellefiyetin kapsamı gelir ve kurumlar vergisi kanunlarına göre tayin ve tespit edilir.

5. Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan damga vergisi, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Bu madde kapsamında, damga vergisi istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan vergi tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden otuz gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin gerçekleşmediğinin tespit edildiği tarihi takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar damga vergisi, ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

6. Bu maddenin uygulanması bakımından; birinci ve ikinci fıkralarda yer alan döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak döviz kazandırıcı diğer faaliyetleri, belge kapsamında istisna uygulanacak işlem ve faaliyetlerin aşamaları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı birlikte yetkilidir."

MADDE 28- 488 sayılı Kanuna ekli (1) sayılı tablonun;

a) "L Akillerle ilgili kâğıtlar" başlıklı bölümünün "A. Belli parayı ihtiva eden kâğıtlar" başlıklı fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"7. Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan taşınmazlara ilişkin ön izin, irtifak hakkı veya kullanma İzni sözleşmeleri (yatırım taahhüdü bulunanlar dahil ön izin, irtifak hakkı veya kullanma izni süresine göre bulunacak bedel üzerinden) (Binde 9,48)

8. Resmi şekilde düzenlenen gayrimenkul satış vaadi sözleşmeleri (Binde 9,48)

9. Resmi dairelerin mal ve hizmet alımlarına ilişkin yaptıkları ihalelerde, ihaleyi yapan idare ile düzenlenen sözleşmeler (Binde 9,48)

10. 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun kapsamında düzenlenen;

a) Taksitle satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

b) Ön ödemeli konut satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

c) Devre tatil ve uzun süreli tatil hizmeti sözleşmeleri (Binde 9,48) ç) Paket tur sözleşmeleri (Binde 9,48)

d) Abonelik sözleşmeleri (Binde 9,48)

e) Mesafeli satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

11. 7/6/2012 tarihli ve 6326 sayılı Turist Rehberliği Meslek Kanunu kapsamında düzenlenen turist rehberliğine ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)

12. 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:

a) Toptan elektrik satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

b) Perakende elektrik satış sözleşmeleri (Binde 9,48)

13. 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu kapsamında düzenlenen:

a) Toptan doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)

b) Tüketicilere doğal gaz satışına ilişkin sözleşmeler (Binde 9,48)"

b) "II. Kararlar ve mazbatalar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamındaki kurum ve kuruluşlara şikâyet veya Kamu İhale Kurumuna itirazın şikâyet ya da yargı kararı üzerine ihalenin iptal edilmesi halinde, bu ihale kararının hükmünden yararlanılmayan kısmına isabet eden damga vergisi ret ve iade olunur. Sözleşmenin düzenlenmiş olması durumunda sözleşmeye ilişkin damga vergisi ret ve iade edilmez.)"

c) "IV. Makbuzlar ve diğerkâğıtlar" başlıklı bölümünün;

1) "2. Beyannameler" başlıklı fıkrasının (b) bendine "Vergi beyannameleri:" ibaresinden sonra gelmek üzere "((f) bendi dahil olmak üzere, beyanname verme süresi içerisinde düzeltme amacıyla verilen beyannameler hariç)" parantez içi hükmü eklenmiştir.

2) "2. Beyannameler" başlıklı fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesi ile muhtasar beyannamenin birleştirilerek verilmesiyle oluşturulan beyannameler (37,40 TL.)"

MADDE 29- 488 sayılı Kanuna ekli (2) sayılı tablonun;

a) "II-Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün (2) numaralı fıkrasına "beyannameler" ibaresinden sonra gelmek üzere "ile okul idareleriyle öğrenciler veya velileri arasında düzenlenen kağıtlar" ibaresi eklenmiştir.

b) "II-Öğrenciler ve askerlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümüne aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"6. Resmi dairelerce yurtdışına gönderilen kişiler adına yurtdışında bulunan eğitim-öğretim ve sağlık kurumlarına yapılan ödemelere ilişkin düzenlenen kâğıtlar."

c) "IV-Ticari ve medeni işlerle ilgili kağıtlar" başlıklı bölümünün;

1) (5) numaralı fıkrasında yer alan "Sigorta mukavelenameleri, sigorta ücretine ait makbuzlar" ibaresi "Sigorta, reasürans ve koasürans sözleşmeleri, bireysel emeklilik, gruba bağlı bireysel emeklilik, işveren grup emeklilik sözleşmeleri, diğerkâğıtlarda yer alan sigorta yaptırma taahhütleri ile sigorta primleri ve bireysel emeklilik katkı paylarının ödenmesine ilişkin kağıtlar" şeklinde değiştirilmiştir.

2) (16) numaralı fıkrasına "kuruluşlarına," ibaresinden sonra gelmek üzere "pay devirlerine," ibaresi eklenmiştir.

3) (19) numaralı fıkrasında yer alan "Bankalar arasında, bankanın taraf olduğu veya bankalar aracılığıyla" ibaresi "Bankalar veya aracı kurumların taraf olduğu ya da bunlar aracılığıyla" şeklinde değiştirilmiştir.

4) (21) numaralı fıkrasında yer alan "Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının" ibaresi "Gayrimenkul yatırım ortaklıklarının ve gayrimenkul yatırım fonlarının" şeklinde değiştirilmiştir.

5) (23) numaralı fıkrasında yer alan "ve geri ödenmelerine" ibaresi ", geri ödenmelerine, devrine ve krediden doğan alacakların temlikine" şeklinde değiştirilmiştir.

6) (30) numaralı fıkrasında yer alan "teminatlarına" ibaresi "devrine, teminatlarına" şeklinde değiştirilmiştir.

7) (31) numaralı fıkrasında yer alan "kira mukavelenameleri." ibaresi, "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirilmiştir.

8) (32) numaralı fıkrasında yer alan "kira mukavelenameleri." ibaresi, "kira mukavelenameleri ile bu mukavelenameler üzerine konulacak kefalet şerhleri ve teminatlar." şeklinde değiştirilmiştir.

9) (41) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"41. Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması nedeniyle düzenlenen kağıtlar ile kira sertifikaları ve kira sertifikası ödemelerine ilişkin her türlü garanti ve teminatlar için düzenlenen kağıtlar."

10) (42) numaralı fıkrasından sonra gelmek üzere bölüme aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"43. Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında

düzenlenen kâğıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlar.

44. Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlar.

45. 6/6/2002 tarihli ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu ve aynı Kanunun ilgili mevzuatı uyarınca düzenlenen taahhütnameler.

46. 20/6/2013 tarihli ve 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun kapsamında ödeme hizmeti sağlayıcısı ile ödeme hizmeti kullanıcısı arasında düzenlenen tek seferlik ödeme sözleşmeleri.

47. Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak düzenlenen kâğıtlar ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik düzenlenen kâğıtlar.

48. Ürünlerin yurtdışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin düzenlenen kâğıtlar ile yurtdışındaki fuarlara katılım amacıyla düzenlenen kâğıtlar.

49. Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına ilişkin düzenlenen kâğıtlar.

50. Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının münhasıran girişim sermayesi yatırımları ile ilgili düzenlenen sözleşmeler ile bu sözleşmelere ilişkin düzenlenen diğer kâğıtlar.

51. Sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satışı ve ödünç alma ve verme işlemleri ile ilgili olarak aracı kurum ile yatırımcı arasında düzenlenecek sözleşmeler.

52. İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlar."

MADDE 30- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 38 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Birden fazla nüsha olarak düzenlenen muayyen bir bedeli ihtiva eden kâğıtlarla ilgili nispi harca tabi işlemlerden sadece bir nüsha için harç tahsil olunur."

MADDE 31- 492 sayılı Kanunun 47 ncî maddesinin başlığı "Çeşitli işlemlerde harç:" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Noterde işleme konu edilmiş belli tutarı ihtiva eden her nevi senet, mukavelename ve kâğıtların değiştirilmesi halinde, değişikliğe ilişkin senet, mukavelename ve kâğıtlar artan miktar üzerinden aynı nispette harca tabidir."

MADDE 32- 492 sayılı Kanunun 59 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"p) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında yapılan finansal kiralama işlemlerinde, kiralanın taşınmazın finansal kiralama sözleşmesinin süresi sonunda kiracıya devri."

MADDE 33- 492 sayılı Kanunun 123 üncü maddesinin;

a) Üçüncü fıkrasına "şirketlerin kuruluş," ibaresinden sonra gelmek üzere "pay devri," ibaresi, "bankalar," ibaresinden sonra gelmek üzere "finansman şirketleri," ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "Esnaf ve Sanatkarlar Kredi ve Kefalet Kooperatifleri" ibaresinden sonra gelen parantez içi hüküm "(Bu kooperatifler tarafından bankalardan kullanılacak krediler için verilecek kefaletler ile Kredi Garanti Fonu İşletme ve Araştırma Anonim Şirketi tarafından verilecek kefaletler dahil)" şeklinde değiştirilmiştir.

b) Dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kira sertifikası ihracına dayanak teşkil eden her türlü varlık ve hakların, devri, alımı, satımı, kiralanması, vekaleten yönetimi, kira sertifikası ihracı amacıyla bir ortak girişime ortak olunması, iş sahibi sıfatıyla bir eser veya işin yaptırılması ve bu iş veya eserin kiralanması veya satılması ile bu işlemlere bağlı olarak yapılan her türlü teminat, ipotek ve benzeri işlemler, bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."

c) Dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

"Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yer alan yatırım mallarına ilişkin olarak yatırım teşvik belgesi sahibi yatırımcılarla bu malların üreticileri ve tedarikçileri arasında düzenlenen kâğıtlar, münhasıran yatırım döneminde belge kapsamındaki yatırıma yönelik gayri maddi hakların kiralanması ve satın alınmasına ilişkin düzenlenen kâğıtlar, belge kapsamında sabit kıymet yatırımlarının imal ve inşasına yönelik düzenlenen sözleşmeler, taahhütnameler, teminatlar ve bu mahiyetteki kâğıtlar ile söz konusu yatırımlara yönelik danışmanlık ve teknik müşavirlik hizmetlerine ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

İleri teknolojiye sahip ve teknoloji transferi sağlayacak yurtdışında yerleşik şirketlerin satın alınması ile bu alımlara yönelik mali ve hukuki danışmanlık hizmeti alımına ilişkin düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Yatırımlarda Devlet yardımları hakkında kararlarla belirlenen yüksek ve orta-yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlerin imalatına ilişkin olarak imalatçılar ile tedarikçileri arasında mal ve hizmet alımı nedeniyle düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Binalarda ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik olarak yapılan işlemler ile 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununa göre sanayi sicil belgesini haiz sanayi işletmelerince münhasıran imalat sanayinde kullanılmak üzere yeni makine ve teçhizat alımına yönelik olarak yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Ürünlerin yurtdışında tanıtım ve pazarlamasını sağlamak amacıyla, miktarı ticari teamüllere uygun örnek ürünler, tanıtım malzemeleri veya promosyon amaçlı ürünlerin bedelsiz ihracatına ilişkin yapılan işlemler ile yurtdışındaki fuarlara katılım amacıyla yapılan işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Her türlü gemi, yat ve diğer su araçlarının inşası, yenileme ve dönüşümü ile bakım ve onarımına yönelik olarak düzenlenen kâğıtlarla ilgili işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır.

Öğrencilerin burs veya öğrenim kredisi almak ve okula veya öğrenci yurduna girebilmek için düzenledikleri sözleşme, taahhütname, kefaletname ve benzeri kâğıtlara ilişkin işlemler bu Kanunda yazılı harçlardan müstesnadır."

MADDE 34- 492 sayılı Kanunun 132 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Bu Kanuna bağlı (1) sayılı tarifenin "C-Ticaret sicili harçları" başlıklı bölümünde yazılı ticaret sicili işlemlerine ilişkin harçlar, ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odaları veyahut ilgili odalar tarafından makbuz karşılığı peşin olarak tahsil edilir. Bu suretle tahsil olunan bir aya ait harçlar şekil, içerik ve muhteviyatı Maliye Bakanlığınca belirlenen bir bildirim ile ticaret sicili müdürlüğünü bünyesinde bulunduran odanın muhtasar yönünden bağlı olduğu vergi dairesine, izleyen ayın onbeşinci günü akşamına kadar bildirilip ödenir.

Tahsil edilen harçların ilgili vergi dairesine süresinde ödenmemesi durumunda, harç ilgili odadan 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilir. Süresinde vergi dairesine beyan edilmeyen tutarlar hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümleri uygulanır. İşlemden doğan harçları tamamen almadan işlem yapan ticaret sicili müdürlüğü görevlileri ve ilgili odalar harcın ödenmesinden mükelleflerle birlikte müteselsilen sorumludur."

MADDE 35- 492 sayılı Kanunun ek 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. "EK MADDE 1- 1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler harçlardan müstesnadır.

- a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (İhracatın finansmanında kullanıldığının tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dahil).
- b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.
- c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.
- ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.
- d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.
- e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.
- f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.
- g) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurtiçi alımlar.
- ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, harçtan müstesnadır.

- a) Kalkınma Bakanlığınca yayımlanan cari yıl yatırım programında yer alan yatırımlardan ve Milli Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının bu programda yer almayan kamu yatırımlarından uluslararası ihaleye çıkarılanların ihalesini kazanan veya yabancı para ile finanse edilenlerin yapımını üstlenen ana yüklenici firmaların (alt yükleniciler hariç).
- i) Tam mükellef olması halinde, uluslararası ihalelerde tamamı üzerinden, yabancı para ile finanse edilenlerde ise yabancı paraya isabet eden oranda yapacakları teslim, hizmet ve faaliyetler ile tam mükellef imalatçı firmaların, bahse konu işte kullanılmak üzere bu işin yapımını yüklenen firmaya üreterek yapacakları mal ve malzeme ile hizmet satış ve teslimleri,
- ii) Dar mükellef olması halinde, söz konusu firmanın bu işte kullanacağı mal ve malzemeyi üreten tam mükellef imalatçı firmaların (işî taahhüt eden firmalar dahil) yapacakları satış ve teslimleri,
- iii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı halinde, tam mükellef firmaya kendi faaliyeti oranında, diğer firmaya ise (ii) alt bendi çerçevesinde tam mükellef firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri
- iv) Yukarıda belirtilen (i), (ii) ve (iii) alt bentleri çerçevesinde proje sahibi kamu kurumları ile bu projeleri üstlenen firmalara proje süresince yapılacak teknik müşavirlik, mühendislik vb. hizmet satışları.
- b) i) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca onaylanan savunma, güvenlik veya istihbarat alanları ile ilişkili projeleri üstlenmiş tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef

- imalatçı firmaların yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,
- ii) Savunma Sanayii Müsteşarlığınca savunma, güvenlik veya istihbarat alanları açısından önem arz ettiği belirtilen savunma, güvenlik ve istihbarata yönelik her türlü platform, sistem, yazılım, araç ve gereçlerini üreten tam mükellef imalatçı firmalar ile savunma, güvenlik veya istihbarat alanlarında yapılacak araştırma ve geliştirme projelerini üstlenen tam mükellef imalatçı firmaların ülkenin savunma, güvenlik veya istihbaratı ile ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına yapacakları satış ve teslimler ile bu satış ve teslimler sonrası doğan bakım ve onarım hizmetleri,
- iii) Bu benden (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen firmalara, tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri,
- iv) Bu benden (i) ve (ii) alt bentlerinde belirtilen işleri yüklenen firmanın dar mükellef firma olması halinde, tam mükellef imalatçı firmaların bu firmaya üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- c) Tam mükellef imalatçı firmaların, Ekonomi Bakanlığınca belirlenen yatırım malları listesinde belirtilen malları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- ç) Tam mükellef imalatçı firmaların, Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında monte edilmemiş haldeki aksam ve parçaları ithal edebilecek firmalara, ithal edebilecekleri bu aksam ve parçaları üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- d) Yap-İşlet Modeli çerçevesinde yapılacak yatırım projelerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.
- e) Kamu kurum ve kuruluşları tarafından uluslararası ihaleye çıkarılmış yurtiçi veya yurtdışı münhasıran yük taşıma işlerini yüklenen tam mükellef firmaların bu faaliyetleri.
- f) Uluslararası yük taşımacılığında döviz olarak kazanılan navlun bedellerinin yurda getirilmesi kaydıyla kara, deniz veya hava ulaştırma hizmet ve faaliyetleri.
- g) Yurtdışına yönelik olarak gerçekleştirilecek müteahhitlik, müşavirlik, yazılım ve mühendislik hizmetleri.
- ğ) Yabancı uyruklulara (diplomatik temsilcilikler ve mensupları dahil), turistlere veya yurtdışında çalışan Türk vatandaşlarına ülkemizde buldukları sürede, döviz karşılığı verilecek sağlık hizmetleri.
- h) Turizm müesseseleri ile seyahat acentelerinin yurtiçindeki ve yurtdışındaki turizm faaliyetleri sırasında yaptıkları döviz karşılığı hizmet satışları.
- ı) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurtdışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya turların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.
- i) Tam mükellef firmalarca, ihraç ürünlerimizin pazarlanması amacıyla yurtdışında mağaza açılması veya işletilmesi.
- j) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan maden havzalarından rüdevans karşılığında maden çıkarımı ve işletmesiyle ilgili üretim faaliyetleri.
- k) Yurtiçinde yerleşik haber ajanslarınca, yurtdışındaki yayın organlarına görüntülü veya görüntüsüz haber satışları.
- l) Kamu kurum ve kuruluşlarınca uluslararası ihaleye çıkarılan ve Ekonomi Bakanlığı tarafından belirlenen yatırım malları, sınai mamuller ve yazılım hizmetlerine yönelik ihaleleri kazanan tam mükellef imalatçı firmaların üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- m) İkili veya çok taraflı uluslararası anlaşma hükümlerine göre yurt içinde bulunan yabancı kuruluşların yurt dışından getirme imkanına sahip buldukları sınai mamulleri teslim eden tam mükellef imalatçı firmalar ile uluslararası kuruluşlar, yabancı ülke temsilcilikleri ve kuruluşlarına ait tesislerin yapımını ve onarımını üstlenen tam mükellef müteahhit firmaların faaliyet ve teslimleri.

- n) ikili veya çok taraflı uluslararası anlaşmalar kapsamında Türkiye'de gerçekleştirilen projeleri üstlenen kurum, kuruluş veya şirketler (bunlar tarafından yurt içinde projenin yürütülmesi amacıyla kurulan veya ortaklık gerçekleştirilen şirketler dahil) tarafından proje kapsamında verilen yapım ve teslim işlerini yüklenen firmaların (alt yükleniciler hariç);
- i) Tam mükellef olması halinde, bunların yapacakları teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri,
- ii) Tam ve dar mükellef firmaların ortaklığı şeklinde olması halinde, tam mükellef firmanın ortaklığı oranında gerçekleştireceği teslim ve hizmetleri ile tam mükellef imalatçı firmaların bu firmalara üreterek yapacakları satış ve teslimleri.
- o) Kamu özel işbirliği kapsamında tesis yapımı ve yenilenmesi işlerini üstlenen tam mükellef firmaların yapacakları hizmet ve faaliyetleri.

3. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi almak amacıyla proje formu ekinde verilecek taahhütnameler ile bu maddenin (2) numaralı fıkrasının (a), (b), (d), (e), (g), (j), (1) ve (o) bentlerinde sayılan işlem ve faaliyetlere ilişkin sözleşme safhasından önceki teminatlar ve ihale kararlarına belge aranmaksızın resen harç istisnası uygulanır.

Belge sahibi firmaların belge konusu işe ilişkin mal, malzeme veya hizmet temin ettiği kişi ve kurumlarla yapacağı işlemlere harç istisnası uygulanması için, her iki işlem tarafının da o işle ilgili olarak düzenlenmiş belgeye sahip olması şarttır.

4. Bu maddenin uygulamasında;

Uluslararası ihale: Kamu kurum ve kuruluşları tarafından yerli ve yabancı firmaların ayrı ayrı veya birlikte iştirakine açık olarak çıkılan ve yabancı firmalarca da teklif verilen ihaleyi, Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesi: Döviz kazandırıcı faaliyetleri teşvik etmek amacıyla harç istisnası uygulanabilmesi için alınması ve ibraz edilmesi gereken, harca konu işlemin yapıldığı tarihte geçerli Ekonomi Bakanlığınca düzenlenen belgeyi, ifade eder.

Bu maddede geçen tam ve dar mükellefiyetin kapsamı gelir ve kurumlar vergisi kanunlarına göre tayin ve tespit edilir.

5. Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin kısmen veya tamamen gerçekleştirilmemesi halinde, gerçekleşmeyen kısma ait alınmayan harç, mükelleflerden, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ceza ve gecikme faizi ile birlikte geri alınır.

Bu madde kapsamında, harç istisnası uygulamak suretiyle işlem yapan kuruluşlar, istisnaya konu işlemin mahiyeti ile alınmayan harç tutarını, işlemin yapıldığı tarihi takip eden otuz gün içinde ilgililerin gelir veya kurumlar vergisi bakımından bağlı bulunduğu vergi dairesine bildirmeye mecburdurlar.

Bu maddede sayılan işlem veya faaliyetlerin gerçekleşmediğinin tespit edildiği tarihi takip eden otuz gün içinde, bu durumu vergi dairesine bildirmeyen kuruluşlar harç ile ceza ve gecikme faizinin ödenmesinden ilgililerle birlikte müteselsilen sorumludurlar.

6. Bu maddenin uygulanması bakımından; birinci ve ikinci fıkralarda yer alan döviz kazandırıcı faaliyetlere ilave olarak döviz kazandırıcı diğer faaliyetleri, belge kapsamında istisna uygulanacak işlem ve faaliyetlerin aşamaları ile diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Ekonomi Bakanlığı birlikte yetkilidir."

MADDE 36- 492 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı Tarifinin "A) Mahkeme Harçları" başlıklı bölümünün "III-Karar ve ilam harcı" başlıklı alt bölümünün birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Tahkim yargılamasında bu bende göre hesaplanan harç yüzde elli oranında uygulanır." cümlesi "Tahkim yargılamasında bu bent hükümlerine göre harç alınmaz." şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 492 sayılı Kanuna bağlı (2) sayılı Tarifenin "II- Maktu harçlar:" başlıklı bölümünün;

a) (3) numaralı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"3. Vekaletnamelerde beher imza için 12,40 TL."

b) (4) numaralı fıkrasının başlığı "4. Defter tasdiki (kuruluş aşamasında yapılan tasdikler hariç):" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 492 sayılı Kanuna bağlı (4) sayılı Tarifenin "I-Tapu işlemleri" başlıklı bölümünün (7) numaralı fıkrasına aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir. "(Tacirler arası ipotek tesis işlemlerinde bu fıkraya göre hesaplanan harçlar yüzde elli oranında uygulanır.)"

MADDE 39- 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin (f) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"g) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, inşalarının sona erdiği tarihi takip eden bütçe yılından itibaren beş yıl süre ile geçici muafiyetten faydalandırılır."

MADDE 40- 1319 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin (d) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"e)Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yapılan yatırımlar için iktisap olunan veya tahsis edilen araziler Yatırım Teşvik Belgesi süresince."

MADDE 41- 26/5/1981 tarihli ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun ek 2 nci maddesinin (d) fıkrasında yer alan "Kültür ve Turizm Bakanlığı" ibaresi "Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen binalar, Kültür ve Turizm Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 42- 2464 sayılı Kanunun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "7269 sayılı" ibaresi "Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında inşa edilen yapı ve tesisler, 7269 sayılı" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 43- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 17 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasının;

a) (g) bendine "tahvil" ibaresinden sonra gelmek üzere "(elde edilen faiz gelirleri ile sınırlı olmak üzere tahvil satın almak suretiyle verilen finansman hizmetleri dahil)" parantez içi hüküm eklenmiştir.

b) (r) bendine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.

"Bu fıkranın (u) bendi kapsamında varlık kiralama şirketlerine ve (y) bendi kapsamında finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen taşınmaz ve iştirak hisselerinin, kaynak kuruluş ve kiracı tarafından üçüncü kişilere satışına ilişkin en az iki tam yıl aktifte bulundurma süresinin hesabında, bu taşınmaz ve iştirak hisselerinin varlık kiralama şirketleri, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır."

c) (u) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"u) Her türlü varlık ve hakkın, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme süresi sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine devri ile bu varlık ve hakların varlık kiralama şirketlerince kiralanması ve devralınan kuruma devri.

İstisna kapsamında, varlık kiralama şirketlerine devredilen varlık ve hakların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

ç) (y) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"y) 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında; finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarının bizzat kiracıdan satın alınıp geriye kiralanan her türlü taşınır ve taşınmazlara uygulanmak üzere ve kiralamaya konu kıymetin mülkiyetinin sözleşme süresi sonunda kiracıya devredilecek olması koşulu ile kiralamaya konu taşınır ve taşınmazın kiralayana satılması, satan kişilere kiralınması ve devri.

İstisna kapsamında, finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına devredilen her türlü taşınır ve taşınmaz malların iktisabında yüklenilen ve devrin yapıldığı döneme kadar indirim yoluyla giderilemeyen katma değer vergisi, devrin yapıldığı hesap dönemine ilişkin gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak dikkate alınır."

MADDE 44- 3065 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendine aşağıdaki parantez içi hüküm eklenmiştir.

"(5520 sayılı Kanununun 13 üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanununun 41 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen katma değer vergisi hariç)"

MADDE 45- 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5 inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "teminat sözleşmeleri," ibaresi "banka teminat mektupları dışındaki teminat sözleşmeleri," şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 46- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 12 nci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir. "Bu Kanun gereği internet, elektronik ve benzeri ortamda Kuruma gönderilecek her türlü belge, muhtasar ve prim hizmet beyannamesi veya bilginin defter ve kayıtlara ve bu kayıtların dayanağını teşkil eden belgelere uygun olmamasından işverenlerle birlikte yazılı sözleşme ile yetki verilmiş serbest muhasebeci, serbest muhasebeci malî müşavir ve yeminli malî müşavirler de müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir."

MADDE 47- 5510 sayılı Kanununun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının;

a) (i) bendinin ikinci cümlesinde yer alan "belgelerinin" ibaresi "belgelerini" şeklinde değiştirilmiş ve aynı bende "yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini Maliye Bakanlığına" ibaresi eklenmiştir.

b) (i) bendinin ikinci cümlesindeki "yasal süresi içinde Kuruma" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Maliye Bakanlığına" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 48- 5510 sayılı Kanununun 86 ncı maddesinin;

a) Birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Bu Kanunun 4 üncü ve 5 inci maddesine tâbi sigortalılar ile sosyal güvenlik destek primine tâbi sigortalılar için işverenlerce Kuruma verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgelerinin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi ve diğer hususlar Kurum tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

b) Dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Ay içinde bazı işgünlerinde çalıştırılmadığı ve ücret ödenmediği beyan edilen sigortalıların, otuz günden az çalıştıklarını ispatlayan belgeler, işverence ilgili aya ait aylık

prim ve hizmet belgesinin veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin verilmesi gereken süre içinde verilir. Belgelerin şekli, içeriği, ekleri, ilgili olduğu dönemi, verilme süresi, verilme yöntemi, belgeleri verecek işyerleri, belgelerin verileceği Kurum ile diğer hususlar Kurumca çıkarılan yönetmelikle belirlenir."

c) Beşinci fıkrasındaki "aylık prim ve hizmet belgesinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin", "aylık prim ve hizmet belgesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" ibareleri eklenmiş, "verilmesi gereken süre içinde" ibaresinden sonra gelen "Kuruma" ve "verilen bilgi ve belgelerin" ibaresinden sonra gelen "Kurumca" ibareleri yürürlükten kaldırılmıştır.

ç) Dokuzuncu fıkrasındaki "Aylık prim ve hizmet belgesi" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesi" ibaresi eklenmiştir.

d) Onuncu fıkrasındaki "aylık prim ve hizmet belgesinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin" ve "aylık prim ve hizmet belgesinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamesinde" ibareleri eklenmiştir.

e) Onikinci fıkrasının ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

f) Sonuna aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Muhtasar beyanname ile bu Kanun uyarınca verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgesinin birleştirilerek verilmesi durumunda beyannamenin şekil, içerik, ekleri, ilgili olduğu dönem, verilme süresi ve diğer hususlar Bakanlık ile Maliye Bakanlığı tarafından çıkarılan müşterek tebliğ ile belirlenir. İşveren sigortalı çalıştırmadığı takdirde, bu hususu sigortalı çalıştırmaya son verdiği tarihten itibaren, onbeş gün içinde Kuruma bildirmekle yükümlüdür."

MADDE 49- 5510 sayılı Kanununun 91 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Afet ve diğer mücbir sebep hallerinde belgelerin verilme süresi ve primlerin ertelenmesi

MADDE 91- Yangın, su baskını, sel, kuraklık, yer kayması, deprem gibi afetlerle ağır hastalık, ağır kaza, tutukluluk ve sabotaj gibi nedenlerle ticari veya ekonomik kayıplara uğrayan işverenler, bu Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamındaki sigortalılar ile bu Kanuna göre primlerini kendileri ödeyen sigortalılar, bu durumu belgelemeleri kaydıyla vakanın veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları ve prim ödeme aczine düştüklerinin, yapılacak inceleme sonucu anlaşılması halinde, yukarıda belirtilen vaka veya afet tarihinden önce ödeme süresi dolmuş mevcut Kuruma olan borçlar ile vaka veya afetin meydana geldiği tarihi takip eden üçüncü ayın sonuna kadar tahakkuk edecek Kuruma olan borçları, vaka veya afetin meydana geldiği tarihten itibaren bir yıla kadar Kurumca ertelenebilir.

Birinci fıkrada belirtilen durumlar ile Bakanlık ve Maliye Bakanlığınca müştereken belirlenen vaka, afet veya mücbir sebep hallerinde Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların vakanın, afetin veya mücbir sebebin meydana geldiği tarihi takip eden üç ay içinde Kuruma verilmesi veya yapılması halinde, süresinde verilmiş veya yapılmış sayılır.

Yetkili makamlarca genel hayatı etkilediğine dair karar verilen vaka, afet veya mücbir sebep hallerinde, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahalde doğrudan veya dolaylı olarak zarar gören işverenlerle sigortalı ve hak sahiplerince bu Kanuna göre Kuruma verilmesi gereken her türlü bilgi ve belge ile yapılması gereken başvuruların, ödenmesi gereken primlerin ve diğer Kurum alacaklarının ödeme sürelerini bu Kanundaki sürelerle bağlı olmaksızın, genel hayatın etkilendiği bölge, il, ilçe veya mahaldeki şartları ve gelişmeleri göz önünde tutarak belirlemeye ve ertelemeye Kurum yetkilidir.

Kuruma olan borçların ertelendiği sürede zamanaşımı işlemez ve ertelenen kısmına gecikme cezası ve gecikme zammı uygulanmaz."

MADDE 50- 5510 sayılı Kanunun 100 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "gerçek ve tüzel kişileri" ibaresi "gerçek veya tüzel kişiler ile yazılı sözleşme ile yetki verilmiş gerçek veya tüzel kişilere izin vermeye, bu kişileri aracı kılmaya veya" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 5510 sayılı Kanunun! 02 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"m) Kurumun prim tahakkukuna ve sigortalıların sosyal güvenlik haklarına dayanak teşkil eden bu Kanunun 86 ncı maddesinin onüçüncü fıkrası uyarınca verilmesi gereken beyannamedeki sigortalıların, prime esas kazançlarının veya hizmetlerinin bildirilmediği, eksik ya da geç bildirildiği veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiği anlaşılan her bir işyeri için;

1) Beyannamenin asıl olması halinde aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin beşte biri tutarında,

2) Beyannamenin ek olması halinde, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin sekizde biri tutarında,

3) Ek Beyannamenin 86 ncı maddenin beşinci fıkrasına istinaden Kurumca resen düzenlenmesi durumunda, aylık asgari ücretin iki katını geçmemek kaydıyla her bir ek beynamede kayıtlı sigortalı sayısı başına, aylık asgari ücretin yarısı tutarında,

4) Beyannamenin mahkeme kararı, Kurumun denetim ve kontrol ile görevlendirilmiş memurlarınca yapılan tespitler veya diğer kamu idarelerinin denetim elemanlarınca kendi mevzuatları gereğince yapacakları soruşturma, denetim ve incelemeler neticesinde ya da bankalar, döner sermayeli kuruluşlar, kamu idareleri ile kanunla kurulan kurum ve kuruluşlardan alınan bilgi ve belgelerden, hizmetleri ve kazançları Kuruma bildirilmediği veya eksik bildirildiği ya da sadece hizmetlerinin Kuruma eksik bildirildiği veya meslek adı ve kodunun gerçeğe aykırı bildirildiği anlaşılan sigortalılarla ilgili olması halinde, beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık beynamedeki her bir işyeri için,

a) Kamu idareleri ile 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca bilanço esasına göre defter tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin üç katını geçmemek üzere sigortalı başına aylık asgari ücret tutarında,

b) Diğer defterleri tutmak zorunda olanlar hakkında asgari ücretin iki katını geçmemek üzere sigortalı başına yarım asgari ücret tutarında,

c) Defter tutmakla yükümlü olmayanlar hakkında aylık asgari ücreti geçmemek üzere sigortalı başına asgari ücretin üçte biri tutarında,

ç) Beynamedeki her bir işyerinden bildirilen sigortalıların sadece prime esas kazançlarının eksik bildirildiğinin anlaşılması halinde ise beyannamenin asıl veya ek nitelikte olup olmadığı, işverence düzenlenip düzenlenmediği dikkate alınmaksızın, aylık asgari ücretin onda birinden az, iki katından fazla olmamak üzere tespit edilen prime esas kazanç tutarında, idari para cezası uygulanır."

MADDE 52- 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin ikinci fıkrasına "aylık prim ve hizmet belgelerinin" ibaresinden sonra gelmek üzere "Kuruma, muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinin Maliye Bakanlığına" ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan "yasal süresi içerisinde" ibaresinden sonra gelen "Kuruma" ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 53- 5510 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

"EK MADDE 12- Aylık prim ve hizmet belgesinin muhtasar ve prim hizmet beyannamesi adı altında muhtasar beyanname ile birleştirilerek Maliye Bakanlığına verilmeye başlanıldığı tarihten önceki dönemlere ait yükümlülükler nedeniyle verilmesi gereken aylık prim ve hizmet belgeleri Sosyal Güvenlik Kurumunca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde Kuruma verilir."

MADDE 54- 5510 sayılı Kanunun geçici 68 inci maddesinin;

a) Birinci fıkrasının (a) bendine "2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi,

b) Üçüncü fıkrasına "aylık prim ve hizmet belgelerini" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerini" ibaresi,

c) Altıncı fıkrasına "2016 yılında cari aya ilişkin verilen aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi,

ç) Dokuzuncu fıkrasına "aylık prim ve hizmet belgelerinde" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya Maliye Bakanlığına verilecek muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde" ibaresi, eklenmiştir.

MADDE 55- 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

"ö) Tüm giderlerinin kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan kurumlar tarafından karşılanması ve söz konusu giderlerin Türkiye'de tam veya dar mükellefiyete tabi herhangi bir kurumun hesaplarına intikal ettirilmemesi veya kârından ayrılmaması kaydıyla, Ekonomi Bakanlığında alınan izne istinaden kurulan bölgesel yönetim merkezleri (Türkiye'de tam veya dar mükellefiyete tabi herhangi bir kurumun, bölgesel yönetim merkezinin yönetimi altında bulunması muafiyet hükmünün uygulamasına engel teşkil etmez.)."

MADDE 56- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin;

a) Birinci fıkrasının (e) bendinin birinci paragrafında yer alan parantez içi hüküm yürürlükten kaldırılmış ve beşinci paragrafı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Devir veya bölünme suretiyle devralınan taşınmazlar, iştirak hisseleri, kurucu senetleri ve intifa senetleri ile rüçhan haklarının satışında aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, devir olunan veya bölünen kurumda geçen süreler de dikkate alınır. 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına veya 6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu kapsamında kira sertifikası ihracı amacıyla varlık kiralama şirketlerine devredilen taşınmazların kiracı ya da kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişilere satışında, aktifte bulundurma sürelerinin hesabında, bu taşınmazların finansal kiralama şirketi, katılım bankaları, kalkınma ve yatırım bankaları ile varlık kiralama şirketinin aktifinde bulunduğu süreler de dikkate alınır."

b) Birinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir.

"j) Her türlü taşınır ve taşınmaz malların 6361 sayılı Kanun kapsamında geri kiralama amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla, kurumlar tarafından finansal kiralama şirketleri, katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarına satışından doğan kazançlar ve bu kurumlarca söz konusu varlıkların devralındığı kuruma kira süresi sonunda devrinden doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kiracı tarafından pasifte Özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kiracı tarafından bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların kiralayan kurumlara devrinden önce kiracıdaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların,

i) Kiracı tarafından veya

ii) Kiralayan kurumlar tarafından finansal kiralama yöntemi dahil olmak üzere (6361 sayılı Kanunda yer alan sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi halleri hariç),

üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, kiralayan kurumlara devrinden önce bu taşınmazların kiracıdaki net bilanço aktif değeri ile bu taşınmazlar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak, satışı gerçekleştiren kurum nezdinde vergilendirme yapılır.

Sözleşmeden kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilememesi nedeniyle sat-kirala-geri al işleminin tekemmül etmemesi halinde, istisna nedeniyle kiracı adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

k) Her türlü varlık ve hakların, kaynak kuruluşlarca, kira sertifikası ihracı amacıyla ve sözleşme sonunda geri alınması şartıyla varlık kiralama şirketlerine satışı ile varlık kiralama şirketlerince bu varlıkların devralındığı kuruma satışından doğan kazançlar.

İstisnadan yararlanan satış kazancı, kaynak kuruluş tarafından pasifte özel bir fon hesabında tutulur ve özel fon hesabında tutulan bu tutar sadece kaynak kuruluş tarafından varlık kiralama şirketinden devralındığı tarihten itibaren bu varlıklar için ayrılacak amortismanların (bu varlıkların varlık kiralama şirketine devrinden önce kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değerine isabet eden amortismanlar hariç) itfasında kullanılır. İstisna edilen kazançtan herhangi bir şekilde başka bir hesaba nakledilen veya işletmeden çekilen ya da dar mükellef kurumlarca ana merkeze aktarılan kısım için uygulanan istisna dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılır. Kurumların tasfiyesi (bu Kanuna göre yapılan devir ve bölünmeler hariç) halinde de bu hüküm uygulanır.

Söz konusu varlıkların, kaynak kuruluş tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda, varlık kiralama şirketine devrinden önce bu varlıkların kaynak kuruluştaki net bilanço aktif değeri ile bu varlıklar için anılan kurumların kazancının tespitinde dikkate alınan toplam amortisman tutarı dikkate alınarak kaynak kuruluş nezdinde vergilendirme yapılır.

Söz konusu varlıkların varlık kiralama şirketleri tarafından üçüncü kişi ve kurumlara satılması durumunda ise varlık kiralama şirketlerinin bu satış işleminden doğan kazançları varlık kiralama şirketleri nezdinde kurumlar vergisine tabi tutulur ve istisna uygulaması dolayısıyla kaynak kuruluş adına zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur."

MADDE 57- 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinin;

a) ikinci fıkrasının (c) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) Üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(3) İstisna uygulamasına patent veya faydalı model belgesinin verildiği tarihten itibaren başlanır ve ilgili patent veya faydalı model belgesi için sağlanan koruma süresi aşılmamak kaydıyla bu istisnadan yararlanılabilir. Buluşun üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların, patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmı, ayrıştırılmak suretiyle transfer fiyatlandırması esaslarına göre tespit edilir."

c) Yedinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(7) Birinci ve beşinci fıkralarda yer alan %50 oranını ayrı ayrı ya da birlikte sıfıra kadar indirmeye, %100'e kadar artırmaya, bu oranları sektörler ile birinci fıkrada yer alan gelir, kazanç ve iratlar itibarıyla ya da patent veya faydalı model belgesine göre farklılaştırmaya, tekrar kanuni seviyesine indirmeye, beşinci fıkrada yer alan süreyi bir yıla kadar indirmeye, tekrar kanuni seviyesine kadar çıkarmaya Bakanlar Kurulu; üçüncü fıkrada yer alan transfer fiyatlandırması suretiyle ayırıştırma yöntemi yerine satış, hasılat, gider, harcama, maliyet veya benzeri unsurları dikkate alarak kazancın ayırıştırılmasında basitleştirilmiş yöntemler tespit etmeye ve bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir."

MADDE 58- 5520 sayılı Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının;

a) (a) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

b) (ğ) bendinin;

1) Birinci paragrafında yer alan "çağrı merkezi ve veri saklama hizmeti" ibaresi "çağrı merkezi, ürün testi, sertifikasyon, veri saklama, veri işleme, veri analizi ve ilgili bakanlıkların görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığınca belirlenen mesleki eğitim" şeklinde değiştirilmiştir.

2) Üçüncü paragrafına "hizmet alanları" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kazanç tutarları" ibaresi eklenmiştir.

MADDE 59- 5520 sayılı Kanununun 13 üncü maddesinin;

a) İkinci fıkrasına "İlişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla oluştuğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı aranır. Ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da taraflar ilişkili kişi sayılır. İlişkili kişiler açısından bu oranlar topluca dikkate alınır." cümleleri eklenmiştir.

b) Dördüncü fıkrasının (ç) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve bu bentten sonra gelmek üzere (d) bendi eklenmiştir.

"ç) İşlemsel kâr yöntemleri: Emsallere uygun fiyat veya bedelin tespitinde, ilişkili kişiler arasındaki işlemde doğan kârı esas alan yöntemleri ifade eder. Bu yöntemler, işleme dayalı net kâr marjı yöntemi ve kâr bölüşüm yöntemidir. İşleme dayalı net kâr marjı yöntemi, mükellefin kontrol altındaki bir işlemde; maliyetler, satışlar veya varlıklar gibi ilgili ve uygun bir temele dayanarak tespit ettiği net kâr marjının incelenmesi esasına dayanır. Kâr bölüşüm yöntemi, ilişkili kişilerin bir veya daha fazla sayıdaki kontrol altındaki işlemlere ilişkin toplam faaliyet kârı ya da zararının, üstlendikleri işlevler ve yükledikleri riskler nispetinde ilişkili kişiler arasında emsallere uygun olarak bölüştürülmesi esasına dayanır.

d) Emsallere uygun fiyata yukarıdaki yöntemlerden herhangi birisi ile ulaşma olanağı yoksa mükellef, işlemin niteliğine uygun olarak kendi belirleyeceği bir yöntemi de kullanabilir."

c) Beşinci fıkrasına "Mükellef ve Bakanlık belirlenen yöntemin zamanaşımına uğramamış geçmiş vergilendirme dönemlerine de tatbik edilmesini, Vergi Usul Kanununun pişmanlık ve ıslah hükümlerinin uygulanmasının mümkün olması ile anlaşma koşullarının bu dönemlerde de geçerli olması halinde, anlaşma kapsamına almak suretiyle sağlayabilir. Bu durumda, imzalanan anlaşma söz konusu hükümlerde yer alan haber verme dilekçesi yerine geçer, beyan ve ödeme işlemleri buna göre tekemmül ettirilir. Anlaşmanın geçmiş vergilendirme dönemlerine uygulanması sebebiyle daha önceden ödenen vergiler ret ve iade edilmez." cümleleri eklenmiştir.

ç) Yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut sekizinci fıkraya göre teselsül ettirilmiştir.

"(8) Transfer fiyatlandırmasında ilişkin belgelendirme yükümlülüklerinin tam ve zamanında yerine getirilmiş olması kaydıyla, örtülü olarak dağıtılan kazanç nedeniyle

zamanında tahakkuk ettirilmemiş veya eksik tahakkuk ettirilmiş vergiler için vergi ziyayı cezası (Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde yazılı fiillerle vergi ziyama sebebiyet verilmesi hali hariç) %50 indirimli olarak uygulanır."

d) Sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"(9) Bakanlar Kurulu; ikinci fıkrada yer alan oranları, gerçek kişiler, kurumlar, doğrudan veya dolaylı ortaklar itibarıyla ya da ortaklık payının edinim şekline göre topluca veya ayrı ayrı %1'e kadar indirmeye, %25'e kadar çıkarmaya, oran şartını kaldırmaya; beşinci fıkrada yer alan süreyi beş yıla kadar artırmaya, belgelendirme yükümlülükleri ve bu yükümlülükler kapsamına, uluslararası anlaşmalar doğrultusunda, yurtdışında yer alan ilişkili kişilerin faaliyetlerine ilişkin bilgilerin dâhil edilmesi zorunluluğu getirmeye; bu bilgilerin uluslararası anlaşmalar çerçevesinde diğer ülkelerle karşılıklı olarak paylaşılmasına ilişkin usullerle transfer fiyatlandırması ile ilgili diğer usul ve esasları belirlemeye yetkilidir."

MADDE 60- 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanunun;

a) 3 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 3/A maddesi eklenmiştir.

"Diğer teşvik unsurları

MADDE 3/A- (1) Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının %100'ü, bu kapsamdaki projelerin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ar-Ge ve yenilik projesi olarak değerlendirilmesi şartıyla^ 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi ve 193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca kazancın tespitinde indirim konusu yapılır. Ayrıca bu harcamalar, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre aktifleştirilmek suretiyle amortisman yoluyla itfa edilir, bir iktisadi kıymet oluşmaması halinde ise doğrudan gider yazılır.

(2) Kazancın yetersiz olması nedeniyle ilgili vergilendirme döneminde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki vergilendirme dönemlerine devredilir. Devredilen tutar, takip eden yıllarda 213 sayılı Kanuna göre her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılarak dikkate alınır.

(3) Araştırma ve geliştirme faaliyetleri ile doğrudan ilişkili olmayan giderlerden Ar-Ge indirimi hesaplanmaz. Ar-Ge indirimi tutarının hesabında tamamen araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanılan amortisman tabii iktisadi kıymetler için hesaplanan amortismanlar ile başka faaliyetlerde de kullanılan makine ve teçhizat için hesaplanan amortismanların bu kıymetlerin araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde kullanıldıkları gün sayısına isabet eden kısmı dikkate alınabilir. Bu madde kapsamında Ar-Ge indiriminden yararlanılacak harcamaların kapsamı ve uygulamadan yararlanılabilmesi için gerekli belgeler ile usulleri belirlemeye Maliye Bakanlığı ile Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı müştereken yetkilidir."

b) 4 üncü maddesinin beşinci fıkrasında yer alan "193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (9) ve (13) numaralı bentleri, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (ğ) bentleri hükümleri ile" ibaresi "193 sayılı Kanunun 89 uncu maddesinin birinci fıkrasının (13) numaralı bendi, 5520 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendi hükümleri ile" şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 61- 14/12/2009 tarihli ve 5941 sayılı Çek Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Bankası kayıtlarını," ibaresi "Bankası kayıtları ile adli sicil kayıtlarını ve" şeklinde değiştirilmiş, üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiş, dördüncü fıkrasında yer alan "yaptığı, temsilcisi veya imza" ibaresi "yaptığı veya ticaret siciline tescil edilen" şeklinde değiştirilmiş ve yedinci fıkrasına aşağıdaki bentler eklenmiştir. "Muhatap banka; gerçek veya tüzel kişi adına açılması talep olunan çek hesaplarında bunların, sermaye şirketlerinde ayrıca yönetim organında görev yapanlar ile ticaret siciline tescil edilen

şirket yetkililerinin çek hesabı açma yasağının bulunmadığı hususunu kontrol ederek, yasağın bulunmadığına ilişkin sorgulama sonucunu muhafaza eder. Bankalar çek hesabı açtıkları kişiler ile çek hesabı sahibi tüzel kişi ise hesap açılış tarihi itibarıyla tüzel kişi tarafından bildirilen işlem yetkililerini 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sisteme kaydeder."

"e) Çek hesabı sahibi gerçek kişi ise Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Numarası; tüzel kişilerde ise varsa MERSİS numarası,

f) Çek hesabı sahibi ile düzenleyenin farklı kişiler olması halinde, ayrıca düzenleyenin Türkiye Cumhuriyeti Kimlik numarası,"

MADDE 62- 5941 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin altıncı fıkrasında yer alan "talepte" ibaresi "şikâyetle" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(10) Lehine karekodlu çek düzenlenen lehdar, teslim aldığı çeki Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen sisteme kaydeder. Sisteme kaydedilmeyen çekler için muhatap bankanın üçüncü fıkraya göre ödemekle yükümlü olduğu tutara ilişkin sorumluluğu sona erer. Karekodlu çekin sisteme kaydedildiği tarihten sonra çek düzenleyen tüzel kişinin temsilcilerinde meydana gelen değişiklikler, çek hesabı sahibi tüzel kişinin sorumluluğunu ortadan kaldırmaz."

MADDE 63- 5 941 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin madde başlığı "Ceza sorumluluğu, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı" şeklinde, birinci ve onuncu fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, ikinci ve dokuzuncu fıkraları aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiş, üçüncü fıkrasında yer alan "sorumluluk ile idari yaptırım sorumluluğu" ibaresi "ve cezai sorumluluk" şeklinde değiştirilmiş, sekizinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan "Bankasına" ibaresi "Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine" şeklinde değiştirilmiş ve aynı fıkraya birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümleler ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(1) Üzerinde yazılı bulunan düzenleme tarihine göre kanunî ibraz süresi içinde ibrazında, çekle ilgili olarak karşılıksızdır işlemi yapılmasına sebebiyet veren kişi hakkında, hamilin şikayeti üzerine, her bir çekle ilgili olarak, binbeşyüz güne kadar adli para cezasına hükümlenir. Ancak, hükmedilecek adli para cezası, çek bedelinin karşılıksız kalan miktarından az olamaz. Mahkeme ayrıca, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına; bu yasağın bulunması hâlinde, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının devamına hükmeder. Yargılama sırasında da resen mahkeme tarafından koruma tedbiri olarak çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı, çek hesabı sahibi gerçek veya tüzel kişi, bu tüzel kişi adına çek keşide edenler ve karşılıksız çekin bir sermaye şirketi adına düzenlenmesi durumunda ayrıca yönetim organı ile ticaret siciline tescil edilen şirket yetkilileri hakkında uygulanır. Koruma tedbiri olarak verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararlarına karşı yapılan itirazlar bakımından İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Bu suçtan dolayı açılan davalar icra mahkemesinde görülür ve 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 347, 349, 350, 351, 352 ve 353 üncü maddelerinde düzenlenen yargılama usulüne ilişkin hükümler uygulanır. Bu davalar çekin tahsil için bankaya ibraz edildiği veya çek hesabının açıldığı banka şubesinin bulunduğu yer ya da hesap sahibinin yahut şikayetçinin yerleşim yeri mahkemesinde görülür.

(2) Birinci fıkra hükmüne göre çek karşılığım ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlü olan kişi, çek hesabı sahibidir. Çek hesabı sahibinin tüzel kişi olması halinde, bu tüzel kişinin mali işlerini yürütmekle görevlendirilen yönetim organının üyesi, böyle bir belirleme yapılmamışsa yönetim organını oluşturan gerçek kişi veya kişiler, çek karşılığım ilgili banka hesabında bulundurmakla yükümlüdür. Birinci fıkra uyarınca hakkında çek

düzenleme ve çek hesabı açma yasağı kararı verilenler, yasaklılıkları süresince sermaye şirketlerinin yönetim organlarında görev alamazlar. Ancak, hakkında yasaklama kararı verilenlerin mevcut organ üyelikleri görev sürelerinin sonuna kadar devam eder." "Hakkında çek hesabı açma yasağı verilen kişiler, Risk Merkezi tarafından bankalara bildirilir. Bu kişiler ayrıca Risk Merkezi ve/veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının resmi internet sitesinde ilan edilir."

"(9) Karşılıksız kalan bir çekle ilgili olarak yapılan yargılama neticesinde mahkeme tarafından, beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, davanın düşmesi veya davanın reddine karar verilmesi halinde, aynı kararda, çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin kararların kesinleşmesi üzerine, bu kararlar, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine sekizinci fıkradaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

(10) Birinci fıkrada tanımlanan suç nedeniyle, ön ödeme, uzlaşma ve hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına ilişkin hükümler uygulanmaz.

(11) Birinci fıkra uyarınca verilen adli para cezalarının ödenmemesi durumunda, bu ceza, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanununun 106 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan kamuya yararlı bir işte çalıştırma kararı verilmeksizin doğrudan hapis cezasına çevrilir."

MADDE 64- 5941 sayılı Kanununun 6 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Etkin pişmanlık ve çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılması MADDE 6-

(1) Karşılıksız kalan çek bedelinin, çekin üzerinde yazılı bulunan

düzenleme tarihine göre kanunî ibraz tarihinden itibaren işleyecek 3095 sayılı Kanuna göre ticarî işlerde temerrüt faiz oranı üzerinden hesaplanacak faizi ile birlikte tamamen ödeyen kişi hakkında,

a) Yargılama aşamasında mahkeme tarafından davanın düşmesine,

b) Mahkumiyet hükmünün kesinleşmesinden sonra mahkeme tarafından hükmün bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılmasına,

karar verilir. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilân olunur.

(2) Şikâyetten vazgeçme halinde de birinci fıkra hükmü uygulanır.

(3) Kişi, mahkum olduğu cezanın tamamen infaz edildiği tarihten itibaren üç yıl ve her halde yasağın konulduğu tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, hükmü veren mahkemeden çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasını isteyebilir; mahkemenin vereceği karara itiraz edebilir. Bu itiraz bakımından İcra ve İflas Kanununun 353 üncü maddesinin birinci fıkrası hükmü uygulanır. Çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağının kaldırılmasına ilişkin karar kesinleştiğinde, yasağın kaldırıldığı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve MERSİS ile Risk Merkezine 5 inci maddenin sekizinci fıkrasındaki usullere göre bildirilir ve ilan olunur.

MADDE 65- 5941 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 4- (1) Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce verilen çek düzenleme ve çek hesabı açma yasağına ilişkin kayıtlar, bu Kanun gereğince silinmesini gerektiren şartlar oluşuncaya kadar Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasında tutulmaya devam olunur."

MADDE 66- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 40 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

"Gerçek kişi tacir ile tüzel kişi tacir adına imza atmaya yetkili kişi, ticaret unvanını ve bunun altına atacağı imzayı, noter onayı şartı aranmaksızın ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda yazılı beyanda bulunmak suretiyle de verebilir."

MADDE 67- 6102 sayılı Kanunun;

- a) 212 nci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
 - b) 215 inci maddesinin birinci fıkrasına "Şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü veya yardımcısı huzurunda imzalanması halinde de sureti ticaret sicili müdürlüğü tarafından saklanarak yukarıda öngörülen tescil ve ilan sağlanır." cümlesi,
 - c) 335 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylandığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzaladığı" ibaresi,
 - ç) 339 uncu maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
 - d) 345 inci maddesinin ikinci fıkrasına "noter onayı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanma" ibaresi,
 - e) 566 ncı maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya esas sözleşmenin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
 - f) 575 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanması" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalanması" ibaresi,
 - g) 585 inci maddesinin birinci fıkrasına "onaylandığı" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzaladığı" ibaresi,
 - ğ) 587 nci maddesinin birinci fıkrasına "onaylanmasını" ibaresinden sonra gelmek üzere "veya şirket sözleşmesinin ticaret sicili müdürü yahut yardımcısı huzurunda imzalandığı tarihi" ibaresi,
- eklenmiştir.

MADDE 68- 6102 sayılı Kanunun;

- a) 184 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ve aynı sermaye konulmasına" ibaresi ", aynı sermaye konulmasına ve kurucuların şirket sözleşmesini imzalamalarına" şeklinde,
 - b) 189 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "tür değiştirme planını" ibaresi "tür değiştirme planı ile yeni türün şirket sözleşmesini" şeklinde,
 - c) 543 üncü maddesinin ikinci fıkrasının birinci ve ikinci cümlelerinde yer alan "bir yıl" ibareleri "altı ay" şeklinde,
- değiştirilmiştir.

MADDE 69- 6102 sayılı Kanunun 545 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir. "(2) Bu Kanun hükümlerine göre tasfiye olunan şirketlerde, 2004 sayılı Kanunun 44 üncü ve 337/a maddesi hükümleri uygulanmaz."

$\hat{I} \gg \hat{I} \%, J^1 \}$

MADDE 70- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 780 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bentler ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir. "g) Banka tarafından verilen seri numarasını, h) Karekodu,"

(2) Çek alacaklıları, ellerinde bulunan çek ile çek hesabı sahibine ve bu çeki düzenleyenlere ilişkin verilere karekod aracılığıyla erişim sağlayabilir. Karekod ile;

- a) Çek hesabı sahibinin adı, soyadı veya ticaret unvanı,
- b) Çek hesabı sahibinin tacir olması halinde, ticaret siciline tescil edilen yetkililerinin adı, soyadı veya ticaret unvanı,
- c) Çek hesabı sahibinin, çek hesabı bulunan toplam banka sayısı,
- d) Çek hesabı sahibine ait bankalara ibraz edilmemiş çek adedi ve tutarı,
- e) Düzenlenerek bankalara teslim edilen çeklerin adedi ve tutarı,
- f) Son beş yıl içerisinde ibrazında ödenen çeklerin adedi ve tutarı,
- g) İbraz edilen ilk çekin ibraz tarihi,
- h) İbraz edilen son çekin ibraz tarihi,
- i) İbrazında ödenen son çekin ibraz tarihi,
- j) Son beş yılda karşılıksızdır işlemi gören ve halen ödenmemiş çeklerin adedi ve tutarları,
- k) Son beş yılda karşılıksızdır işlemi gören son çekin ibraz tarihi,
- l) Çek hesabı sahibi hakkında çek hesabı açma yasağı bulunup bulunmadığı, varsa yasaklama kararının tarihi,
- m) Her bir çek yaprağı ile ilgili olarak tedbir kaydı olup olmadığı,
- n) Çek hesabı sahibi tacirse, iflasına karar verilip verilmediği, iflasına karar verilmişse kararın tarihi,

çek hesabı sahibi ya da cirantanın rızası aranmaksızın üçüncü kişilerin erişimine sunulur.

(3) İkinci fıkrada belirtilen verilere ulaşılmasını sağlayacak karekod okutma ve bilgi paylaşım sistemi 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun ek 1 inci madde hükmü uyarınca kurulan Türkiye Bankalar Birliği Risk Merkezi tarafından oluşturulur. Risk Merkezi sistemdeki verileri, 5411 sayılı Kanunun ek 1 inci maddesinin onbirinci fıkrası uyarınca bilgi alışverişini gerçekleştirdiği şirket ile paylaşmaya yetkilidir. Bu yetki kullanıldığı takdirde sistem bilgilerin paylaşıldığı şirket nezdinde kurulabilir.

(4) Çekte yer alacak MERSİS numarası ile karekodun tanım ve içerikleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Hazine Müsteşarlığının müştereken çıkaracağı tebliğle belirlenir."

MADDE 71- 6102 sayılı Kanunun 781 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "ikinci ve üçüncü" ibaresi "ikinci, üçüncü ve dördüncü" şeklinde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"(4) Yabancı banka tarafından bastırılan çeklerde, 780 inci maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen banka tarafından verilen seri numarası ve/veya (h) bendinde belirtilen karekodun bulunmaması senedin çek olarak geçerliliğini etkilemez."

MADDE 72- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 11- (1) Bu maddenin yürürlük tarihinden önce Gümrük ve Ticaret Bakanlığının talebi üzerine fesih ve tasfiyesine karar verilen, tasfiye işlemleri tamamlanmamış veya tasfiye işleri tamamlanmış olmakla birlikte ticaret sicilden silinmemiş şirketler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir ay içerisinde ticaret sicili müdürlükleri tarafından tespit ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir. İlanda, bu şirketlerin varsa alacaklılarının ilan tarihinden itibaren iki ay içerisinde müracaat ederek tüm tasfiye

masraflarını karşılayacaklarını ve tasfiye sürecini devam ettireceklerini bildirmemden halinde müracaat tarihinin sona ermesinden itibaren bir ay içerisinde ticaret sicilinden resen silineceği belirtilir. Süresi içinde tasfiye sürecinin devam ettirileceği bildirilmeyen şirketler, bir ay içerisinde ticaret sicilinden resen silinir ve Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinde ilan edilir.

GEÇİCİ MADDE 12- (1) 31/12/2016 tarihinden sonra bankalarca çek hesabı sahiplerine karekodsuz çek yaprağı verilemez."

MADDE 73- 6102 sayılı Kanunun;

- a) 336 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan "kurucular beyanı" ibaresi,
- b) 457 nci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "Ve 349 uncu maddede yer alan hususların somut olayda mevcut bulunması hâlinde bunlara ilişkin açıklamalar" ibaresi,
- c) 349 uncu maddesi, 562 nci maddesinin beşinci fıkrasının (a) bendi ve 586 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi, yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 74- 21/11/2012 tarihli ve 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Finansal kiralama sözleşmeleri, bu sözleşmelerin devrine ve tadiline ilişkin kâğıtlar, finansal kiralama konusu malların teminine ilişkin kiralayan ve satıcı arasında düzenlenen sözleşmeler ile bunların teminatı amacıyla düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden, bu kâğıtlarla ilgili yapılacak işlemler (finansal kiralama konusu gayrimenkullerin kiralayanlar tarafından devir alınmasına ilişkin tapu işlemleri hariç) harçtan müstesnadır."

Eski yıllara ait teminat mektuplarının tasfiyesi

MADDE 75- (1) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ve özel bütçeli idareler tarafından ilgili mevzuatı gereğince alınmış olup, düzenlenme tarihi itibarıyla on yılı geçen ve çeşitli nedenlerle iadesi sağlanamayan veya gelir kaydedilemeyen 500 Türk Lirası ve altındaki teminat mektuplarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla uyuşmazlığa konu edilmeyenler muhasebe birimince kayıtlarından çıkarılarak ilgili bankalara iade edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tutar, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu suretle bulunan tutarın hesabında 1 Türk Lirasının küsuru dikkate alınmaz.

(3) Teminat mektuplarının kayıtlardan çıkarılmasına ve iadesine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1)28/6/2001 tarihli ve 4697 sayılı Bazı Vergi Kanunlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 1 inci maddesinin uygulamasında, 193 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı ve 25 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bentlerinin parantez içi hükmünde yer alan istisna tutarının hesaplanmasında 30 yıldan aşağı olmamak üzere prim yatırılan süreler dikkate alınır.

(2) 193 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde bu Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlük tarihinden önce akdedilmiş tek primli yıllık gelir sigortası sözleşmelerine ilişkin olarak yapılan ödemeler bakımından, 193 sayılı Kanunun 22 nci maddesinde bu Kanunla değişiklik yapılmadan önceki hükümler uygulanır.

(3) 5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinde bu Kanunla yapılan değişikliklerin yürürlük tarihinden önce, anılan madde kapsamında değerlendirme raporu düzenlenmesi amacıyla Maliye Bakanlığınca başvuran mükelleflerin bu başvurularına ilişkin patent veya faydalı model belgelerine konu buluşlarından 1/1/2015 tarihinden itibaren elde ettikleri kazançları hakkında,

5520 sayılı Kanunun 5/B maddesinin bu Kanunla yapılan değişiklik sonrası hükümleri uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) Gerçek ve tüzel kişilerce, yurt dışında bulunan;

a) Para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçları, 31/12/2016 tarihine kadar Türkiye'deki banka veya aracı kurumlara bildirilir.

b) Alacaklar ve rayiç bedeliyle taşınmazlar, 31/12/2016 tarihine kadar, Türk Lirası cinsinden vergi dairelerine beyan edilir.

Gerçek ve tüzel kişiler, bu fıkrada sayılan varlıkları, diğer kişilerin nam veya hesabına bildirim veya beyanda bulunabilirler.

(2) Birinci fıkrada sayılan varlıklar, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca defter tutan mükellefler tarafından, bildirim ve beyan edildiği ayın sonuna kadar kanuni defterlere kaydedilebilir.

(3) İkinci fıkraya göre kanuni defterlere kaydedilen varlıklar, yurt dışında bulunan banka veya finansal kurumlardan kullanılan ve maddenin yürürlük tarihi itibarıyla kanuni defterlerde kayıtlı olan kredilerin, en geç 31/12/2016 tarihine kadar, kapatılmasında kullanılabilir. Bu takdirde, borcun defter kayıtlarından düşülmesi kaydıyla, ödemede kullanılan varlıkların Türkiye'ye getirilme şartı aranmaksızın bu madde hükümlerinden yararlanır.

(4) İkinci ve üçüncü fıkralarda yazılı işlemler dönem kazancının tespitinde dikkate alınmaz. Kanuni defterlere kaydedilen varlıkların, sermayeye ilave edilmemiş olması kaydıyla, işletmeden çekilmesi kar dağıtımını sayılmaz ve bu nedenle gelir ve kurumlar vergisi tarhiyatı yapılmaz.

(5) a) Bildirilen veya beyan edilen varlıklar nedeniyle, bildirim veya beyanda bulunan kişiler ile birinci fıkrada sayılan varlıkların nam veya hesabına getirildiği diğer gerçek ve tüzel kişiler nezdinde, hiçbir suretle vergi incelemesi ve vergi tarhiyatı yapılmaz, vergi cezası kesilmez.

b) Nam veya hesabına bildirim veya beyanda bulunulanlara bu madde kapsamında yapılan intikaller, ivazsız intikal olarak değerlendirilmez ve veraset ve intikal vergisine konu edilmez.

c) Birinci fıkra hükmünden yararlanarak bildirim veya beyanda bulunanlar ile bunların kanuni temsilcileri hakkında, sırf bu beyanın yapılmış olmasından dolayı ve bu beyandan hareket edilerek, aşağıdaki alt bentlerde yer alan ilgili kanun ve kanun hükümleri dahil olmak üzere, hiçbir şekilde herhangi bir araştırma, inceleme, soruşturma veya kovuşturma yapılamaz ve idari para cezaları uygulanamaz.

1) 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun,

2) 106, 107, 108, 109 ve 110 uncu maddeleri hariç olmak üzere, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu,

3) 4458 sayılı Gümrük Kanunu,

4) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu,

5) 213 sayılı Kanunda düzenlenen suçlar ile bu suçlardan kaynaklanan mal varlığı değerleriyle ilgili olarak 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 282 nci maddesi.

(6) Bildirim ve beyana konu edilen varlıklarla ilgili olarak 213 sayılı Kanunun amortismanlara ilişkin hükümleri uygulanmaz. Bu varlıkların elden çıkarılmasından doğan zararlar, gelir veya kurumlar vergisi uygulaması bakımından gider veya indirim olarak kabul edilmez.

(7) Yurt dışında bulunan ve bu madde kapsamında bildirilen para, altın, döviz, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının, 31/12/2016 tarihini geçmemek şartıyla, bildirim tarihini takip eden bir ay içerisinde, beyan edilen alacak ve taşınmazların ise beyan edilen değerlerinin karşılığının Türk Lirası veya döviz olarak, beyan tarihini takip eden bir yıl

içerisinde Türkiye'ye getirilmemesi veya Türkiye'deki bankalar veya aracı kurumlarda açılacak bir hesaba transfer edilmemesi halinde, beşinci fıkradan yararlanılamaz.

(8) İlgili kurum ve kuruluşlar, gerçek veya tüzel kişilerin bu madde uyarınca yapılacak işlemlere ilişkin taleplerini yerine getirmeye mecburdurlar.

(9) Bu maddede yer alan bildirim ve beyan süreleri ile varlıkların Türkiye'ye getirilmesine ilişkin süreleri, bitim tarihlerinden itibaren altı aya kadar uzatmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(10) Bu madde kapsamındaki bildirim ve beyanların şekli, içeriği ve eklerini, yapılacağı yeri ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

MADDE 76- Bu Kanunun;

a) 12 nci maddesi yayımını izleyen ayın başında,

b) 13 üncü, 39 uncu ve 40 inci maddeleri 1/1/2017 tarihinde,

c) 27 nci maddeyle, 488 sayılı Kanunun değiştirilen ek 2 nci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (n) ve (o) bendi hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan proje ve işlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 35 inci maddeyle, 492 sayılı Kanunun değiştirilen ek 1 inci maddesinin (2) numaralı fıkrasının (n) ve (o) bendi hükümleri, bu Kanunun yayımı tarihinden sonra yapılan proje ve işlere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 62 nci maddesi 31/12/2017 tarihinde,

e) Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Arkan & Ergin